

WOO-II.420.74.2021.JC.73

DECYZJA
o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret pierwsze, ust. 1a, art. 82 oraz art. 85 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) oraz art. 104 i art. 108 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. 572 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, działającego przez pełnomocnika pana Patryka Kosickiego, o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i po przeprowadzeniu postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

ustalam

środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na budowie drogi ekspresowej S11 na odcinku Ujście – Oborniki, według wariantu W2.

I. Określam:

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie drogi ekspresowej S11 na odcinku Ujście – Oborniki, według wariantu W2 o długości około 43,1 km. Projektowany odcinek drogi ekspresowej S11 położony jest w województwie wielkopolskim w powiatach: pilskim, w gminie Ujście, obręb Nowa Wieś Ujska; powiecie chodzieskim, w gminie Chodzież obręby: Oleśnica i Stróżewice, w gminie: Budzyń, obrębach: Bukowiec, Grabówka, Wyszynki, Wyszyny; w powiecie obornickim, gminie Ryczywół, obręby: Boruchowo, Gościejewko, Ninino, Tłukawy, Wiardunki, Zawady i w gminie Rogoźno, obręby: Garbatka, Gościejewo, Jaracz, Kaziopole, Owieczki, Parkowo.

W ramach przedsięwzięcia planuje się m. in.: budowę obiektów inżynierskich – wiaduktów, mostów, przepustów pełniących jednocześnie funkcję przejść dla zwierząt oraz niepełniących takiej funkcji; budowę systemu odwodnienia jezdni; budowę urządzeń ochrony środowiska; usunięcie kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną w tym siecią gazową, wodociągową; budowę Miejsc Obsługi Podróżnych (MOP) w kategorii I; wycinkę drzew i krzewów, wykonanie wyburzeń. W celu powiązania projektowanej drogi ekspresowej S11 z istniejącym układem komunikacyjnym zaplanowano cztery węzły drogowe: węzeł Chodzież, węzeł Budzyń, węzeł Rogoźno i węzeł Wełna.

Początek przedmiotowego odcinka zlokalizowany jest w miejscu dowiązania do obwodnicy Ujścia, w okolicach kilometra 194+000 istniejącej drogi krajowej DK11. Koniec odcinka łączy się z projektowanym odcinkiem S11 Oborniki – Poznań wraz z obwodnicą Obornik, w okolicach kilometra 242+600 istniejącej drogi krajowej DK11.

W wariantcie W2 droga prowadzona jest na zachód od istniejącej drogi krajowej DK11. Początek trasy zlokalizowany jest po południowo-zachodniej stronie istniejącej drogi krajowej DK11 w Nowej Wsi Ujskiej. W dalszym przebiegu trasa omijając miejscowość Papiernia oraz wzgórze Gontyniec na wysokości Chodzieży, prowadzona jest w kierunku południowo-wschodnim przez tereny leśne, niezabudowane. W okolicach km 7+800, w rejonie skrzyżowania z drogą wojewódzką DW183 Chodzież – Czarnków, przewiduje się budowę węzła drogowego, w rejonie kilometra 12+800 planuje się budowę MOP, w rejonie

miejsowości Wyszyny (km 18+200) przewiduje się również budowę węzła drogowego na przecięciu z projektowaną drogą do drogi powiatowej 1177P, na przecięciu drogi ekspresowej z trasą drogi powiatowej DP1352P relacji Czarnków – Rogoźno przewiduje się budowę kolejnego węzła drogowego (ok. km 30+900), w rejonie skrzyżowania z drogą powiatową DP2025P relacji Parkowo – Wełna (tj. okolice kilometra 40+300) przewiduje się budowę ostatniego na omawianym odcinku węzła drogowego. Koniec odcinka zlokalizowany jest w okolicach kilometra 242+600 istniejącej drogi krajowej DK11, w rejonie zbliżenia trasy drogi krajowej do linii kolejowej nr 354.

2. Istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji, eksploatacji i użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

1) Pas zajęty pod plac budowy ograniczyć do niezbędnego minimum.

2) Zaplecza budowy, bazy materiałowo-sprzętowe oraz parkingi pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych, w tym miejsca gromadzenia odpadów oraz tymczasowe stacje obsługi i konserwacji samochodów i maszyn roboczych:

a) utwardzić i uszczelnić oraz wyposażać w środki do neutralizacji ewentualnych wycieków – wszelkie wycieki niezwłocznie neutralizować;

b) wyznaczyć poza obrysem rzutu koron drzew oraz poza dolinami cieków naturalnych i obszarami Natura 2000;

c) zlokalizować w odległości co najmniej 100 m od terenów wymagających ochrony przed hałasem oraz w odległości minimum 50 m od siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, stanowisk lub siedlisk cennych i rzadkich gatunków grzybów, roślin i zwierząt;

d) nie lokalizować:

- w km 0+000-1+980, 5+400-5+500, 16+450-16+950, 19+000-19+200, 21+000-21+700, 30+385, 33+500-34+100, 35+000-35+550, 37+900-38+350, 39+600-40+050, 41+400 oraz w km 42+500-42+900;

- na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią rzeki Wełny;

- nie lokalizować w buforze co najmniej 50 m od ww. terenów,

z wyjątkiem zapleczy budowy niezbędnych do wykonania obiektów inżynierskich, składających się z dużych elementów konstrukcyjnych niepodatnych na wymywanie oraz postoju wybranych maszyn budowlanych pod warunkiem, że będą sprawne technicznie.

3) Tankowanie pojazdów i sprzętu budowlanego prowadzić w miejscach uszczelnionych, wyposażonych w sorbenty do neutralizacji, a wszelkie wycieki paliw niezwłocznie neutralizować.

4) Teren budowy zaopatrzyć w stosowną ilość sorbentów i materiałów absorbujących ewentualne rozlewy substancji mogących zanieczyścić środowisko wodno-gruntowe.

5) Ewentualne wycieki substancji ropopochodnych na terenie budowy niezwłocznie neutralizować przy użyciu sorbentów. Zanieczyszczony sorbent zebrać i do czasu przekazania do unieszkodliwienia – gromadzić w szczelnych pojemnikach.

6) W obrębie doliny Wełny, gdzie znajduje się obszar szczególnego zagrożenia powodzią, roboty budowlane prowadzić poza okresem zagrożenia powodziowego, przy stałym monitorowaniu sytuacji hydrologiczno-meteorologicznej. W przypadku wystąpienia takiego zagrożenia, z terenu budowy usunąć sprzęt oraz materiały budowlane mogące zanieczyścić wody podczas powodzi.

7) Przed przystąpieniem do prac ziemnych zebrać wierzchnią warstwę gruntu i zmagazynować przy zachowaniu kumulatywnie następujących warunków:

- oddzielnie od pozostałej ziemi z wykopów;

- w wydzielonej części pasa robót;

- w sposób umożliwiający wykorzystanie do prac rekultywacyjnych;

- w sposób zapobiegający jego przesuszeniu, wymieszaniu z innymi gruntami oraz jego wymyciem.
- 8) Mas ziemnych oraz materiałów z rozbiórki nie magazynować w miejscach spływu wód opadowych i roztopowych do cieków lub systemów odwodnienia.
- 9) Wszelkie sypkie materiały gromadzić w wyznaczonych miejscach, w sposób uniemożliwiający ich wymywanie do cieków, rowów melioracyjnych lub systemów odwodnienia.
- 10) Płyny eksploatacyjne przechowywać w szczelnych zbiornikach na uszczelnionym podłożu.
- 11) Prace w korytach cieków wodnych i rowów związane z budową obiektów inżynierskich prowadzić przy najniższych prognozowanych stanach wód.
- 12) Na etapie realizacji przedsięwzięcia, podczas przebudowy cieków i rowów melioracyjnych oraz budowy obiektów inżynierskich zachować przepustowość, ciągłość i swobodny przepływ wód w cieku, zapewniając migrację ichtiofauny.
- 13) Prace w korytach cieków będących w kolizji z planowanym przedsięwzięciem prowadzić w sposób minimalizujący zakres przekształceń, tj. etapowo, miejscowo i w miarę możliwości krótkoodcinkowo.
- 14) Wody powierzchniowe, koryta rzek i cieków zabezpieczyć przed obsuwaniem się skarp, zasypywaniem, zamuleniem i zanieczyszczeniem substancjami chemicznymi.
- 15) Na czas budowy ustroju nośnego obiektu mostowego nad rzeką Wełną zabezpieczyć nurt rzeki przed przypadkowym dostaniem się do niego zanieczyszczeń, za pomocą przegród np. plandeki, siatki.
- 16) Ograniczyć stosowanie ciężkiego sprzętu technicznego w otoczeniu gruntów niestabilnych, w trakcie wykonywania robót w bliskim sąsiedztwie przebudowywanych koryt cieków i rowów.
- 17) Na etapie realizacji wodę dostarczać beczkowozami lub pobierać z hydrantów, które występują w sąsiedztwie trasy. Nie wykonywać ujęć wód podziemnych ani nie pobierać wody z cieków na cele budowlane.
- 18) Fundamenty obiektów inżynierskich wykonywać w osłonie ze ścianek szczelnych.
- 19) Wykonywanie wykopów budowlanych oraz ich odwadnianie rozpoczynać bezpośrednio przed rozpoczęciem robót w danym miejscu. W trakcie prac budowlanych:
 - czas prac odwodnieniowych, a także szerokość i głębokość wykopów ograniczyć do minimum;
 - w przypadku odwadniania bezpośrednio z dna wykopu, wody z odwodnienia odprowadzać do cieków lub urządzeń wodnych po podczyszczeniu z zawiesiny ogólnej.
- 20) Przebudować kolidujące z przedsięwzięciem urządzenia melioracyjne, w tym istniejące rurociągi melioracyjne, zbieracze melioracyjne oraz sączki drenarskie, w sposób zachowujący ich funkcjonalność i niezmieniający istniejących stosunków wodnych.
- 21) Po zakończeniu prac budowlanych uporządkować pozostały teren przekształcony wskutek realizacji przedsięwzięcia.
- 22) MOP zaopatrywać w wodę z własnego ujęcia wód podziemnych o wydajności odpowiedniej do zapotrzebowania na wodę.
- 23) Wszystkie ścieki powstające na MOP odprowadzać siecią kanalizacji sanitarnej do projektowanej oczyszczalni ścieków.
- 24) Prowadzić systematyczną kontrolę i konserwację systemu odwodnienia oraz oczyszczania wód opadowych i roztopowych oraz rowów drogowych.
- 25) Wytwarzane na etapie realizacji przedsięwzięcia odpady gromadzić selektywnie w szczelnych i opisanych pojemnikach lub w kontenerach uwzględniających specyfikę danej grupy odpadów; odpady usuwać z placu budowy tylko i wyłącznie za

pośrednictwem uprawnionych podmiotów, dysponujących odpowiednimi zezwoleniami i pozwoleniami.

- 26) Miejsca gromadzenia odpadów niebezpiecznych wytwarzanych na etapie realizacji przedsięwzięcia utwardzić i uszczelnić oraz zabezpieczyć przed wpływem warunków atmosferycznych oraz dostępem osób nieupoważnionych.
- 27) Gruz oraz glebę i ziemię, w tym kamienie, w pierwszej kolejności wykorzystywać we własnym zakresie, a w przypadku braku takiej możliwości przekazywać uprawnionym odbiorcom.
- 28) Prace wykonawcze związane z realizacją przedsięwzięcia oraz ruch pojazdów dostarczających surowiec i materiały do budowy, w rejonie terenów wymagających ochrony przed hałasem ograniczyć wyłącznie do pory dnia, rozumianej jako przedział czasu od godziny 6:00 do godziny 22:00. Dopuszcza się kontynuowanie prac w porze nocy, jeżeli technologia wymaga nieprzerwanej pracy, pod warunkiem dotrzymania akustycznych standardów jakości środowiska.
- 29) Przed rozpoczęciem prac wytyczyć i oznaczyć w terenie, w widoczny sposób, granice płątów siedlisk przyrodniczych oraz stanowiska gatunków chronionych niekolidujących z pracami, oddalonych do ok. 100 m od pasa linii inwestycyjnych, których obecność stwierdzono w trakcie prac inwentaryzacyjnych.
- 30) Na terenach innych niż grunty orne niszczenie roślinności zielnej i zdejmowanie humusu, wycinkę drzew i krzewów oraz prace prowadzone w obrębie rzeki Wełny i Flinty przeprowadzić od 1 września do końca lutego.
- 31) W przypadku wykrycia w obrębie drzew przeznaczonych do wycinki chronionych lub rzadkich saproksylicznych gatunków chrząszczy (np. kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*, kwietnica okazała *Protaetia aeruginosa*, pachnica dębowa *Osmoderma eremita*), wycięte pnie drzew zasiedlonych przez larwy owadów należy przenieść w pobliże rosnących dębów/alei lipowej o nasłonecznionych pniach, znajdujących się w sąsiedztwie niszczonego częściowo siedliska tych gatunków. Prace wykonać pod nadzorem entomologa.
- 32) Wycinkę dziuplastych drzew oraz wyburzenia budynków poprzedzić wykonaniem ekspertyzy chiropterologicznej pod kątem obecności nietoperzy, a w przypadku ich stwierdzenia termin i sposób wykonania wycinki dostosować do potrzeb stwierdzonych gatunków.
- 33) Prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego prowadzone w obrębie bryły korzeniowej drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki, należy wykonywać w sposób jak najmniej szkodzący drzewom i krzewom w szczególności:
 - pnie drzew narażonych na uszkodzenia na czas budowy właściwie zabezpieczyć uwzględniając konieczność zapewnienia dostępu do schronień oraz w sposób niepowodujący zniszczenia, uszkodzenia lub zabicia występujących tam gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
 - nie obsypywać ziemią pni drzew powyżej wysokości 0,2 m i krzewów powyżej wysokości 0,1 m, ponad pierwotny poziom terenu;
 - podczas prac ziemnych zabezpieczyć systemy korzeniowe przed przesychaniem i przemarzaniem;
 - nie niszczyć korzeni odpowiedzialnych za statykę drzewa.
- 34) W odniesieniu do drzew usuwanych poza gruntami leśnymi przeprowadzić nasadzenia drzew, minimalizujące straty przyrodnicze, w stosunku 1:1 za każde wycięte drzewo o obwodzie powyżej 20 cm do 100 cm, w stosunku 1:2 za każde wycięte drzewo o obwodzie od 101 cm do 200 cm, 1:3 za każde wycięte drzewo o obwodzie od 201 cm do 300 cm oraz w stosunku 1:4 za każde wycięte drzewo o obwodzie powyżej 300 cm oraz nasadzenia krzewów na powierzchni nie mniejszej niż powierzchnia usuwanych krzewów i powierzchnia rzutu koron drzew o obwodzie do 20 cm włącznie; do nasadzeń nie wykorzystywać roślin gatunków obcych.

Dopuszcza się użycie nieinwazyjnych odmian ozdobnych (rodzimych lub zadomowionych) w rejonie węzłów, rond czy MOP.

- 35) W pierwszym rzędzie nasadzenia prowadzić wzdłuż istniejących dróg, tworząc nowe aleje lub uzupełniając ubytki w alejach istniejących.
- 36) Do sadzenia zastosować prawidłowo wyprodukowany materiał szkółkarski drzew gatunków rodzimych: właściwie uformowanych, o wyprowadzonej koronie i prostym pniu oraz proporcjonalnej bryle korzeniowej. Nasadzenia pielęgnować i regularne podlewać przez okres min. 3 lat.
- 37) Prowadzić monitoring udatności i trwałości nasadzeń minimalizujących drzew, w okresie 3 lat od ich posadzenia – w 1, 2 i 3 roku. W przypadku stwierdzonego braku zachowania żywotności drzew, nasadzenia uzupełnić w stosunku 1:1 w następnym roku kalendarzowym, pielęgnować oraz regularnie podlewać przez kolejne 3 lata.
- 38) Realizację inwestycji przeprowadzić w sposób wykluczający ingerencję w strefę ochrony ostoi, miejsca rozrodu i regularnego przebywania utworzoną wokół gniazda kani rudej w okolicach miejscowości Wyszyny.
- 39) Drogi dojazdowe do placu budowy prowadzić poza stwierdzonymi siedliskami przyrodniczymi i stanowiskami gatunków chronionych.
- 40) Dopuszcza się zniszczenie płatów siedlisk przyrodniczych położonych w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Wełny PLH300043 na powierzchniach określonych w tabeli 1.

Tabela 1

Nazwa	Kod	Maksymalna powierzchnia dopuszczona do zniszczenia w wyniku realizacji prac
		[ha]
Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculion fluitantis</i>).	3260	0,0915
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	91E0*	0,26
Ciepolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	91I0	0,012
Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	6430	0,041

- 41) Wszelkie powstałe zastoiska wody kontrolować w okresie od początku marca do końca lipca. Codziennie przed rozpoczęciem i po zakończeniu prac, odławiać uwięzione zwierzęta i przenosić w odpowiednie dla poszczególnych gatunków siedliska położone poza zasięgiem oddziaływania prac budowlanych.
- 42) Zniszczenie siedlisk rozrodczych płazów wykonać poza okresem składania skrzeku, tj. poza okresem od 20 marca do 1 sierpnia lub po wykluczeniu obecności skrzeku w zbiorniku. Niszczenie poprzedzić kontrolą likwidowanej części zbiornika przez herpetologa i odłowieniem zwierząt. Odłowione zwierzęta przenieść w odpowiednie siedliska położone poza zasięgiem oddziaływania prac. W przypadku konieczności wykorzystania pomp, węże ssące zabezpieczyć siatkami, tak by nie przedostały się do nich drobne zwierzęta. Zasypanie siedlisk wykonać bezpośrednio po odłowieniu zwierząt.

- 43) Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia wyznaczyć w terenie miejsca niezbędne do zastosowania tymczasowych grodzień herpetologicznych. Prace polegające na montażu grodzień należy wykonać przed rozpoczęciem wiosennego sezonu migracji i utrzymywać we właściwym stanie w całym okresie aktywności płazów, tj. do końca października. Zastosować tymczasowe ogrodzenia obszaru prowadzenia robót spełniające następujące wymagania:
- wysokość części nadziemnej co najmniej 50 cm;
 - głębokość zakopania w gruncie co najmniej 10 cm;
 - odgięcie górnej krawędzi w stronę przeciwną do obszaru prowadzenia robót, pod kątem 45-90°, tworząc przewieszkę o szerokości 5 cm;
 - wykonać z materiału umożliwiającego odpowiedni i trwały naciąg, aby nie dopuścić do jego fałdowania;
 - zakończenie ogrodzenia w kształcie litery U.
- 44) Na etapie realizacji przedsięwzięcia prowadzić udokumentowany nadzór przyrodniczy, obejmujący: kontrolę terenu przed rozpoczęciem poszczególnych etapów prac pod kątem występowania gatunków roślin, zwierząt i grzybów, identyfikację zagrożeń dla tych gatunków w wyniku realizacji planowanych prac oraz podejmowanie na bieżąco działań zapobiegających tym zagrożeniom w szczególności poprzez modyfikację sposobu prowadzenia prac, dostosowanie terminów prowadzenia prac, stosowanie tymczasowych płotków herpetologicznych oraz wskazanie ostatecznej lokalizacji płotków stałych.
3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:
- Na przebudowywanym odcinku drogi powiatowej DP2026P przechodzącym przez tereny zabudowy mieszkaniowej zastosować nawierzchnię o obniżonej hałaśliwości.
 - Na projektowanym odcinku drogi ekspresowej zastosować ekrany akustyczne o minimalnych parametrach i lokalizacji określonych w tabeli 2.

Tabela 2

Oznaczenie ekranu	Lokalizacja ekranu według kilometrażu drogi S11 [km]	Długość [m]	Wysokość [m]	Lokalizacja ekranu w przekroju drogi
Strona prawa według rosnącego kilometrażu				
E5	41+250 – 41+399	148,8	2	w poboczu drogi S11
E6	42+220 – 42+434	214	3	w poboczu drogi S11
E7	42+222 – 42+413	190,7	3	w poboczu drogi DK11, w jej km proj. 0+796-0+986
E7a	42+418 – 42+442	24,4	3	w poboczu drogi DK11, w jej km proj. 0+768-0+792
E8	42+705 – 42+941	235,5	2	w poboczu drogi S11
E9	42+717 – 42+824	107,1	3	w poboczu drogi DK11, w jej km proj. 0+374-0+461
E10	42+880 – 43+162	281,7	2	w poboczu drogi DK11, w jej km proj. 0+030-0+340
Strona lewa według rosnącego kilometrażu				
E1	12+415 – 12+475	59,8	2	w poboczu drogi S11
E2	16+090 – 16+140	80,8	2	w poboczu drogi DP1341P, w jej km proj. 0+364-0+445

Oznaczenie ekranu	Lokalizacja ekranu według kilometrażu drogi S11 [km]	Długość [m]	Wysokość [m]	Lokalizacja ekranu w przekroju drogi
E3*	31+485 – 31+600	122,1	3	w poboczu łącznicy Węzła Rogoźno na nasypie, w km proj. łącznicy 0+000-0+122

*Ekran wymagany w przypadku realizacji węzła drogowego Rogoźno według podwariantu v.2

Ekran y zlokalizowa ć jak najbli żej Źródła hałas u, uwzględniaj ąc mo żliwo ści techniczne i przebieg drogi w terenie.

- 3) Ekran y wykona ć z materia łów o klasie izolacyjno ści B3 charakteryzuj ących się minimalnymi wartościami jednol iczbowego wska źnika oceny izolacyjno ści od dźwięków powietrznych DL_R (zgodnie z norm ą PN-EN 1793-2 Drogowe urz ądzenia przeciwhałasowe – Metoda badania w celu wyznaczenia wła ściwo ści akustycznych – Część 2: Wła ściwa charakterystyka izolacyjno ści od dźwięków powietrznych) nie mniejsz ą ni ż 24 dB) oraz charakteryzuj ących się minimalnymi wartościami jednol iczbowego wska źnika wła ściwo ści pochłaniania DL_α (zgodnie z norm ą PN-EN 1793-1 Drogowe urz ądzenia przeciwhałasowe – Metoda badania w celu wyznaczenia wła ściwo ści akustycznych – Część 1: Wła ściwa charakterystyka pochłaniania dźwięku) nie mniejsz ą ni ż 10 dB (klasa pochłania ln o ści A3).
- 4) Fundamenty pod ekran y zaprojektowa ć i wykona ć w taki spo sób, aby w przyszło ści ekran y te mo żna by ło podwyższy ć o co najmn iej 25 % projektowanej wysoko ści.
- 5) Zachowa ć rezerwę terenu na ewentualne wydłu żenie ekranów akustycznych w ka żd ą stron ę o co najmn iej 20 % ich zakł adanej długo ści.
- 6) Zapewni ć szczelne dla fali akustycznej po łączenie ww. ekranów akustycznych pomię dzy sob ą oraz z podł ożem na któ rym bę d ą wybudowane oraz pomię dzy elementami konstrukcji, w tym zastosowa ć środki techniczne maj ące na celu utrzymanie zamkniętych wyj ść ewakuacyjnych poza czasem ich u żywania.
- 7) Zapewni ć sta ły monitoring stanu technicznego ekranów akustycznych, w tym uszkodzeń i ubytków maj ących wpł yw na zmniejszenie ich skuteczno ści akustycznej. Stwierdzone nieprawid łowo ści niezwł ocznie usuwa ć, nie dłu żej jednak ni ż w ci ągu 6 miesi ęcy od chwili stwierdzenia nieprawid łowo ści.
- 8) Pozostawi ć rezerwę terenu pod ewentualny ekran akustyczny na odcinku projektowanej drogi od km 33+700 do km 34+400 strona lewa według rosn ącego kilometrażu.
- 9) Zaprojektowa ć rozwi ązania zabezpieczaj ące korpus drogi przed napł ywem wód gruntowych, tak aby nie wpł ywały trwa le i negatywnie na istniej ące stosunki gruntowo-wodne.
- 10) Dla obiektów inżynierskich zaprojektowa ć rozwi ązania geologiczno-inżynierskie, które nie bę d ą zmieniały stosunków gruntowo-wodnych w otoczeniu ich fundamentów.
- 11) Przy przebudowie cieków i rowów zachowa ć ich obecne parametry techniczne, jak szerokość koryta i nachylenie skarp, a przebudowę wykona ć wył ącznie w niezbędnym zakresie.
- 12) Nowe odcinki koryt cieków zaprojektowa ć z zachowaniem dotychczasowej wielko ści i dynamiki przepł ywu wód oraz dotychczasowych parametrów hydromorfologicznych, z zachowaniem przepł ywów charakterystycznych. Skarpy oraz dno koryt regulowanych cieków umocni ć i zabezpieczy ć przed erozj ą, niszczeniem i rozmywaniem poprzez stosowanie materia łów naturalnych lub zbli żonych do naturalnych.
- 13) Nie projektowa ć podpór i fundamentów obiektów mostowych w korytach cieków.
- 14) Do umocnień skarp i dna cieków i rowów wykorzystywa ć materia ły naturalne.

- 15) Przy umacnianiu koryt cieków w okolicy budowli mostowych nie stosować gabionów.
- 16) Nie projektować przebudowy rzeki Wełny. W obrębie rzeki Wełny zaprojektować jedynie wyloty z systemu odwodnienia drogi.
- 17) W zakresie rzeki Flinty, dopuszcza się korektę przebiegu wyłącznie w km 16+847 na odcinku 267 m (podwariantu v.1 węzła) lub 274 m (podwariantu v.2 węzła).
- 18) Odwodnienie zaprojektować z wykorzystaniem, w szczególności: trawiastych rowów drogowych; odcinków kanalizacji deszczowej ze studniami wpustowymi wyposażonymi w część osadczą; zbiorników wód deszczowych z przelewem do cieków lub urządzeń wodnych.
- 19) Zaprojektować zbiorniki wód deszczowych infiltracyjne z zastrzeżeniem następnego punktu.
- 20) W systemie odwodnienia planowanego układu drogowego zaprojektować urządzenia redukujące w spływach wód opadowych i roztopowych zawiesinę ogólną, w szczególności studnie wpustowe z osadnikiem, osadniki zawiesin, oraz zbiorniki wód deszczowych. Osadniki zawiesin zaprojektować bezwzględnie przed każdym zbiornikiem wód deszczowych i wyposażać w zamknięcia awaryjne. Ww. urządzenia tak dobrać, aby osiągnąć co najmniej wymagany prognozą stężeń zanieczyszczeń procent redukcji. Dodatkowo:
 - a) w km: 0+000-1+980; 5+100-5+700; 34+900-35+300; 38+200-39+000 oraz w rejonie zidentyfikowanych siedlisk przyrodniczych i siedlisk płazów, stawów rybnych oraz w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Wełny PLH300043 zaprojektować szczelny system odwodnienia drogi oraz szczelne zbiorniki wód deszczowych;
 - b) w przypadku odprowadzania wód opadowych i roztopowych bezpośrednio do odbiornika, tj. z pominięciem zbiorników wód deszczowych, przed wylotem zaprojektować osadnik, separator substancji ropopochodnych oraz zastawkę umożliwiającą odcięcie odpływu;
 - c) wody opadowe i roztopowe odprowadzać do odbiornika z pominięciem zbiorników wód deszczowych wyłącznie w przypadku małych zlewni, a w razie potrzeby zaprojektować rozwiązania spowalniające odpływ, np. przegrody filtracyjne w rowach drogowych;
 - d) na odcinku km 0+000-1+980 w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych nr 138 oraz w km 5+600 i 13+000 tj. w obrębie obszarów źródliskowych rzeki Boleмки i Flinty dodatkowo zaprojektować separatory substancji ropopochodnych;
 - e) przed zrzutem wód opadowych i roztopowych do rzeki Wełny oraz Dopływu z Nienawiszcza zaprojektować separatory substancji ropopochodnych.
- 21) W dnie rowów drogowych lub zbiorników wód deszczowych występujących mniej niż 2 m od zwierciadła wód gruntowych z uwzględnieniem amplitudy wahań zwierciadła wód, zaprojektować geowłókninę.
- 22) Dla MOP zaprojektować oczyszczalnię ścieków pochodzących z węzła sanitarnego z możliwością jej rozbudowy do MOP wyższej kategorii.
- 23) Zaprojektować uszczelnienie wszystkich miejsc postojowych, jezdni manewrowych, a w szczególności miejsc postoju pojazdów przewożących substancje niebezpieczne na terenie MOP.
- 24) Dla odwodnienia MOP zaprojektować szczelny system kanalizacji deszczowej, zakończony urządzeniami podczyszczającymi w postaci osadnika oraz separatora substancji ropopochodnych.
- 25) W kilometrze 5+000-5+500 w rejonie ujęcia wód w m. Cisie oraz w km 39+300-40+900 zaprojektować piezometry zgodnie z punktem II.4 niniejszej decyzji.
- 26) Na potrzeby przewidywanego oświetlenia drogi zastosować źródła światła jak najmniej przyciągające owady, tj. oświetlenie ledowe lub sodowe bliższe barwie pomarańczowej, o niskiej emisji UV. Unikać oświetlenia jezdni w odległości nie mniejszej niż 200 m od najścia na przejścia. W miejscach, gdzie konieczna będzie

lokalizacja oświetlenia w mniejszej odległości oraz w obszarze intensywnych przelotów i żerowania nietoperzy, zastosować oprawy kierunkowe oświetlające jedynie określony obiekt/obszar, bez rozpraszania światła do tyłu.

- 27) W km 30+300 wykonać zbiornik zastępczy dla płazów z zachowaniem następujących parametrów i wymagań:
- ukształtować w sposób zapewniający zróżnicowanie głębokości poprzez wykonanie podwodnych wzniesień;
 - powierzchnia minimalna zbiornika: 0,2 ha;
 - głębokość maksymalna zbiornika: 150 cm;
 - największą powierzchnię dna zbiornika powinny zajmować płycizny do 30 cm głębokości;
 - dno zbiornika wyprofilować tak, by po stronie przeciwnej w stosunku do drogi uzyskać nachylenie 1:20 - 1:10;
 - brzegi i dno od strony realizowanej drogi wykonać jako strome o nachyleniu 1:2;
 - zbiornik pozostawić do spontanicznej sukcesji.
- 28) Zbiorniki wód deszczowych zlokalizować w odległości min. 50 m od krawędzi przejść dla zwierząt dużych i średnich oraz szczelnie wyгородzić stałym ogrodzeniem herpetologicznym o następujących parametrach: ogrodzenie o efektywnej wysokości części nadziemnej co najmniej 50 cm, wkopane min. na głębokość 10 cm, o górnej krawędzi o szerokości min. 5 cm odgiętej na zewnątrz drogi w kierunku otaczającego terenu, pod kątem 45–90°.
- 29) Zaprojektować i zbudować obiekty inżynierskie pełniące funkcję przejść dla zwierząt wymienione w tabeli 3.

Tabela 3

Lp	Oznaczenie obiektu	Typ Lokalizacja	Kilometraż	Cieki	Minimalne parametry ekologiczne przejścia (przestrzeń dostępna dla zwierząt) [m] szer. x wys.	Gatunki zwierząt, dla migracji których przewidziano przejście	Dodatkowe rozwiązania
1	PZSd-1.4/L	Przejście dolne dla średnich zwierząt	1+419	-	10x2.5	sarna, dzik, lis, borsuk, zając, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	-
2	PZSd-1.4/P		1+419				
3	PZDg-2.9	Przejście górne dla dużych zwierząt	2+930	-	Szer. 50	wilk, ryś, łось, jeleń, sarna, dzik, lis, borsuk, zając, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	-
4	PZDg-4.4	Przejście górne dla dużych zwierząt	4+400	-	Szer. 50	wilk, ryś, łось, jeleń, sarna, dzik, lis, borsuk, zając, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	-

Lp	Oznaczenie obiektu	Typ Lokalizacja	Kilometraż	Cieki	Minimalne parametry ekologiczne przejścia (przestrzeń dostępna dla zwierząt) [m] szer. x wys.	Gatunki zwierząt, dla migracji których przewidziano przejście	Dodatkowe rozwiązania
5	PZDg-6.8	Przejście górne dla dużych zwierząt	6+800	-	Szer. 50	łoś, jeleń, wilk, ryś, sarna, dzik, lis, borsuk, zając, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	-
6	PZDg-8.8	Przejście górne dla dużych zwierząt	8+850	-	Szer. 50	łoś, jeleń, wilk, ryś, sarna, dzik, lis, borsuk, zając, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	-
7	PZDg-9.9	Przejście górne dla dużych zwierząt	9+878	-	Szer. 50	łoś, jeleń, wilk, ryś, sarna, dzik, lis, borsuk, zając, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	-
8	PZDg-12.2	Przejście górne dla dużych zwierząt	11+700	-	Szer. 50	łoś, jeleń, wilk, ryś, sarna, dzik, lis, borsuk, zając, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	-
9	MS/PZDd-15.0/L	Przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone z ciekim	14+966	ciek o szer. ok. 5 m	15x5.0 (po obu stronach cieku)	wilk, łoś, jeleń, sarna, dzik, lis, płazy m.in. ropucha szara, żaba wodna, kumak nizinny, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	-
10	MS/PZDd-15.0/P		14+966				
11	MS/PZDd-16.8/L	Przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone	16+847	rzeka Flinta o szer. ok. 8 m	15.0x5.0 (po obu stronach rzeki)	wilk, łoś, jeleń, sarna, dzik, lis, płazy m.in. ropucha szara, żaba wodna,	Po prawej stronie trasy S11 w rejonie przejścia projektuje się drogę

Lp	Oznaczenie obiektu	Typ Lokalizacja	Kilometraż	Cieki	Minimalne parametry ekologiczne przejścia (przestrzeń dostępna dla zwierząt) [m] szer. x wys.	Gatunki zwierząt, dla migracji których przewidziano przejście	Dodatkowe rozwiązania
12	MS/PZDd-16.8/P	z rzeką Flinta	16+847			kumak nizinny, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	równoległą. Ze względu na zespolenie przejścia z ciekami i przewidywane występowanie barier energochłonnych wzdłuż jezdni, pod wskazaną drogą równoległą przewiduje się realizację przejścia dla zwierząt o parametrach analogicznych do obiektu pod trasą główną. Po lewej stronie trasy przewiduje się przerwanie ciągłości projektowanej drogi równoległej w sąsiedztwie przejścia i zaprojektowanie zawrotek.
13	MS/PZDd-16.8a	Przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone z rzeką Flinta	Przejście pod drogą równoległą na wysokości km S11 16+847	rzeka Flinta o szer. ok. 8 m	15.0x5.0 (po obu stronach rzeki)	wilk, łos, jelen, sarna, dzik, lis, płazy m.in. ropucha szara, żaba wodna, kumak nizinny, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	Przejście dla zwierząt pod projektowaną drogą równoległą (po prawej stronie trasy głównej) zapewniające kontynuację migracji z obiektu MS/PZDd-16.8 pod S11.
14	MS/PZDd-19.0/L	Przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone z ciekami	19+037	ciek o szer. do ok. 6 m	15.0x5.0 (po obu stronach cieku)	wilk, łos, jelen, sarna, dzik, lis, bóbr, wydra, płazy m.in. ropucha szara, żaba wodna, kumak nizinny, traszka zwyczajna, traszka	Przewiduje się przerwanie ciągłości projektowanych dróg równoległych w sąsiedztwie przejścia
15	MS/PZDd-19.0/P		19+037				

Lp	Oznaczenie obiektu	Typ Lokalizacja	Kilometraż	Cieki	Minimalne parametry ekologiczne przejścia (przestrzeń dostępna dla zwierząt) [m] szer. x wys.	Gatunki zwierząt, dla migracji których przewidziano przejście	Dodatkowe rozwiązania
						grzebieniasta, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	i zaprojektowanie zawrotek.
16	MS/PZDd-21.5/L	Przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone z ciekim	21+492	ciek o szer. ok. 9 m	15.0x5.0 (po obu stronach cieku)	wilk, łoś, jeleń, sarna, dzik, lis, bóbr, wydra, płazy m.in. ropucha szara, żaba wodna, kumak nizinny, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	Przewiduje się przerwanie ciągłości projektowanych dróg równoległych w sąsiedztwie przejścia i zaprojektowanie zawrotek
17	MS/PZDd-21.5/P		21+492				
18	MS/PZDd-24.2L	Przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone z ciekim	24+212	ciek o szer. ok. 5 m	15x5.0 (po obu stronach cieku)	łoś, jeleń, sarna, dzik, lis, płazy m.in. ropucha szara, żaba wodna, kumak nizinny, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	-
19	MS/PZDd-24.2/P		24+212				
20	MS/PZDd-27.2/L	Przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone z ciekim	27+151	ciek o szer. ok. 4,5 m	15.0x5.0 (po obu stronach cieku)	łoś, jeleń, sarna, dzik, lis, płazy m.in. ropucha szara, żaba wodna, kumak nizinny, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	Po prawej stronie trasy S11 w rejonie przejścia projektuje się drogę równoległą. Ze względu na zespolenie przejścia z ciekim i przewidywane występowanie barier energochłonnych wzdłuż jezdni, pod wskazaną drogą równoległą przewiduje się realizację przejścia dla
21	MS/PZDd-27.2/P		27+151				

Lp	Oznaczenie obiektu	Typ Lokalizacja	Kilometraż	Cieki	Minimalne parametry ekologiczne przejścia (przestrzeń dostępna dla zwierząt) [m] szer. x wys.	Gatunki zwierząt, dla migracji których przewidziano przejście	Dodatkowe rozwiązania
							zwierząt o parametrach analogicznych do obiektu pod trasą główną.
22	MS/PZDd-27.2a	Przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone z ciekim	Przejście pod drogą równoległą na wysokości km S11 27+151	ciek o szer. ok. 4,5 m	15.0x5.0 (po obu stronach ciek)	łoś, jeleń, sarna, dzik, lis, płazy m. in. ropucha szara, żaba wodna, kumak nizinny, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	Przejście dla zwierząt pod projektowaną drogą równoległą (po prawej stronie trasy głównej) zapewniające kontynuację migracji z obiektu MS/PZDd-27.2 pod S11.
23	MS/PZDd-29.2/L	Przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone z ciekim	29+160	ciek o szer. ok. 4,5 m	15.0x5.0 (po obu stronach ciek)	łoś, jeleń, sarna, dzik, lis, płazy m.in. ropucha szara, żaba wodna, kumak nizinny, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	-
24	MS/PZDd-29.2/P		29+160				
25	PZDg-32.1	Przejście górne dla dużych zwierząt	32+131	-	Szer. 50	łoś, jeleń, wilk, ryś, sarna, dzik, lis, borsuk, zając, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	-
26	MS/PZDd-35.1/L	Przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone z rzeką Wełna	35+097	rzeka Wełna o szer. ok. 16 m	37+37x5.0 Obiekt o 3-przęsłowej konstrukcji i minimalnej rozpiętości teoretycznej przęsł: 53+88+53	wilk, łoś, jeleń, sarna, dzik, lis, bóbr, wydra, płazy m.in. ropucha szara, żaba wodna, kumak nizinny, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	Rzeka Wełna poprowadzona pod przęsłem środkowym.
27	MS/PZDd-35.1/P		35+097				

Lp	Oznaczenie obiektu	Typ Lokalizacja	Kilometraż	Cieki	Minimalne parametry ekologiczne przejścia (przestrzeń dostępna dla zwierząt) [m] szer. x wys.	Gatunki zwierząt, dla migracji których przewidziano przejście	Dodatkowe rozwiązania
28	MS/PZDd-38.7/L	Przejście dolne dla dużych zwierząt zespolone z ciekami	38+658	ciek o szer. ok. 12,5 m	15x5.0 (po obu stronach cieku)	wilk, łoś, jeleń, sarna, dzik, lis, płazy m.in. ropucha szara, żaba wodna, kumak nizinny, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	-
29	MS/PZDd-38.7/P		38+658				
30	PZDg-41.2	Przejście górne dla dużych zwierząt	41+158	S11	Szer. 50	żubr, łoś, jeleń, wilk, ryś, sarna, dzik, lis, borsuk, zając, drobne ssaki: gryzonie, owadożerne, łasicowate	Drogi równoległe, w tym projektowany odcinek DK11 zostaną przeprowadzone pod obiektem.

W przypadku przejść zespolonych z ciekami podane skrajnie należy zachować po obu stronach cieku/rowu;

Wartość współczynnika ciasnoty określona dla poszczególnych typów przejść dla zwierząt wynosi odpowiednio:

- dla przejść dolnych dla średnich zwierząt: $\geq 0,7$,
- dla przejść dolnych dla dużych zwierząt: $\geq 1,5$,
- dla przejść górnych dla dużych zwierząt: $\geq 0,8$.

- 30) W podwariancie węzła v.1 wariantu W2 zaprojektować i zbudować obiekty inżynierskie pełniące funkcje przejść dla płazów i małych zwierząt wymienione w tabeli 4.

Tabela 4

Lp.	Oznaczenie	Typ	Kilometraż	Min. szer. [m]	Min. wys. [m]	Minimalne parametry ekologiczne przejścia (przestrzeń dostępna dla zwierząt) szer. x wys.	Dodatkowe rozwiązania
1	PZ-0.3	Przejście suche dla małych zwierząt	0+337	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-
2	PZ-5.4	Przejście suche dla małych zwierząt	5+380	2,5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-
3	PZ-6.0	Przejście suche dla	5+985	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-

Lp.	Oznaczenie	Typ	Kilometraż	Min. szer. [m]	Min. wys. [m]	Minimalne parametry ekologiczne przejścia (przestrzeń dostępna dla zwierząt) szer. x wys.	Dodatkowe rozwiązania
		małych zwierząt					
4	PZ/PH-18.0	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	17+986	3.0	2.0	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	-
5	PZ/PH-22.3	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	22+271	3.0	2.0	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	-
6	PZ-29.9	Przejście suche dla małych zwierząt	29+934	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-
7	PZ-30.1	Przejście suche dla małych zwierząt	30+145	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-
8	PZ-30.4	Przejście suche dla małych zwierząt	30+387	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-
9	PZ-37.8	Przejście suche dla małych zwierząt	37+820	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-
10	PP-37.8a	Tunel dla płazów	37+820 (pod istniejącym odcinkiem DK11)	0,55 m	0,4	0,55 m x 0,4 m	Tunel dla płazów pod równoległym odcinkiem DK zapewniający kontynuację migracji z przepustu pod S11.
11	PZ/PH-39.6	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	39+585	3.0	2.0	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	Po lewej stronie trasy, w odległości ok. 30 m od przejścia przebiega projektowany odcinek DK11, pod którym przewiduje się realizację analogicznego przejścia dla zwierząt wraz z wygradzeniem naprowadzającym.
12	PZ/PH-39.6a	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	39+585	3.0	2.0	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	Przepust o funkcji przejścia dla zwierząt pod projektowanym odcinkiem DK zapewniający kontynuację migracji z przepustu PZ/PH-39.6 pod S11.

Lp.	Oznaczenie	Typ	Kilometraż	Min. szer. [m]	Min. wys. [m]	Minimalne parametry ekologiczne przejścia (przestrzeń dostępna dla zwierząt) szer. x wys.	Dodatkowe rozwiązania
13	PZ/PH-39.9	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	39+909	3.0	2.0	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	Po lewej stronie trasy, w odległości ok. 43 m od przejścia przebiega projektowany odcinek DK11, pod którym przewiduje się realizację analogicznego przejścia dla zwierząt wraz z wygradzeniem naprowadzającym.
14	PZ/PH-39.9a	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	39+909	3.0	2.0	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	Przepust o funkcji przejścia dla zwierząt pod projektowanym odcinkiem DK zapewniający kontynuację migracji z przepustu PZ/PH-40.1 pod S11.
15	PZ-42.2	Przejście suche dla małych zwierząt	42+194	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	
16	PZ-42.2a	Przejście suche dla małych zwierząt	42+194	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	Przepust o funkcji przejścia dla zwierząt pod projektowanym odcinkiem DK zapewniający kontynuację migracji z przepustu pod S11.
17	PZ/PH-42.7	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	42+652	6.0	2.5	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	Po prawej stronie trasy, w odległości ok. 14 m od przejścia przebiega projektowany odcinek DK11, pod którym przewiduje się realizację analogicznego przejścia dla zwierząt wraz z wygradzeniem naprowadzającym. Po lewej stronie przepustu projektuje się drogę równoległą o nawierzchni bitumicznej pod którą przewidywany jest również przepust pełniący funkcję przejścia dla małych zwierząt i płazów zespolony z ciekiem/rowem.

Lp.	Oznaczenie	Typ	Kilometraż	Min. szer. [m]	Min. wys. [m]	Minimalne parametry ekologiczne przejścia (przestrzeń dostępna dla zwierząt) szer. x wys.	Dodatkowe rozwiązania
18	PZ/PH-42.7a	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	42+652	6.0	2.5	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	Przepust o funkcji przejścia dla zwierząt pod projektowanym odcinkiem DK zapewniający kontynuację migracji z przepustu PZ/PH-42.7 pod S11.
19	PZ/PH-42.7b	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	42+652	5.5	2.5	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	Przepust o funkcji przejścia dla zwierząt pod projektowaną jezdnią dodatkową zapewniający kontynuację migracji z przepustu PZ/PH-42.7 pod S11.

31) W podwariancie węzła v.2 wariantu W2 zaprojektować i zbudować obiekty inżynierskie pełniące funkcje przejść dla płazów i małych zwierząt wymienione w tabeli 5.

Tabela 5

Lp.	Oznaczenie	Typ	Kilometraż	Min. szer. [m]	Min. wys. [m]	Minimalne parametry ekologiczne przejścia (przestrzeń dostępna dla zwierząt)	Dodatkowe rozwiązania
1	PZ-0.3	Przejście suche dla małych zwierząt	0+337	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-
2	PZ-4.9	Przejście suche dla małych zwierząt	4+880	2,5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-
3	PZ-5.4	Przejście suche dla małych zwierząt	5+380	2,5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-
4	PZ-6.0	Przejście suche dla małych zwierząt	5+985	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-
5	PZ/PH-18.0	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	17+986	3.0	2.0	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	-
6	PZ/PH-22.3	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	22+271	3.0	2.0	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	-

Lp.	Oznaczenie	Typ	Kilometraż	Min. szer. [m]	Min. wys. [m]	Minimalne parametry ekologiczne przejścia (przestrzeń dostępna dla zwierząt)	Dodatkowe rozwiązania
7	PZ-29.9	Przejście suche dla małych zwierząt	29+934	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-
8	PZ-30.1	Przejście suche dla małych zwierząt	30+145	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-
9	PZ-30.4	Przejście suche dla małych zwierząt	30+387	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-
10	PZ-37.8	Przejście suche dla małych zwierząt	37+820	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	-
11	PP-37.8a	Tunel dla płazów	37+820 (pod istniejącym odcinkiem DK11)	0,55 m	0,4	0,55 m x 0,4 m	Tunel dla płazów pod równoległym odcinkiem DK zapewniający kontynuację migracji z przepustu pod S11.
12	PZ/PH-39.6	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	39+585	3.0	2.0	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	Po lewej stronie trasy, w odległości ok. 30 m od przejścia przebiega projektowany odcinek DK11, pod którym przewiduje się realizację analogicznego przejścia dla zwierząt wraz z wygradzeniem naprowadzającym.
13	PZ/PH-39.6a	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	39+585	3.0	2.0	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	Przepust o funkcji przejścia dla zwierząt pod projektowanym odcinkiem DK zapewniający kontynuację migracji z przepustu PZ/PH-39.6 pod S11.
14	PZ/PH-39.9	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	39+909	3.0	2.0	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	Po lewej stronie trasy, w odległości ok. 43 m od przejścia przebiega projektowany odcinek DK11, pod którym przewiduje się realizację analogicznego przejścia dla zwierząt wraz z wygradzeniem naprowadzającym.

Lp.	Oznaczenie	Typ	Kilometraż	Min. szer. [m]	Min. wys. [m]	Minimalne parametry ekologiczne przejścia (przestrzeń dostępna dla zwierząt)	Dodatkowe rozwiązania
15	PZ/PH-39.9a	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	39+909	3.0	2.0	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	Przepust o funkcji przejścia dla zwierząt pod projektowanym odcinkiem DK zapewniający kontynuację migracji z przepustu pod S11.
16	PZ-42.2	Przejście suche dla małych zwierząt	42+194	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	Po prawej stronie trasy, w odległości ok. 38 m od przejścia przebiega projektowany odcinek DK11, pod którym przewiduje się realizację analogicznego przejścia dla zwierząt wraz z wygradzeniem naprowadzającym.
17	PZ-42.2a	Przejście suche dla małych zwierząt	42+194	2.5	1.5	2,5 m x 1,4 m	Przepust o funkcji przejścia dla zwierząt pod projektowanym odcinkiem DK zapewniający kontynuację migracji z przepustu pod S11.
18	PZ/PH-42.7	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	42+652	6.0	2.5	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	Po prawej stronie trasy, w odległości ok. 14 m od przejścia przebiega projektowany odcinek DK11, pod którym przewiduje się realizację analogicznego przejścia dla zwierząt wraz z wygradzeniem naprowadzającym. Po lewej stronie przepustu projektuje się drogę równoległą o nawierzchni bitumicznej pod którą przewidywany jest również przepust pełniący funkcję przejścia dla małych zwierząt i płazów zespolony z ciekim/rowem.

Lp.	Oznaczenie	Typ	Kilometraż	Min. szer. [m]	Min. wys. [m]	Minimalne parametry ekologiczne przejścia (przestrzeń dostępna dla zwierząt)	Dodatkowe rozwiązania
19	PZ/PH-42.7a	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	42+652	6.0	2.5	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	Przepust o funkcji przejścia dla zwierząt pod projektowanym odcinkiem DK zapewniający kontynuację migracji z przepustu pod S11.
20	PZ/PH-42.7b	Przejście dla małych zwierząt i płazów na cieku/rowie	42+652	5,5	2.5	obustronne półki o szer. min. 0,5 m i wys. 1,5 m nad ich powierzchnią	Przepust o funkcji przejścia dla zwierząt pod projektowaną jezdnią dodatkową zapewniający kontynuację migracji z przepustu PZ/PH-42.7 pod S11.

Wartość współczynnika ciasnoty dla przepustów o funkcji przejścia dla małych zwierząt wynosi $\geq 0,07$.

32) Powierzchnie przejść dla dużych i średnich zwierząt oraz teren w ich obrębie zagospodarować według poniższych zasad:

a) przy projektowaniu przejść dolnych zespolonych z obiektami mostowymi zapewnić następujące warunki:

- suche półki wykonać poza zasięgiem wody średniej;
- półki ziemne połączyć z nurtem cieku poprzez łagodnie nachylone skarpy (nachylenie $\leq 1:2$);
- powierzchnię suchych półek wyrównać i pokryć gruntem rodzimym lub innym o podobnych parametrach fizyko-chemicznych, z wykluczeniem stosowania kruszyw łamanych oraz naturalnych gruboziarnistych;
- dopuszcza się zróżnicowanie rzędnej półek w strefach dostępnych dla zwierząt pod warunkiem, że w każdym punkcie zostanie zachowana wymagana wysokość minimalna przejścia;
- zakończenia półek w pełni połączyć z terenem otaczającym przejście, umożliwiając swobodne przechodzenie wszystkich gatunków zwierząt; końcowe odcinki półek powinny posiadać przebieg bez gwałtownych załamań (w pionie i poziomie);
- w przypadku, gdy do cieku zlokalizowanego w strefie najść uchodzą rowy odwodnieniowe skanalizować ujściowe odcinki otwartych rowów na całej szerokości przejścia lub zastosować szczelne przykrycia;
- w przypadku braku technicznej możliwości skanalizowania rowów odwodnieniowych, dopuszcza się realizację otwartych rowów w obrębie najść na przejścia przy zachowaniu łagodnego pochylenia skarp wynoszącego 1:3 oraz trawiastych skarp;
- koryta cieków sztucznych (rowy, kanały) pod obiektem pozostawić gruntowe, bez umocnień utrudniających przemieszczanie się małych zwierząt w poprzek koryta oraz pomiędzy nurtem cieku i suchymi półkami;
- umacnianie skarp rowów i nasypów położonych w strefach dostępnych dla zwierząt prowadzić z wykorzystaniem metod biologicznych oraz geosyntetyków z docelowym wprowadzaniem trawiastej pokrywy roślinnej; unikać betonowania

- skarp, w ostateczności stosować ażurowe płyty betonowe o dużych oczkach umożliwiając spontaniczny rozwój roślinności.
- b) w bezpośrednim sąsiedztwie przejść odtworzyć warunki glebowe umożliwiające rozwój roślinności, o składzie gatunkowym i strukturze zbliżonych do zbiorowisk roślinnych występujących w otoczeniu przejścia;
 - c) na powierzchni i w strefach naprowadzania zwierząt zrezygnować z lokalizowania otwartych obiektów odwodnieniowych, zwłaszcza studni wpadowych, osadników, itp.;
 - d) ogrodzenia ochronno-naprowadzające połączyć szczelnie ze ścianami przejść lub ekranami przeciwoślńieniowymi;
 - e) wykonać ekrany przeciwoślńieniowe w postaci drewnianego, szczelnego parkanu o wysokości minimum 2,4 m, ograniczającego przenikanie światła z drogi w otoczenie przejść. Przy przejściach dolnych ekrany zlokalizować obustronnie wzdłuż jezdni drogi, na długości przejścia oraz min. 50 m poza jego granicami, w obu kierunkach. Przy przejściach górnych ekrany zlokalizować obustronnie przy krawędziach obiektu oraz lejkowato rozchodzących się najściach na przejście i min. 50 m od końca najść na przejście. Ekrany połączyć szczelnie z ogrodzeniem ochronnym;
 - f) powierzchnie przejść pokryć wyrównaną warstwą urodzajnego gruntu o miąższości min. 15 cm na przejściach dolnych i min. 30 cm na przejściach górnych w sposób umożliwiający rozwój roślinności;
 - g) powierzchnię przejścia górnego oraz strefy naprowadzania zagospodarować poprzez wyłożenie karp korzeniowych, kłód i/lub stosów drewna, uniemożliwiających dostęp pojazdom;
 - h) przy podstawach najść obiektu górnego i wzdłuż zewnętrznych krawędzi przejść dolnych wyłożyć rzędy głazów, o średnicy min. 60 cm, w odstępach max. 80 cm, zapobiegających niepożądaney aktywności ludzi na powierzchni przejść;
 - i) roślinność na powierzchni przejść oraz w ich otoczeniu powinna spełniać następujące wymagania:
 - na powierzchni przejść górnych i pod powierzchnią przejść dolnych (w zasięgu strefy usłonecznionej) dokonać wysiewu gatunków traw o średnim i wysokim pokroju;
 - na ogrodzeniach ochronnych na powierzchni przejść górnych oraz w obszarach najść wykonać nasadzenia pnączy z uwzględnieniem dobrych praktyk w tym zakresie;
 - na całej powierzchni przejść górnych oraz w strefach krawędziowych usłonecznionych przejść dolnych, wykonać nasadzenia krzewów oraz bylin, pojedynczo i w grupach;
 - wzdłuż ogrodzenia drogi, na odcinkach o długości minimum 50 m w każdą stronę od krawędzi przejść górnych wykonać nasadzenia krzewów łączących się z nasadzeniami wzdłuż osłon antyosłńieniowych na najściach i na powierzchni przejść górnych;
 - wzdłuż ogrodzenia drogi, na odcinkach o długości minimum 50 m w każdą stronę od krawędzi przejść dolnych, wykonać nasadzenia krzewów łączących się z czołem przejść dolnych;
 - w obszarze najść przejść górnych i dojsć do przejść dolnych wykonać nasadzenia drzew i krzewów tworzące ciągłe lub przerywane pasy zorientowane pod kątem ostrym względem osi środkowej przejścia, z uwzględnieniem gatunków stanowiących atrakcyjną bazę żerową w okresie owocowania (np. dzikie odmiany drzew owocowych);
 - na powierzchni przejść górnych, pasy o szerokości ok 2,5 m wzdłuż ekranów przeciwoślńieniowych obsiać mieszkanką traw lub traw i roślin motylkowych i utrzymywać w stanie niezakrzewionym i niezadrzewionym. Pasy wykaszać

- regularnie, przynajmniej raz w roku, poza sezonem lęgowym ptaków tj. od 1 marca do 31 sierpnia, z pozostawieniem biomasy w miejscu ścięcia;
- w obrębie przejść dolnych zaprojektować zieleń w sposób ułatwiający migracje nietoperzy, tj. doprowadzić zieleń pod przejście w sposób wymuszających obniżenie wysokości lotu.
- 33) Teren w obrębie przejść dla płazów i małych zwierząt zagospodarować według poniższych zasad:
- a) w przypadku przejść zintegrowanych z ciekami wyposażonymi w półki dążyć do zastosowania półek ziemnych;
 - b) powierzchnię przepustów suchych i półek przepustów zespolonych z ciekami pokryć warstwą związłego gruntu mineralnego, takiego jak: glina, drobny piasek, o miąższości ok. 10 cm; grunt wysypać na całej powierzchni przejść/powierzchni półek, tworząc szczelną, wyrównaną powierzchnię;
 - c) półki połączyć z otoczeniem przez ich odpowiednie przedłużenie do miejsc o swobodnym dostępie zwierząt;
 - d) skarpy otwartych rowów płytkich o głębokości $<0,5$ m wykonać z nachyleniem $<1:2,5$; w pozostałych przypadkach otwarte rowy przecinające strefy naprowadzania zwierząt do przejść skanalizować na odcinkach pomiędzy ogrodzeniami ochronno-naprowadzającymi;
 - e) w przypadku przekraczania otwartych rowów przez ogrodzenia (przy przepustach) zastosować dodatkowe zabezpieczenia w korytach rowów zapewniające ich szczelność i odporność na uszkodzenia przez wezbrany nurt wody (zalecane stosowanie krat/płyt perforowanych), bez obniżania wysokości części nadziemnej ogrodzenia.
 - f) drogi serwisowe przy przejściach dla płazów należy wykonać jako drogi gruntowe lub drogi szutrowe, a skarpy rowów otwartych w obrębie tych dróg wykonać z nachyleniem $1:2$;
- 34) Ekrany akustyczne oraz ekrany przeciwoślńieniowe na przejściach górnych dla zwierząt od strony przejścia obsadzić roślinnością, w szczególności pnączami.
- 35) Drogę wyposażać w obustronne ogrodzenie o wysokości co najmniej 240 cm n.p.t. na całej długości drogi wraz z obszarami węzłów, z zastosowaniem siatki stalowej węzłowej zabezpieczonej antykorozyjnie, o zmiennej wielkości oczek o wymiarach maksymalnych: wys. 0-50 cm – oczka $2,5 \times 15$ cm; wys. 50-100 cm – oczka 5×15 cm; wys. > 100 cm – oczka 15×15 cm. Siatkę wkopać na głębokość nie mniejszą niż 30 cm. Przy montażu siatki uwzględnić następujące wymagania:
- a) zapewnić szczelne, trwałe połączenia ogrodzenia z ekranami antyodślńieniowymi górnych przejść dla zwierząt i ścianami przyczółków przejść dolnych;
 - b) zastosować odgięcie górnej krawędzi ogrodzenia (tzw. przewieszkę) w stronę przeciwną do drogi, o szer. min. 30 cm i nachyleniu $30^\circ - 45^\circ$; odgięcie nie wlicza się do pionowej wysokości ogrodzenia;
 - c) w miejscach przekraczania otwartych rowów zapewnić szczelność w całym przekroju koryta przez wprowadzenie odpowiednich rozwiązań dogęszczających, odpornych na uszkodzenia w wyniku naporu wody, bez obniżania części nadziemnej ogrodzenia;
 - d) ogrodzenia prowadzić w planie wzdłuż długich odcinków prostych i unikać pojedynczych załamań przebiegu $> 15^\circ$ – zwłaszcza w strefach naprowadzania zwierząt do przejść.
- 36) Wykonać stałe ogrodzenia ochronno-naprowadzające dla płazów wzdłuż planowanej trasy głównej na długości co najmniej 100 m w każdą stronę od przejść (przepustów) dla zwierząt małych (w tym płazów), przejść dolnych dla zwierząt średnich i zwierząt dużych oraz wzdłuż planowanej trasy głównej na długości 100 m w każdą stronę od zbiorników wód deszczowych oraz zbiornika zastępczego dla płazów o następujących parametrach:

- a) zastosować ogrodzenie o efektywnej wysokości części nadziemnej co najmniej 50 cm, wkopane min. na głębokość 10 cm, o górnej krawędzi o szerokości min. 5 cm odgiętej na zewnątrz drogi w kierunku otaczającego terenu, pod kątem 45–90°. Na odcinkach sąsiadujących z godowiskami płazów, tj. do 500 m od miejsc rozrodu, ogrodzenie wykonać z pełnych prefabrykatów; dopuszcza się zastosowanie ogrodzenia z siatki stalowej ocynkowanej o wielkości oczek nie większych niż 0,5 x 0,5 cm w miejscach przekraczania rowów odwodnieniowych oraz poza odcinkami sąsiadującymi z godowiskami;
 - b) ogrodzenie wyposażyć w stopę równoległą do podłoża (bieżnie), która ułatwi wędrówkę płazów wzdłuż ogrodzenia oraz ograniczy przerastanie ogrodzenia przez roślinność zielną, a w przypadku, gdy zakończenia ogrodzeń nie są połączone z obiektami, w dodatkowe zabezpieczenia zmieniające kierunek migrujących osobników tzw. zawrotkę;
 - c) ogrodzenia ochronno-naprowadzające połączyć szczelnie ze ścianami przejść dolnych i korpusem przepustów. W przypadku przekraczania otwartych rowów przez ogrodzenia przy przepustach zastosować dodatkowe zabezpieczenia w korytach rowów zapewniające szczelność dla płazów i odporność na uszkodzenia przez wezbrany nurt wody, bez obniżania wysokości części nadziemnej ogrodzenia;
 - d) przy bramach wjazdowych i furtkach dla obsługi zastosować dodatkowe rozwiązania w postaci montażu ruchomych odcinków ogrodzeń na skrzydłach bram i furtek, dociskanych przy zamykaniu do krawężników oporowych (uszczelki gumowych na styku ogrodzeń i krawężników).
- 37) Grodzienia o których mowa powyżej, należy wykonać w miejscach wzmożonej aktywności i rozrodu płazów, w szczególności we wskazanych niżej kilometrażach:
- 0+000 – 0+450, strona prawa,
 - 0+000 – 0+450, strona lewa,
 - 0+600 – 0+900, strona prawa,
 - 1+310 – 1+530, strona lewa,
 - 1+310 – 1+690, strona prawa,
 - 2+300 – 2+590, strona lewa,
 - 2+815 – 3+040, strona prawa
 - 2+825 – 3+040, strona lewa,
 - 3+600 – 3+900, strona lewa,
 - 4+200 – 4+580, strona lewa,
 - 4+370 – 4+585, strona prawa,
 - 5+335 – 5+645, strona lewa,
 - 5+880 – 6+090, strona prawa,
 - 5+880 – 6+090, strona lewa,
 - 6+905 – 7+215, strona prawa,
 - 7+920 – 8+615, strona prawa (podwariant v.1 węzła),
 - 7+880 – 8+615, strona prawa (podwariant v.2 węzła),
 - 9+420 – 9+725, strona prawa,
 - 10+170 – 10+475, strona prawa,
 - 10+895 – 11+200, strona prawa,
 - 12+215 – 12+470, strona lewa,
 - 12+840 – 13+220, strona lewa,
 - 12+950 – 13+220, strona prawa,
 - 13+600 – 13+900, strona lewa,
 - 14+590 – 15+140, strona prawa,
 - 14+640 – 15+140, strona lewa,

- 15+685 – 15+990, strona lewa,
- 16+500 – 16+830, strona prawa,
- 16+500 – 16+830, strona lewa,
- 16+850 – 19+025, strona prawa,
- 16+850 – 19+025, strona lewa,
- 19+045 – 19+700, strona prawa,
- 19+045 – 19+725 strona lewa,
- 20+970 – 21+480, strona prawa,
- 20+885 – 21+480, strona lewa,
- 21+510 – 21+600 strona prawa,
- 21+510 – 21+875 strona lewa,
- 21+900 – 22+380 strona prawa,
- 22+180 – 22+370 strona lewa,
- 22+860 – 23+170 strona prawa,
- 22+930 – 23+200 strona lewa,
- 23+880 – 24+200 strona prawa,
- 23+880 – 24+200 strona lewa,
- 24+220 – 24+650 strona prawa,
- 24+220 – 24+360 strona lewa,
- 24+850 – 25+150 strona prawa,
- 25+525 – 26+445, strona prawa,
- 25+630 – 26+300, strona lewa,
- 26+835 – 27+145, strona prawa,
- 27+040 – 27+145, strona lewa,
- 27+160 – 27+260, strona prawa,
- 27+160 – 27+260, strona lewa,
- 27+330 – 27+670, strona prawa,
- 27+790 – 28+100, strona prawa,
- 28+440 – 28+750 strona prawa,
- 28+865 – 29+150 strona prawa,
- 29+060 – 29+150 strona lewa,
- 29+170 – 30+900 strona prawa (podwariant v.1 węzła),
- 29+170 – 30+940 strona prawa (podwariant v.2 węzła),
- 29+170 – 29+275 strona lewa,
- 29+450 – 30+900 strona lewa (podwariant v.1 węzła),
- 29+450 – 30+840 strona lewa (podwariant v.2 węzła),
- 31+380 – 32+060 strona lewa,
- 31+500 – 32+060 strona prawa,
- 32+570 – 32+870 strona prawa
- 33+160 – 33+460 strona prawa,
- 33+380 – 33+690 strona lewa,
- 33+850 – 34+100 strona prawa,
- 34+750 – 35+020 strona prawa,
- 34+770 – 35+000 strona lewa,
- 35+190 – 35+680 strona lewa,
- 35+220 – 35+680 strona prawa,
- 35+925 – 36+235 strona prawa,
- 36+455 – 37+715 strona prawa,
- 37+375 – 37+715 strona lewa,
- 37+735 – 38+645 strona prawa,

- 37+735 – 38+645 strona lewa,
- 38+670 – 38+770 strona prawa,
- 38+670 – 38+770 strona lewa,
- 39+060 – 40+250 strona prawa (podwariant v.1 węzła),
- 39+090 – 40+250 strona lewa (podwariant v.1 węzła),
- 39+060 – 40+300 strona prawa (podwariant v.2 węzła),
- 39+090 – 40+200 strona lewa (podwariant v.2 węzła),
- 41+180 – 41+500 strona prawa,
- 41+550 – 41+855 strona lewa,
- 42+090 – 42+745 strona prawa,
- 42+090 – 42+300 strona lewa,
- 42+485 – 42+975 strona lewa.

38) Wszystkie obiekty odwodnieniowe odpowiednio zabezpieczyć przed przenikaniem zwierząt do ich wnętrza, z uwzględnieniem następujących wymagań:

- a) studnie i komory separatorów zabezpieczyć szczelnymi pokrywami górnymi z dopasowanymi szczelnymi włazami rewizyjnymi;
- b) studnie wpadowe zabezpieczyć na wszystkich potencjalnych drogach przenikania płazów do ich wnętrza, w tym:
 - w otworach wlotowych na rowach zamontować kraty stalowe o wielkości oczek nie większej niż 0,5x0,5 cm,
 - w przypadku studni, które poza otworami wpadowymi, zasilane są również przez kanały podziemne zastosować pochylnie wsparte na dnie studni, które połączą dno komory z otworem wlotowym pozwalając na samodzielne wychodzenie płazom w kierunku odbiornika,
 - poziome wpusty drogowe i mostowe z kratami wyposażać w zabezpieczenia zatrzymujące płazy w obrębie wpustu i pozwalające im na samodzielne wychodzenie.

4. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska.

Przedsięwzięcie nie zalicza się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

5. Wymogi w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Nie stwierdzono transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

6. Gotowość instalacji do wychwytywania dwutlenku węgla w przypadku instalacji do spalania paliw w celu wytwarzania energii elektrycznej, o elektrycznej mocy znamionowej nie mniejszej niż 300 MW.

Przedmiotowe przedsięwzięcie nie jest instalacją do spalania paliw o mocy znamionowej nie mniejszej niż 300 MW.

II. Nakładam następujące obowiązki dotyczące zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

1. Obowiązek zapobiegania i ograniczania oddziaływania zrealizować przez zastosowanie rozwiązań chroniących środowisko wymienionych w pkt. I.2 i I.3 niniejszej decyzji.
2. Nakładam obowiązek wykonania monitoringu, w zakresie emisji do powietrza, w terminie 5 lat po wykonaniu analizy porealizacyjnej. Jednorazowo wykonać i przedstawić w ciągu następnego roku po wykonaniu monitoringu analizę rozprzestrzeniania dwutlenku azotu w powietrzu w ramach zrealizowanego monitoringu. Analizę rozprzestrzeniania

substancji w powietrzu wykonać w oparciu o referencyjne metodyki modelowania poziomów substancji w powietrzu, na podstawie prowadzonego monitoringu natężenia ruchu.

3. Przeprowadzić monitoring wykorzystania przejść dla zwierząt. Monitoring rozpocząć rok po oddaniu drogi do użytkowania i prowadzić go przez okres 3 lat, zgodnie z poniższymi wytycznymi:
 - a) dla przejść dla zwierząt dużych wykonać 1 kontrolę w każdym miesiącu trwania monitoringu, obejmującą:
 - identyfikację tropów zwierząt na całej powierzchni przejścia i w bezpośrednim sąsiedztwie (50 m od osi przejścia w każdą stronę) – tropienia zimowe prowadzić po świeżych opadach śniegu, jeśli wystąpią;
 - identyfikację odchodów i śladów żerowania zwierząt na powierzchni przejścia i w bezpośrednim sąsiedztwie, tj. do 50 m od osi przejścia w każdą stronę.
 - b) dla przejść dla płazów zespolonych z ciekami, w okresach: 15.III – 30.IV oraz 15.VIII – 30.IX każdego roku monitoringu, wykonać 1 kontrolę co 7 dni obejmującą bezpośrednie obserwacje migrujących osobników.
 - c) prowadzić bieżącą kontrolę techniczną i utrzymanie wszystkich przejść dla zwierząt dużych co najmniej raz w roku, wczesną wiosną – najpóźniej do końca kwietnia, obejmującą następujący zakres:
 - kontrola drożności dolnych przejść – usuwanie wszystkich przeszkód ograniczających przepustowość ekologiczną obiektu,
 - kontrola wszystkich elementów stanowiących mikrosiedliska (karpy korzeniowe, kłody, konary, stosy gałęzi) – ocena stanu pod kątem stopnia rozkładu biologicznego oraz przemieszczenia tych elementów w wyniku wpływu warunków atmosferycznych i ludzkiej działalności,
 - kontrola intensywności penetracji przez ludzi powierzchni przeznaczonych wyłącznie dla zwierząt.
 - d) prowadzić bieżącą kontrolę techniczną i utrzymanie wszystkich przejść dla zwierząt małych i przepustów dla płazów, co najmniej 3 razy w ciągu roku – pierwsza kontrola wczesną wiosną – najpóźniej do 15 kwietnia, obejmującą następujący zakres:
 - kontrola szczelności wygradzeń ochronno-naprowadzających i funkcjonalności najść na przejście,
 - kontrola drożności przepustów – usuwanie materiałów blokujących światło obiektu i przepustowość ekologiczną,
 - kontrola wszystkich elementów stanowiących mikrosiedliska (karpy korzeniowe, kłody, konary, stosy gałęzi) – ocena stanu pod kątem stopnia rozkładu biologicznego oraz przemieszczenia w wyniku wpływu warunków atmosferycznych i ludzkiej działalności.

Wyniki monitoringu, w ciągu trzech miesięcy od zakończenia każdego roku monitoringu, przesłać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu w formie pisemnej wraz z kopią na nośniku elektronicznym, zawierające opis metod prowadzonych badań, informacje lub analizy dotyczące wykorzystania przejść przez zwierzęta, jak również informacje o błędach wykonawczych lub konstrukcyjnych przejść i sposobach ich naprawy, a także w razie potrzeby propozycję działań mających na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia.

4. W kilometrze 5+000-5+600 w rejonie ujęcia wód w m. Cisie oraz w km 39+300-40+900 w rejonie doliny Wełny prowadzić monitoring jakości i poziomu wód podziemnych. Szczegółowy projekt monitoringu przedstawić na etapie ponownej oceny, z uwzględnieniem m. in. następujących wymagań:
 - a) na wskazanym odcinku zaprojektować monitoring w układzie jednego piezometru na dopływie wód na teren inwestycji i co najmniej dwóch piezometrów na kierunku odpływu wód z terenu przedsięwzięcia;

- b) piezometry zlokalizować i wykonać w taki sposób, aby w okresie planowanego monitoringu mogły być dostępne do pomiarów, zabezpieczone przed dostępem osób trzecich i ryzykiem zanieczyszczenia oraz zawsze ujmować poziom wód gruntowych uwzględniając sezonową amplitudę wahań zwierciadła;
- c) zakresem badań jakościowych objąć co najmniej: odczyn pH; twardość ogólną; chemiczne zapotrzebowanie na tlen (ChZT); chlorki, siarczany, azotany, amoniak; metale: ołów, kadm, cynk, chrom ogólny, kobalt, żelazo, mangan; lotne węglowodory aromatyczne (BTEX); węglowodory ropopochodne; wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA);
- d) w przypadku stwierdzenia w badaniach II klasy jakości dla BTEX i WWA, niezwłocznie powtórzyć pobór i do analiz wykonać dodatkowo badania jakości w zakresie benzenu i benzo-a-pirenu;
- e) zastosować metodę umożliwiającą rozpoznanie stężeń na poziomie I klasy jakości.
- f) monitoring prowadzić od dnia oddania odcinka drogi ekspresowej do użytku przez okres 10 lat, przy czym pomiar położenia zwierciadła wód gruntowych we wszystkich piezometrach prowadzić co najmniej raz w roku, natomiast pomiar jakościowy co najmniej 1 raz na 2 lata, o ile nie będzie zwiększenia zawartości mierzonych substancji w stosunku do stanu zerowego. W przypadku stwierdzenia pogarszania się parametrów wody, zwiększyć odpowiednio częstotliwość pomiarów. Pierwszy pomiar wykonać jako stan zerowy przed oddaniem do użytkowania obiektu.

Wyniki monitoringu, w ciągu trzech miesięcy od zakończenia każdego dwuletniego cyklu monitoringu, przysyłać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu, Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu w formie pisemnej wraz z kopią na nośniku elektronicznym. W każdorazowym sprawozdaniu z monitoringu zawrzeć analizę słowną wyników z porównaniem do odpowiednich przepisów prawa, a w przypadku wykrycia pogarszania się parametrów wody, ustalić przyczynę oraz zaproponować odpowiednie działania minimalizujące skutki dla środowiska. W ostatnim monitoringu zawrzeć podsumowanie całego okresu monitorowania. Po zakończeniu monitoringu piezometry zlikwidować zgodnie z przepisami.

III. Stwierdzam konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Ponowną ocenę przeprowadzić w pełnym zakresie, z uwzględnieniem w szczególności:

1. Aktualizacji prognozy natężenia ruchu na projektowanej drodze i drogach poprzecznych przebudowywanych w ramach przedsięwzięcia.
2. Aktualizacji stopnia zagospodarowania terenów przez które przebiegać będzie droga wraz z aktualizacją faktycznego zagospodarowania terenów.
3. Weryfikacji ilości i parametrów rozwiązań przeciwhałasowych.
4. W zakresie wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000 uwzględnić wpływ na cele działań ochronnych, określone w planach zadań ochronnych lub tymczasowych celach ochrony.
5. Wykonać szczegółową inwentaryzację przyrodniczą, zwłaszcza w zakresie identyfikacji szlaków migracji ssaków, ze szczególnym uwzględnieniem dużych drapieżników: wilka i rysia oraz parzystokopytnych.
6. W zakresie obiektów pełniących funkcję przejść dla zwierząt, należy zweryfikować liczbę, lokalizację i przyjęte parametry ekologiczne obiektów oraz przyjęte rozwiązania w zakresie infrastruktury drogi i obiektów towarzyszących drodze w kontekście wyników ponownie przeprowadzonych badań terenowych, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zachowania swobody migracji gatunków kluczowych. W analizie i ocenie

należy uwzględnić aktualne dane na temat migracji dużych drapieżników oraz parzystokopytnych.

7. Zweryfikowania lokalizacji przedsięwzięcia względem stref ochronnych ujęć wód, które mogły w między czasie zostać ustanowione na podstawie Prawa wodnego i w razie potrzeby dostosowania rozwiązań projektowych do zakazów lub nakazów wynikających z aktów ustanawiających te strefy.
8. Przedstawienia organizacji zaplecza budowy.
9. Przedstawienia projektu monitoringu wód podziemnych uwzględniającego zalecenia określone w niniejszej decyzji.
10. Uszczegółowienia:
 - a) planowanych rozwiązań projektowych związanych z gospodarką wodno-ściekową na MOP, w tym sposób dostarczania wody oraz odprowadzania ścieków bytowych, odprowadzania wód opadowych i roztopowych, ich podczyszczania, odbiorniki, rozwiązania dotyczące wydzielonego stanowiska postojowego dla samochodów przewożących substancje niebezpieczne;
 - b) sposobu posadowienia obiektów inżynierskich wraz z określeniem maksymalnej głębokości wykopów w odniesieniu do położenia zwierciadła wód gruntowych, wskazania konieczności wymiany gruntów bądź ich wzmocnienia;
 - c) lokalizacji i rodzaju zbiorników, sposobu uszczelnienia systemu, odbiorników ostatecznych, lokalizacji i parametrów rozwiązań chroniących środowisko wraz z uzasadnieniem ich lokalizacji, przepustowości, przedstawieniem obliczeń i uzasadnieniem doboru.
 - d) informacji o odcinkach drogi przebiegających przez obszary o płytkim występowaniu wód gruntowych i rozpoznaniu soczewek;
 - e) informacji o niwelecie planowanej drogi i identyfikacji miejsc wymagających ewentualnie stałego obniżenia zwierciadła wód gruntowych, a także przyjętych rozwiązaniach zabezpieczających korpus drogi przed napływem wód gruntowych;
 - f) ryzyku zaistnienia w przebiegu drogi zjawisk geodynamicznych.

IV. Nie stwierdzam konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

V. Stwierdzam konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania.

VI. Nakładam obowiązek przeprowadzenia analizy porealizacyjnej.

W analizie dokonać porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz planowanych działań zapobiegawczych z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia.

Analizę wykonać w terminie 12 miesięcy od dnia oddania przedsięwzięcia do użytkowania i przedstawić jej wyniki Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu i Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego w terminie 18 miesięcy od dnia oddania przedsięwzięcia do użytkowania.

1. W zakresie gospodarki wodnej pobrać próby i wykonać badania jakości wody na głównych wylotach do odbiorników co najmniej 2 razy w roku bezpośrednio po opadach poprzedzonych okresem bezopadowym. Badania przeprowadzić przede wszystkim na wylotach do Flinty, Wełny, Dopływu z Nienawiszcza. W zakresie badań uwzględnić

zawiesinę ogólną, węglowodory ropopochodne oraz benzo-a-piren. W analizie uwiarygodnić warunki pogodowe występujące przed pobraniem prób.

2. W zakresie oddziaływania akustycznego wykonać m.in. pomiary poziomu hałasu na terenach wymagających ochrony przed hałasem, dla których projektuje się ekrany akustyczne oraz pozostawia się rezerwę terenu. Uwzględnić tereny, na których dochodzić będzie do oddziaływań skumulowanych. Otrzymane wyniki odnieść do akustycznych standardów jakości środowiska. Zapewnić wykonanie ww. pomiarów przez akredytowane laboratorium. Przy ustalaniu przekrojów pomiarowych uwzględnić lokalizację określoną w tabeli 6 oraz następujące wymagania:

- a) w każdym przekroju pomiarowym wykonać pomiary poziomu hałasu na granicy terenu wymagającego ochrony przed hałasem oraz na elewacji budynku o funkcji mieszkaniowej;
- b) wykonać co najmniej 2 pomiary obejmujące swym czasem pełne dni kalendarzowe. Pierwszy z dwóch pomiarów wykonać w styczniu, marcu, kwietniu, październiku lub grudniu we wtorek, środę lub czwartek natomiast drugi pomiar wykonać w lipcu lub sierpniu w piątek lub w niedzielę. Spośród ww. dni wykluczyć dni pomiarowe przypadające w dzień ustawowo wolny od pracy oraz dzień go poprzedzający i następujący. Ograniczenie nie dotyczy niedzieli, chyba że następuje po niej dzień ustawowo wolny od pracy.
- c) Pomiary wykonywać podczas korzystnych warunków propagacji, przede wszystkim podczas wiatru wiejącego od drogi do punktu pomiarowego.

Dla terenów położonych wzdłuż drogi powiatowej DP2026P, w przypadku jeżeli z analizy porealizacyjnej wynikać będzie, że konieczne jest ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania, do analizy należy załączyć poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem granic obszaru, na którym jest konieczne utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania.

Tabela 6

Oznaczenie przekroju	Lokalizacja	Kilometraż orientacyjny S11	Strona drogi
P1	Nowa Wieś Ujska 61B	0+400	lewa
P11	Cisze 1	5+600	lewa
P38	Jacewko 1	11+250	lewa
P42	Stróżewice 34	12+500	lewa
P45	Stróżewice 29	13+700	lewa
P51	Grabówka 25	16+100	lewa
P61	Grabówka 19	17+200	lewa
P222	Wyszyny 4	19+700	lewa
P225	Wyszyny 5	17+800	prawa
P82	Bukowiec 50	22+700	prawa
P227	działka o identyfikatorze 300102_5.0004.94	21+000	lewa
P105	Tłukawy 53	24+950	lewa
P134	Wiardunki 56	31+150	prawa
P135	Owieczki 3	31+200	lewa
P153	Owieczki 22A	32+500	lewa
P173	Kaziopole 2C	33+780	prawa
P167	Gościejewo 140, Gościejewo 142 (o ile zostanie oddane do użytkowania)	33+900	lewa
P183	Dziewicza Struga 8b	37+600	prawa
P186	Dziewicza Struga 21	37+800	prawa
P193	Ul. Sielska 20, Jaracz	42+400	prawa
P196	Jaracz 7	42+800	prawa

Oznaczenie przekroju	Lokalizacja	Kilometraż orientacyjny S11	Strona drogi
P197	Jaracz 6a	42+900	prawa
P199	Jaracz 4e	43+100	prawa
P221	Jaracz 3	43+145 koniec opracowania	lewa

Strona drogi została określona zgodnie z rosnącym kilometrażem, tj. od północy w kierunku południowym.

3. W zakresie emisji do powietrza wykonać i przedstawić analizę rozprzestrzeniania dwutlenku azotu w powietrzu. Analizę rozprzestrzeniania substancji w powietrzu wykonać w oparciu o referencyjne metodyki modelowania poziomów substancji w powietrzu, na podstawie prowadzonego monitoringu natężenia ruchu.

VII. Wskazuję działki konieczne do przeprowadzenia prac przygotowawczych:

1. Województwo wielkopolskie, powiat pilski, gmina Ujście:
 - obręb Nowa Wieś Ujska, działki o numerach ewidencyjnych: 200/2, 415/1, 415/2, 418, 429, 432, 440/1, 440/2, 8001/1, 8001/10, 8007/1, 8008/1;
2. Województwo wielkopolskie, powiat chodzieski, gmina Chodzież:
 - obręb Oleśnica, działki o numerach ewidencyjnych: 325/1, 370, 461, 6002/3, 6003, 6024, 6025, 6048, 6049, 6072/2, 6073, 6097/1, 7001/2, 7006/1, 7007/2, 7008/3, 7016/3, 7017/3, 7029/3, 7041, 7042, 7055/3, 7056/3, 7071/5, 7071/6, 7072/3, 7087/1, 7087/2, 7088/1, 7088/2, 7104/1, 7104/2, 7104/3, 7104/4, 7104/5, 7105, 7123/3, 7124, 7125/1, 7125/2, 8129, 8130;
 - obręb Stróżewice, działki o numerach ewidencyjnych: 141/3, 249, 6161, 7097/4, 7140/1, 7140/10, 7140/9, 7161/1, 7188/1;
3. Województwo wielkopolskie, powiat chodzieski, gmina Budzyń:
 - obręb Bukowiec, działki o numerach ewidencyjnych: 1/1, 2, 3/1, 3/2, 3/3, 4, 5, 60, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 103/1, 103/2, 104, 105, 106, 109, 110, 111, 112, 113, 114/2, 114/8, 114/9, 116, 118, 120/2, 126/1, 128, 129, 224/2;
 - obręb Grabówka, działki o numerach ewidencyjnych: 196, 198/1, 199, 200;
 - obręb Wyszynki, działki o numerach ewidencyjnych: 270/2, 273/2, 282/1, 285/2, 448, 454/1, 8188/2, 8189/2, 8212/2, 8213, 8214/1, 8241/3, 8241/4, 8242/1, 8242/2, 8249/1, 8249/2, 8249/3, 8329;
 - obręb Wyszyny, działki o numerach ewidencyjnych: 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 166/13, 166/17, 166/18, 166/19, 171/1, 172, 173, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 213/4, 215, 299, 302, 311, 8323, 8324, 8325, 8327;
4. Województwo wielkopolskie, powiat obornicki, gmina Ryczywół:
 - obręb Boruchowo, działki o numerach ewidencyjnych: 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34;
 - obręb Gościejewko, działki o numerach ewidencyjnych: 13, 37, 39, 40, 41/1, 41/2, 42/1, 42/2, 43, 58/1, 63/1, 66, 67/1, 10007/1;
 - obręb Ninino, działki o numerach ewidencyjnych: 1, 14/1, 14/3, 14/4, 15, 16, 44, 51, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 69, 71, 72; 252
 - obręb Tłukawy, działki o numerach ewidencyjnych: 146/1, 149, 150, 157, 158, 261, 262/1, 262/4, 263/3, 264, 265, 287, 308, 309, 310, 313, 353/5, 353/6, 353/7, 353/10;

- obręb Wiardunki, działki o numerach ewidencyjnych: 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 174;
- obręb Zawady, działki o numerach ewidencyjnych: 10, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 60, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 97, 137, 144, 146, 147, 148, 149, 150, 155, 156;

5. Województwo wielkopolskie, powiat obornicki, gmina Rogoźno:

- obręb Garbatka, działki o numerach ewidencyjnych: 10/1, 11/1, 12, 14/2, 18/1, 21/2, 21/3, 22, 23, 26, 27/1, 27/2, 28, 30, 180/5, 182/3, 183/3, 184/3, 185, 186, 187/1, 187/10, 187/11, 187/4, 187/6, 187/7, 187/8, 187/9, 188, 189, 190, 234/1, 234/2, 235/1, 235/2, 236/10, 236/4, 236/6, 236/7, 236/9, 239, 240, 269, 270/17, 270/20, 270/21, 270/22, 270/23, 270/26, 270/8, 276/2, 277, 278, 279/6, 281/2, 281/3, 282, 295/9, 295/10, 295/12, 295/66, 295/67, 406/2, 406/4, 406/5, 406/7, 406/9, 406/10, 406/11, 10115/1, 10115/4;
- obręb Gościejewo, działki o numerach ewidencyjnych: 532, 534, 535, 540, 541, 542, 543, 544/15, 544/21, 544/27, 544/29, 544/33, 544/34, 544/35, 544/36, 544/37, 544/38, 544/39, 545, 547/1, 547/2, 548/5, 548/7, 548/8, 583/17, 586, 602, 603;
- obręb Jaracz, działki o numerach ewidencyjnych: 8, 9, 12/3, 17, 31/2, 31/3, 65/7, 82/6, 83/1, 84, 87/56, 97, 98, 123/1, 123/10, 123/3, 123/6, 135/1, 135/4, 136, 137/5, 137/9, 167, 170, 171/1, 176, 178, 180/1, 10137/1, 10137/2, 10137/3, 10152/1, 10152/3;
- obręb Kaziopole, działki o numerach ewidencyjnych: 63, 105/1, 109/2, 115/1, 116/1, 116/2, 129, 132, 133, 140/2, 146, 147, 150/1, 152, 153/1, 153/2, 153/3, 153/4, 153/5, 153/6, 161/3, 162/1, 162/3, 162/4, 162/5, 165/2, 169/2, 175/2, 175/3, 185/1, 185/2, 10013/1, 10013/2, 10013/5, 10013/6, 10013/7, 10013/8, 10013/9, 10013/10,
- obręb Owieczki, działki o numerach ewidencyjnych: 8/6, 8/30, 8/31, 8/32, 8/33, 8/34, 9/3, 10, 46, 66, 67, 68, 69/2, 70, 156, 157, 158, 212, 10007/2,
- obręb Parkowo, działki o numerach ewidencyjnych: 235, 248, 249, 250, 548, 605, 702, 705, 711, 712, 10116, 10117, 10118/2, 10118/5, 10119/1, 10119/2, 10120/2, 10121/2, 10128, 10129/1, 10129/2, 10130, 10131/1, 10131/2, 10132/1, 10132/2, 10133/1, 10133/2, 10134, 10135, 10136.

VIII. Integralną częścią decyzji jest załącznik nr 1 stanowiący charakterystykę przedsięwzięcia.

IX. Niniejszej decyzji nadaję rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

29 października 2021 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, dalej *Regionalnego Dyrektora* wpłynął wniosek Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, działającego przez pełnomocnika pana Patryka Kosickiego, o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie drogi ekspresowej S11 na odcinku Ujście – Oborniki.

Do wniosku został załączony m.in. raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, dalej *raport*, wraz z załącznikami oraz mapa z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie.

Przedsięwzięcie, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt. 31 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 poz. 1839 z późn. zm.) dalej *rozporządzenie*, zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego przeprowadzenie oceny

oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne. W ramach budowy drogi ekspresowej realizowane będą również przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymienione w: § 3 ust. 1 pkt 62 *rozporządzenia* – drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości 1 km oraz obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej; § 3 ust. 1 pkt 33 *rozporządzenia* – instalacje do przesyłu gazu; § 3 ust. 1 pkt. 67 *rozporządzenia* – rurociągi wodociągowe magistralne. Inwestor dodatkowo zakwalifikował przedsięwzięcie do § 3 ust. 2, w związku z § 3 ust. 1 pkt 7 *rozporządzenia* tj. napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV. Tutejszy organ nie wskazał tej kwalifikacji gdyż w wariantcie W2, wybranym do realizacji, nie występują kolizje z liniami elektroenergetycznymi o napięciu większym niż 110 kV.

Wypełniając obowiązek wynikający z art. 19 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 z późn. zm.), dalej *k.p.a.* *Regionalny Dyrektor* zbadał swoją właściwość miejscową i rzeczową w sprawie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie polega na budowie drogi ekspresowej, zaliczającej się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Przedsięwzięcie realizowane będzie w województwie wielkopolskim. Dodatkowo, w ramach budowy drogi ekspresowej realizowane będą przedsięwzięcia, dla których organami właściwymi do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach są wójtowie i burmistrzowie gmin, przez które przebiega inwestycja. Uwzględniając powyższe, na podstawie art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. a) tiret pierwsze, w związku z art. 75 ust. 1a oraz art. 123 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), dalej *ustawy ooś*, *Regionalny Dyrektor* uznał się za organ właściwy miejscowo i rzeczowo w sprawie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla całego zamierzenia inwestycyjnego, w ramach którego realizowane będą także ww. przedsięwzięcia.

W oparciu o art. 74 ust. 3a *ustawy ooś*, uwzględniając analizę dokumentacji, w szczególności lokalizację przedsięwzięcia, organ uznał, że stronami postępowania są: wnioskodawca oraz podmioty, którym przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdujących się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie tj. na przewidywanym terenie, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, w obszarze znajdującym się w odległości 100 m od granic tego terenu oraz w obszarze obejmującym działki, na których w wyniku eksploatacji przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska.

Na podstawie art. 64 § 2 *k.p.a.*, pismem z 18 listopada 2021 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.1 *Regionalny Dyrektor* wezwał pełnomocnika do uzupełnienia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, m.in. aktualne mapy ewidencyjne poświadczane przez właściwy organ, a także o zweryfikowanie działek na których prowadzone będą prace przygotowawcze. 30 grudnia 2021 r. wpłynęło stosowne uzupełnienie wniosku.

Na podstawie art. 61 § 4 *k.p.a.*, pismem z 19 stycznia 2022 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.3 *Regionalny Dyrektor* zawiadomił strony postępowania o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Wobec faktu, że liczba stron postępowania przekracza 10, organ zawiadamiał strony o swoich czynnościach zgodnie z art. 74 ust. 3 *ustawy ooś*, w trybie art. 49 *k.p.a.* Wszystkie zawiadomienia były zamieszczane na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu. O powyższym sposobie zawiadamiania *Regionalny Dyrektor* poinformował strony postępowania we wszczęciu, które zostało wywieszone na tablicy informacyjnej i na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w gminach: Ujście, Budzyń, Chodzież, Rogoźno i Ryczywół.

Pismem z 19 stycznia 2022 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.4, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 2) oraz art. 78 ust. 1 pkt 1) lit. a) tiret 1 *ustawy ooś*, *Regionalny Dyrektor* zwrócił się do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wyrażenie opinii co do realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Pismem 17 lutego 2022 r. znak: DN-NS.9011.149.2022 Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaopiniował pozytywnie warunki realizacji przedsięwzięcia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, pod warunkiem zachowania wszystkich rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych wynikających z *raportu*.

Pismem z 19 stycznia 2022 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.5, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 6a *ustawy ooś*, a także w związku z art. 397 ust. 3 pkt 1 lit. b) *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478)* *Regionalny Dyrektor* zwrócił się do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu z prośbą o uzgodnienie warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Pismem z 15 marca 2022 r. znak: PO.RZŚ.4360.10.2022.AO Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu przesłał wezwanie do uzupełniania *raportu*.

Wnioskiem z 14 lutego 2022 r. pan Radosław Ślusarczyk reprezentujący Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot zgłosił chęć uczestniczenia Stowarzyszenia w przedmiotowym postępowaniu na prawach strony oraz wystąpił o przesłanie kopii wniosku i pozostałej dokumentacji. Pismem z 30 marca 2022 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.7 *Regionalny Dyrektor*, po zbadaniu przesłanek na podstawie art. 44 *ustawy ooś*, uznał, że Stowarzyszenie uczestniczy w niniejszym postępowaniu na prawach strony.

Na podstawie art. 50 § 1 *k.p.a.*, pismem z 11 kwietnia 2022 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.8 *Regionalny Dyrektor* wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia *raportu* w zakresie m.in.: pól elektromagnetycznych, gospodarki wodno-ściekowej i hydrogeologii, ochrony przed hałasem oraz ochrony przyrody. W wezwaniu uwzględniono także uwagi Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu.

Zawiadomieniem z 28 kwietnia 2022 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.9 *Regionalny Dyrektor* poinformowała strony postępowania o wystąpieniu o opinie i o uzgodnienie do organów współdziałających.

W piśmie z 27 maja 2022 r. znak: O/PO.I-2.5301.2.8.2022.MW pan Wojciech Furmianiak, poprosił o przedłużenie terminu na złożenie wyjaśnień. Jednocześnie przedstawił nowe umocowanie wyznaczające go jako pełnomocnika, do którego należy kierować korespondencję w sprawie.

W toku postępowania *Regionalny Dyrektor* pismem z 2 czerwca 2022 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.12 wystąpił do Nadleśnictw: Sarbia, Podanin, Oborniki i Durowo o przekazanie informacji na temat szkód powodowanych przez gatunki łowne na przebiegu wskazanych wariantów realizacji drogi. Pismami z 30 czerwca 2022 r., 5 lipca 2022 r. oraz 17 czerwca 2022 r. Nadleśnictwa przesłały odpowiedzi.

Pismem z 28 czerwca 2022 r. znak: O/PO.I-2.5302.2.10.2022.MW inwestor przesłał uzupełnienie do *raportu*.

W związku ze złożeniem przez wnioskodawcę uzupełnienia, pismem z 8 lipca 2022 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.13 *Regionalny Dyrektor* zwrócił się do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o ponowne wyrażenie opinii co do realizacji planowanej drogi. Natomiast pismem z 8 lipca 2022 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.14 *Regionalny Dyrektor* przesłał uzupełnienia do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu z prośbą o uzgodnienie warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Pismem z 22 lipca 2022 r. znak: PO.RZŚ.4360.10.2022.AO Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu poinformował o przedłużeniu terminu wydania uzgodnienia, a następnie 9 sierpnia 2022 r. wydał postanowienie i uzgodnił przedmiotowe przedsięwzięcie w proponowanym do realizacji wariantcie W2, a także określił warunki jakie należy uwzględnić w wydawanej decyzji.

Pismem z 26 lipca 2022 r. znak: DN-NS.9011.149.2022 Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wyraził stanowisko, że ustalenia zawarte w opinii z 17 lutego 2022 r. pozostają aktualne.

Pismem z 25 sierpnia 2022 r. pełnomocnik przedstawił uzupełnienie, w którym zawarł informacje o zmianie zapisów w raporcie dotyczących parametrów technicznych projektowanego układu komunikacyjnego.

Pismem z 16 września 2022 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.17 *Regionalny Dyrektor* ponownie wezwał inwestora do uzupełnienia *raportu* w zakresie m.in.: gospodarki wodno-ściekowej i hydrogeologii, ochrony przed hałasem i ochrony przyrody.

W dniu 30 września 2022 r. wpłynęło pismo strony postępowania informujące o budowie budynków inwentarskich trzody chlewnej i bliskim przebiegu drogi S11 w wariantcie wybranym do realizacji tj. w wariantcie W2.

W mailu z 7 października 2022 r. pełnomocnik inwestora poprosił o spotkanie w związku z wezwaniem do uzupełnienia raportu. Spotkanie odbyło się 18 października 2022 r.

19 października 2022 r. Stowarzyszenie Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot przesłało materiały dotyczące analizy aktywności przestrzennej dużych i średnich ssaków kompleksie Lasów Sarbskich a także uwagi do analizowanego raportu. Dodatkowo pismem z 26 października 2022 r. Stowarzyszenie przedstawiło szczegółowe uwagi i wnioski do raportu o oddziaływaniu na środowisko. Do złożonych uwag i wniosków odniesiono się w dalszej części uzasadnienia.

Pismem z 9 listopada 2022 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.18 *Regionalny Dyrektor* przekazał pełnomocnikowi uwagi złożone przez Stowarzyszenie i przez stronę postępowania.

10 listopada 2022 r. w siedzibie w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu odbyło się spotkanie z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad, które dotyczył m.in. budowy drogi ekspresowej S11 na odcinku Ujście – Oborniki, na którym poruszono kwestie wezwania i wynikające z niego problemy, a także poinformowano inwestora o wpływie uwag od Stowarzyszenia Pracownia na rzecz Wszystkich Istot oraz od osoby fizycznej - które to uwagi zostały oficjalnie przesłane do GDDKiA.

Pismem z 14 marca 2023 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.22 *Regionalny Dyrektor*, w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335) wezwał inwestora o odniesienie się do zaktualizowanych danych dotyczących jednolitych części wód, obowiązujących dla nich celów środowiskowych.

Pismem z 29 marca 2023 r. znak: O/PO.I-2.5302.2.5.2023.MW Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad złożyła uzupełnienie obejmujące swoim zakresem odpowiedzi na wezwania *Regionalnego Dyrektora* z 16 września 2022 r., 9 listopada 2022 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.18 i 14 marca 2023 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.22. W piśmie wskazano, iż nastąpiła korekta przebiegu wariantu wybranego do realizacji W2, a także zawnioskowano o nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności.

Pismem z 24 kwietnia 2023 r. znak: O/PO.I-2.5302.2.7.2023.MW Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad złożyła ujednoliconą wersję raportu. Wraz z nowym raportem przedstawiono kopię map ewidencyjnych z zaznaczonym zakresem inwestycji i jej zasięgiem oddziaływania.

W związku ze złożeniem przez wnioskodawcę ujednoliconego raportu wraz z nowymi mapami ewidencyjnymi, *Regionalny Dyrektor* pismem z 9 maja 2023 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.24, na podstawie art. 64 § 2 ustawy *k.p.a.* zwrócił się do pełnomocnika o uzupełnienie wniosku m.in. o brakujące mapy ewidencyjne poświadczone przez właściwy organ a także o brakującą mapę z przebiegiem i oddziaływaniem inwestycji. Ponadto pismem z 9 maja 2023 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.24 na podstawie art. 50 § 1 *k.p.a.* zwrócono się do pełnomocnika o przedstawienie aktualnych map ewidencyjnych potwierdzonych przez właściwy organ, a także nowych map z zaznaczeniem przebiegu i oddziaływania inwestycji. Pismem z 6 czerwca 2023 r. znak: O/PO.I-2.5302.2.15.2023.MW pełnomocnik przedstawił uzupełnienie.

Pismami z 22 czerwca 2023 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.27, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 2) oraz art. 78 ust. 1 pkt 1) lit. a) tiret 1 *ustawy ooś*, *Regionalny Dyrektor* zwrócił się do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wyrażenie opinii co do realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, przesyłając ujednolicony raport o oddziaływaniu na środowisko.

Pismem 11 lipca 2023 r. znak: DN-NS.9011.149.2022 Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaopiniował pozytywnie warunki realizacji przedsięwzięcia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych i jednocześnie wskazał warunki realizacji przedsięwzięcia.

Pismem z 22 czerwca 2023 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.28, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 6a *ustawy ooś*, a także w związku z art. 397 ust. 3 pkt 1 lit. b) ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478) *Regionalny Dyrektor* zwrócił się do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu z prośbą o uzgodnienie warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Pismem z 11 lipca 2023 r. znak: PO.RZŚ.4360.10.2022.AO Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu wydał postanowienie uzgadniające realizację przedmiotowego przedsięwzięcia w wariantcie w proponowanym do realizacji wariantcie W2, a także określił warunki jakie należy uwzględnić w wydawanej decyzji.

Pismem z 3 sierpnia 2023 r. znak: O/PO.I-2.5302.2.22.2023.MW pełnomocnik przedstawił w uzupełnieniu ponowne obliczenia akustyczne dla skorygowanego wariantu W2. Jednocześnie w piśmie zaznaczył, iż przewiduje się zmianę rozwiązań projektowych w wybranym wariantcie W2 w dwóch lokalizacjach. Z uwagi na brak dokładnych danych *Regionalny Dyrektor* pismem z 9 sierpnia 2023 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.30 zwrócił się do inwestora z zapytaniem o kolejne uzupełnienia. W wyjaśnieniach z 17 sierpnia 2023 r. znak: O/PO.I-2.5302.2.23.2023.MW pełnomocnik poinformował, iż ujednolicony raport wraz z korektą przedstawiona przy piśmie z 3 sierpnia 2023 r. jest ostateczną wersją raportu.

Pismami z 4 września 2023 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.31 i WOO-II.420.74.2021.JC.32 *Regionalny Dyrektor* ponownie zwrócił się do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego i do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu o wydanie opinii i uzgodnienia, przesyłając równocześnie korektę obliczeń z 3 sierpnia 2023 r. i wyjaśnienia z 17 sierpnia 2023 r.

Pismem z 18 września 2023 r. znak: DN-NS.9011.149.2022 Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w opinii z 11 lipca 2022 r. Natomiast pismem z 2 października 2023 r. swoje uzgodnienie podtrzymał Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu.

W związku z korektą przebiegu inwestycji i złożeniem ujednoliconego raportu o oddziaływaniu na środowisko, *Regionalny Dyrektor* na podstawie art. 61 § 4 *k.p.a.*, pismem z 21 września 2023 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.33 zawiadomił strony postępowania o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla

przedmiotowego przedsięwzięcia informując o korekcie przebiegu wariantu W2 – wybranego do realizacji.

Po przeanalizowaniu przedłożonego ujednoliconego raportu, pismem z 7 listopada 2023 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.34 *Regionalny Dyrektor*, na podstawie art. 50 § 1 k.p.a., wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia *raportu* w zakresie m.in.: pól elektromagnetycznych, gospodarki wodno-ściekowej i hydrogeologii, ochrony przed hałasem oraz ochrony przyrody.

Pismem z 16 lutego 2024 r. znak: O/PO.I-2.5302.3.2024.MP pełnomocnik przedstawił uzupełnienie do raportu. Ponadto w piśmie przewodnim wskazano, iż w raporcie wprowadzono zmiany niewynikające z uwag *Regionalnego Dyrektora*. Jednocześnie z uzupełnieniem przedstawiono kopie map ewidencyjnych z zaznaczonym zasięgiem inwestycji i jej oddziaływaniem, wykaz działek w zasięgu oddziaływania inwestycji, a także wykaz działek przewidzianych do prowadzenia prac przygotowawczych polegających na wycince drzew i krzewów. Pismem z 23 lutego 2024 r. znak: O/PO.I-2.5302.3.2024.MP inwestor dostał wersję papierową uzupełnienia w zakresie odpowiedzi na uwagę 5.9 wezwania.

W związku ze złożeniem przez wnioskodawcę uzupełnienia, pismem z 22 lutego 2024 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.37 *Regionalny Dyrektor* zwrócił się do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o ponowne wyrażenie opinii co do realizacji planowanej drogi. Również pismem z 22 lutego 2024 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.38 *Regionalny Dyrektor* przesłał uzupełnienie do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu z prośbą o uzgodnienie warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Pismem z 5 marca 2023 r. znak: DN-NS.9011.149.2022 Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaopiniował pozytywnie warunki realizacji przedsięwzięcia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych i jednocześnie wskazał warunki realizacji przedsięwzięcia.

Na podstawie art. 64 § 2 ustawy k.p.a., pismem z 22 marca 2024 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.39 *Regionalny Dyrektor* wezwał do uzupełnienia wniosku o wydanie decyzji poprzez zweryfikowanie działek, przez które przechodzić będzie inwestycja i na których będą prowadzone prac przygotowawcze.

Postanowieniem z 24 kwietnia 2024 r. znak: PO.RZŚ.4360.10.2022.AO Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia wskazując równocześnie szereg warunków koniecznych do uwzględnienia w decyzji. W postanowieniu stwierdził również potrzebę przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Po przeanalizowaniu złożonych materiałów, pismem z 3 lipca 2024 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.42 i pismem z 26 lipca 2024 znak: WOO-II.420.74.2021.JC.43 *Regionalny Dyrektor* ponownie wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia *raportu* w zakresie m.in.: ochrony przed hałasem i ochrony przyrody. Uzupełnienie *raportu* wpłynęło 2 września 2024 r.

W związku ze złożeniem przez wnioskodawcę uzupełnienia, pismami z 13 września 2024 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.45 i znak: WOO-II.420.74.2021.JC.46 *Regionalny Dyrektor* zwrócił się do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o ponowne wyrażenie opinii co do realizacji planowanej drogi oraz do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu z prośbą o uzgodnienie warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Pismem z 7 października 2024 r. znak: DN-NS.9011.1511.2024 Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny podtrzymał ustalenia zawarte w opinii z 5 marca 2024 r. Pismem z 16 października 2024 r. znak: PO.RZŚ.4360.10.2022.AO Dyrektor

Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu podtrzymał uzgodnienie z 24 kwietnia 2024 r.

Po zgromadzeniu całości materiału dowodowego, w celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, w dniach od 16 września 2024 r. do 17 października 2024 r. włącznie podano do publicznej wiadomości informacje: o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, o organie właściwym do wydania opinii w przedmiotowej sprawie i organie właściwym do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, o organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków, jak i do wydania niniejszej decyzji oraz o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków w przedmiotowej sprawie, w terminie 30 dni, tj. od 17 września 2024 r. do 16 października 2024 r. włącznie. Obwieszczenie dotyczące udziału społeczeństwa w niniejszym postępowaniu zostało wywieszenie na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w gminach: Ujście, Budzyń, Chodzież, Rogoźno i Ryczywół.

W ramach postępowania związanego z udziałem społeczeństwa do siedziby *Regionalnego Dyrektora* wpłynęły uwagi i wnioski mailem z 16 października 2024 r. złożone przez Grupę Inicjatywną Alert S11 (wersja papierowa wpłynęła 22 października 2024 r.), oraz z 16 października 2024 r. złożone przez Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot. Do przedstawionych uwag i wniosków odniesiono się w dalszej części uzasadnienia.

Regionalny Dyrektor po zapoznaniu się ze złożonymi uwagami i wnioskami stwierdził, iż konieczne jest odniesienie się do złożonych uwag przez inwestora. W związku z tym pismem z 28 listopada 2024 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.49, na podstawie art. 50 § 1 ustawy *k.p.a.* przesłał uwagi do pełnomocnika. Uzupełnienie wpłynęło do tutejszego organu 31 grudnia 2024 r. Z uwagi na nieodniesienie się do wszystkich kwestii *Regionalny Dyrektor* pismem z 27 stycznia 2025 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.54 ponownie wezwał inwestora do uzupełnienia. Wyjaśnienia wpłynęły 18 lutego 2025 r.

Pismem z 13 stycznia 2025 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.51 *Regionalny Dyrektor* zwrócił się do Urzędu Gminy w Chodzieży o zwrot obwieszczeń dotyczących udziału społeczeństwa wraz z podaniem terminu jego wywieszenia a także wszczęcia postępowania.

Pismami z 13 stycznia 2025 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.52 i WOO-II.420.74.2021.JC.53 wystąpił do Urzędu Gminy w Ryczywole i Urzędu Miasta i Gminy w Budzynie o wyjaśnienie, w jaki sposób zostały wywieszone obwieszczenie dotyczące udziału społeczeństwa w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia wpłynęły 20 stycznia 2025 r. i 22 stycznia 2025 r.

W związku z nowymi materiałami w sprawie, w celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, w dniach od 12 marca 2025 r. do 12 kwietnia 2025 r. włącznie podano do publicznej wiadomości informacje: o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, o organie właściwym do wydania opinii w przedmiotowej sprawie i organie właściwym do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, o organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków, jak i do wydania niniejszej decyzji oraz o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków w przedmiotowej sprawie, w terminie 30 dni, tj. od 13 marca 2025 r. do 11 kwietnia 2025 r. włącznie. Obwieszczenie dotyczące udziału społeczeństwa w niniejszym postępowaniu zostało wywieszenie na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w gminach: Ujście, Budzyń, Chodzież, Rogoźno i Ryczywół.

W ramach postępowania związanego z udziałem społeczeństwa do siedziby *Regionalnego Dyrektora* wpłynęły uwagi i wnioski od osób fizycznych z 2 kwietnia 2025 r., 6 kwietnia 2025 r., 7 kwietnia 2025 r., 9 kwietnia 2025 r., a także od Grupy Inicjatywnej Alert S11 z 11 kwietnia, Gminy Chodzież z 10 kwietnia 2025 r. i Powiatu Chodzieskiego z wpływ 11 kwietnia 2025 r. Do przedstawionych uwag i wniosków odniesiono się w dalszej części uzasadnienia.

Pismami z 14 marca 2025 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.57 i znak: WOO-II.420.74.2021.JC.58 *Regionalny Dyrektor* zwrócił się do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o ponowne wyrażenie opinii co do realizacji planowanej drogi oraz do z prośbą o uzgodnienie warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia lub o stanowisko że przesłane dodatkowe materiały nie wpływają na wyrażone wcześniej stanowisko. 4 kwietnia 2025 r. Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wyraził stanowisko, iż podtrzymuje opinię z 5 marca 2022 r. Pismem z 14 maja 2025 r. znak: DN-NS.9011.1511.2024 przesłał pismo, w którym sprostował oczywistą omyłkę w taki sposób, że poprawił datę wydania opinii sanitarnej na 5 mara 2024 r. Pismem z 16 kwietnia 2025 r. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w postanowieniu z 24 kwietnia 2024 r. znak: PO.RZŚ.4360.10.2022.AO.

Po zebraniu całości materiału dowodowego, na podstawie art. 10 § 1 *k.p.a.* zawiadomieniem z 9 maja 2025 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.63 *Regionalny Dyrektor* poinformował strony postępowania o możliwości zapoznania się i wypowiedzenia co do zabranych dowodów i materiałów w sprawie przed wydaniem decyzji, wyznaczając termin 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia. 22 maja 2025 r. do *Regionalnej Dyrekcji* wpłynął wniosek Stowarzyszenia Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot z prośbą o spotkanie. Odkonano je 29 maja 2025 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji. Ze spotkania został sporządzony protokół.

Pismami z 26 maja 2025 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.64 i WOO-II.420.74.2021.JC.65 *Regionalny Dyrektor* przesłał pisma do strony postępowania i Stowarzyszenia uczestniczącego w postępowaniu na prawach strony, będące odpowiedziami na pisma złożone w toku toczącego się postępowania.

Zawiadomieniem z 10 czerwca 2025 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.67, na podstawie art. 10 § 1 *k.p.a.* *Regionalny Dyrektor* ponownie poinformował strony postępowania o możliwości zapoznania się i wypowiedzenia co do zabranych dowodów i materiałów w sprawie przed wydaniem decyzji, wyznaczając termin 5 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

W dniu 24 czerwca 2025 r. odbyło się spotkanie ze stroną postępowania. Pismem z 28 czerwca 2025 r. wpłynęło pismo od strony, pod którym dodatkowo podpisały się osoby będące stronami i które nie są stronami. Pismami z 22 lipca 2025 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.69 poinformowano strony o odniesieniu się do uwag w uzasadnieniu decyzji, a pismem WOO-II.420.74.2021.JC.70 i pozostałe osoby. Do zagadnień poruszanych w piśmie odniesiono się w dalszej części uzasadnienia.

Pismem z 17 czerwca 2025 r. pełnomocnik działający w imieniu jednej ze stron postępowania poprosił o kierowanie korespondencji na adres kancelarii, a także wnioskował o umożliwienie pełnomocnikowi zapoznanie się z aktami sprawy. Pismem z 26 czerwca 2025 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.68 *Regionalny Dyrektor* poinformował o zasadach informowania stron w niniejszej sprawie a także poprosił o skontaktowanie się w celu ustalenia terminu zapoznania się z aktami sprawy. W dniu 7 lipca 2025 r. pełnomocnik zapoznał się z raportem a także z uzupełnieniami. Pismem z 18 lipca 2025 r. do *Regionalnego Dyrektora* wpłynęły uwagi złożone przez pełnomocnika strony. Pismem z 23 lipca 2025 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.72 *Regionalny Dyrektor* poinformował, iż do złożonego pisma odniesie się w uzasadnieniu decyzji. Do uwag odniesiono się w dalszej części uzasadnienia.

9 lipca 2025 r. do *Regionalnego Dyrektora* Wpłynęły uwagi złożone przez Sołectwo Gościejewo. Z uwagi na fakt, iż Sołectwo nie jest stroną postępowania, a uwagi wpłynęły po terminie przeprowadzonego postępowania z udziałem społeczeństwa, uwagi nie zostały rozpatrzone. Pismem z 22 lipca 2025 r. *Regionalny Dyrektor* przesłał pismo do Sołtyski Wsi Gościejewo, informujące, iż Sołectwo nie jest stroną w postępowaniu.

Zgodnie z art. 80 ust. 2 *ustawy* oś decyzyj o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, z zastrzeżeniem, że nie dotyczy to decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej m.in. dla drogi publicznej. Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1376 z późn. zm.) drogą publiczną jest droga zaliczona na podstawie tej ustawy do jednej z kategorii dróg, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, z ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tej ustawie lub w innych przepisach szczególnych. Zgodnie natomiast z definicją wskazaną w art. 4 pkt 2 ww. ustawy droga, to budowla wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym. Pas drogowy, zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 1 ww. ustawy, to wydzielony liniami rozgraniczającymi grunt wraz z przestrzenią nad i pod jego powierzchnią, w którym jest lub będzie usytuowana droga. Przedmiotem niniejszego postępowania jest budowa drogi ekspresowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Uwzględniając powyższe oraz przedmiot postępowania należy stwierdzić, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wydawana jest dla drogi publicznej. Oznacza to, że *Regionalny Dyrektor* nie bada zgodności lokalizacji przedmiotowego przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dotyczy to także wszelkiej infrastruktury towarzyszącej oraz infrastruktury koniecznej do przebudowy (usunięcie kolizji) stanowiącej przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko realizowanej w liniach rozgraniczających (pasie drogowym) drogi ekspresowej. Zgodnie z treścią *raportu* w ramach planowanego przedsięwzięcia dojdzie do kolizji przedmiotowej drogi z siecią gazową wysokiego ciśnienia w km 0+200. *Regionalny Dyrektor* zbadał, czy na tych obszarach obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na przedmiotowym terenie brak jest uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie drogi ekspresowej S11 na odcinku Ujście – Oborniki, według wariantu W2 o długości około 43,1 km. Projektowany odcinek drogi ekspresowej S11 położony jest w województwie wielkopolskim w powiecie pilskim, w gminie Ujście, obręb Nowa Wieś Ujska; powiecie chodzieskim, w gminie Chodzież obręby: Oleśnica i Stróżewice, w gminie: Budzyń, obrębach: Bukowiec, Grabówka, Wyszynki, Wyszyny; w powiecie obornickim, gminie Ryczywół, obręby: Boruchowo, Gościejewo, Ninino, Tłukawy, Wiardunki, Zawady i w gminie Rogoźno, obręby: Garbatka, Gościejewo, Jaracz, Kaziopole, Owieczki, Parkowo. W ramach przedsięwzięcia planuje się m. in.: budowę obiektów inżynierskich – wiaduktów, mostów, przepustów pełniących jednocześnie funkcję przejść dla zwierząt oraz niepełniących takiej funkcji; budowę systemu odwodnienia jezdni; budowę urządzeń ochrony środowiska; usunięcie kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną w tym siecią gazową, wodociągową; budowę Miejsc Obsługi Podróżnych (MOP) kat. I wraz z rezerwą pod przyszłą infrastrukturę dla kat. II i III; wycinkę drzew i krzewów, wykonanie wyburzeń. Celem powiązania projektowanej drogi ekspresowej S11 z istniejącym układem komunikacyjnym zaplanowano cztery węzły drogowe: węzeł Chodzież, węzeł Budzyń, węzeł Rogoźno i węzeł Wełna.

W *raporcie* rozpatrywano 3 warianty przebiegu drogi ekspresowej S11 Ujście – Oborniki: wariant W1, wariant W1a i proponowany przez wnioskodawcę do realizacji wariant W2. Dla każdego z wariantów zaprojektowano dwie wersje (podwarianty v.1 i v.2) różniące się rozwiązaniami geometrycznymi węzłów.

Każdy wariant drogi ekspresowej ma inną długość: wariant W1 – 48,6 km, wariant W1A – 48,4 km, wariant W2 – 43,1 km. W każdym z wariantów początek drogi zlokalizowany jest w miejscu dowiązania do obwodnicy Ujścia, w okolicach kilometra 194+000 istniejącej drogi krajowej DK11. Koniec odcinka łączy się z projektowanym odcinkiem S11 Oborniki – Poznań wraz z obwodnicą Obornik, w okolicach kilometra 242+600 istniejącej drogi krajowej DK11.

W wariantcie W1 przewiduje się prowadzenie trasy równoległe do istniejącego przebiegu drogi krajowej DK11 z uwzględnieniem odejścia od terenów zabudowań w miejscowościach: Chodzież, Budzyń, Tarnowo oraz Gościejewo, a także korekt przebiegu w rejonie łuków kołowych projektowanej drogi o zbyt małych promieniach. Przewiduje się prowadzenie projektowanej drogi ekspresowej w sposób umożliwiający wykorzystanie istniejącej drogi krajowej do obsługi ruchu lokalnego. Początek trasy zlokalizowany jest po południowo-zachodniej stronie istniejącej drogi krajowej DK11 w Nowej Wsi Ujskiej. W rejonie skrzyżowania z drogą wojewódzką DW183 relacji Chodzież – Czarneków, przewiduje się budowę węzła drogowego, który umożliwi skomunikowanie drogi ekspresowej z drogą wojewódzką DW183 oraz miastem Chodzież. W okolicach km 13+700 trasa krzyżuje się z linią kolejową nr 354. Na wysokości miejscowości Podanin planuje się budowę MOP. W dalszym przebiegu trasa prowadzona jest w kierunku południowym równoległe do drogi krajowej po jej zachodniej stronie. W rejonie miejscowości Budzyń przewiduje się budowę węzła drogowego umożliwiającego połączenie projektowanej trasy z miastem poprzez istniejącą drogę krajową. W dalszym przebiegu trasa drogi ekspresowej omija od strony wschodniej zabudowania miejscowości Tarnowo i ponownie krzyżuje się z linią kolejową oraz drogą krajową DK11. Następnie trasa omija od strony zachodniej miejscowość Gościejewo. Na przecięciu drogi ekspresowej z trasą drogi powiatowej DP1352P relacji Czarneków – Rogoźno, przewiduje się budowę węzła drogowego. Za projektowanym węzłem droga ekspresowa prowadzona jest w kierunku południowym, przekraczając rzekę Wełnę i ponownie zbliżając się do przebiegu drogi krajowej. Ostatni odcinek drogi przebiega wzdłuż drogi krajowej, gdzie w rejonie skrzyżowania z drogą powiatową DP 2025P relacji Parkowo – Wełna przewidziano budowę węzła drogowego.

Przebieg wariantu W1a w znacznym zakresie pokrywa się z przebiegiem wariantu W1. Różnice pomiędzy wariantami występują na początku trasy (na odcinku od początku opracowania do rejonu miejscowości Stróżewko, ok. km. 15+700), w rejonie miejscowości Tarnowo (od ok. km 28+100 do ok. km. 35+100) oraz w rejonie miejscowości Gościejewo (od ok. km 35+100 do ok. km 43+100). Początkowy odcinek trasy odbiega od przebiegu drogi krajowej i omija od strony zachodniej zlokalizowane w rejonie Oleśnicy stawy rybne oraz wzgórze Gontyniec na wysokości Chodzieży, biegnąc w kierunku południowym. Budowę węzła drogowego na przecięciu z drogą wojewódzką DW183 relacji Chodzież – Czarneków. Za planowanym węzłem trasa skręca na wschód, by po przekroczeniu linii kolejowej nr 354 dołączyć się do wariantu W1. W dalszym przebiegu korytarza, podobnie jak dla wariantu W1, przewiduje się budowę MOP w rejonie miejscowości Podanin. Na wysokości Budzyna planuje się budowę węzła umożliwiającego połączenie projektowanej trasy z miastem poprzez istniejącą drogę krajową. Na dalszym odcinku trasa, podobnie jak w wariantcie W1, omija łukiem Tarnowo od wschodu – w stosunku do wariantu W1 korytarz prowadzony jest jednak bliżej zabudowy miejscowości. Na dalszym odcinku, wariant W1a omija miejscowość Gościejewo łukiem od strony wschodniej istniejącej DK11. W tym rejonie, w miejscu skrzyżowania drogi krajowej z drogą powiatową DP1352P, przewiduje się budowę węzła drogowego. Po przekroczeniu rzeki Wełny, trasa biegnie dalej w kierunku Garbatki i ponownie łączy się z wariantem 1, omijając miejscowość Dziewcza Struga od strony wschodniej. Na tym odcinku przewiduje się budowę węzła w rejonie skrzyżowania z drogą powiatową DP2025P relacji Parkowo – Wełna.

Dla wariantu W2 przyjęto założenie prowadzenia trasy w oddaleniu od istniejącego przebiegu drogi krajowej i tym samym maksymalnego ograniczenia ingerencji w istniejącą infrastrukturę drogową oraz tereny zabudowane. Taki przebieg trasy pozwala także na jej

skrócenie. W wariantcie tym przewiduje się prowadzenie trasy na zachód od istniejącej drogi krajowej DK11. Początek trasy zlokalizowany jest po południowo-zachodniej stronie istniejącej drogi krajowej DK11 w Nowej Wsi Ujskiej. W dalszym przebiegu trasa omijając miejscowość Papiernia oraz wzgórze Gontyniec na wysokości Chodzieży, prowadzona jest w kierunku południowo-wschodnim przez tereny leśne, niezabudowane. W rejonie skrzyżowania z drogą wojewódzką DW183 Chodzież – Czarnków, przewiduje się budowę węzła drogowego. Za węzłem trasa prowadzona jest na południe z uwzględnieniem odejścia od terenów zabudowań w miejscowościach Drążgowo, Stróżewice, Grabówka i Bukowiec. W rejonie kilometra 12+800 planuje się budowę MOP. W rejonie miejscowości Wyszyny przewiduje się budowę kolejnego węzła drogowego na przecięciu z projektowaną drogą do drogi powiatowej 1177P. Na dalszym odcinku trasa biegnie na południowy-wschód, omijając miejscowości Gościejewo Leśne, Gościejewko i Owieczki. Na przecięciu drogi ekspresowej z trasą drogi powiatowej DP1352P relacji Czarnków – Rogoźno przewiduje się budowę węzła drogowego. Za projektowanym węzłem droga ekspresowa prowadzona jest łukiem w kierunku wschodnim. W dalszym przebiegu trasa przekracza rzekę Wełnę i linię kolejową nr 236 relacji Wągrowiec – Bzowo Goraj i ominąwszy łukiem od wschodu Dziewczą Strugę, kieruje się na południowy-wschód, w stronę istniejącej drogi krajowej. Następnie trasa prowadzona jest równolegle do DK11. W rejonie skrzyżowania z drogą powiatową DP2025P relacji Parkowo – Wełna przewiduje się budowę węzła drogowego. Za węzłem trasa biegnie dalej na południowy-zachód, pomiędzy miejscowościami Jaracz i Parkowo.

W ramach oceny oddziaływania na środowisko wykonano analizę wariantową. W celu dokonania oceny wariantów wybrano metodykę pozwalającą na zastosowanie wskaźników, odnoszących się do precyzyjnie zdefiniowanych ocenianych elementów, które można opisać za pomocą wartości liczbowej. Wskazana metodyka pozwala na wyodrębnienie pozornie małych różnic pomiędzy poszczególnymi wariantami drogi i dokonanie ich oceny w ujęciu ocenianych elementów, przy uwzględnieniu wag poszczególnych kryteriów różnicujących analizowane warianty. W ramach oceny wyodrębniono kryteria: kryterium techniczne, kryterium ekonomiczne, kryterium środowiskowe, kryterium społeczne.

Wariant W2 zgodnie z przeprowadzoną analizą wielokryterialną jest najkorzystniejszym wariantem pod względem wszystkich analizowanych kryteriów tj. technicznego, ekonomicznego, środowiskowego i społecznego. Planowana inwestycja w wariantcie W2 posiada najniższą długość przebiegu ze wszystkich analizowanych wariantów, jak również najmniejszą liczbę i powierzchnię obiektów inżynierskich, sumaryczną długość koniecznych przebudów sieci wynikających z kolizji z infrastrukturą. Pod względem kryterium ekonomicznego wariant W2 charakteryzuje się najniższym całkowitym kosztem wykonania. Za najkorzystniejszy wariant pod względem środowiskowym również uznano wariant W2. W kryterium tym wyodrębniono 18 wskaźników z czego w 10 z nich wariant W2 wypadł najlepiej m.in. z uwagi na najmniejszą długość kolizji z obszarami chronionymi, jak również najmniejszą utratę powierzchni leśnych i zadrzewionych. Również w tym wariantcie występuje najmniejsza powierzchnia kolizji z siedliskami Natura 2000 oraz powierzchnia kolizji ze zbiornikami wodnymi, będącymi siedliskami bytowania i rozrodu chronionych gatunków płazów. Wariant W2 ustępuje wprowadzonym wariantom pod względem zajętości terenu stanowiącego areal siedliskowy wilka i rysia a także pod względem długości kolizji z korytarzami ekologicznymi, jednak po podsumowaniu wszystkich wskaźników środowiskowych wypada on najlepiej. Z oceny kryterium społecznego również wynika wyższość wariantu W2 nad pozostałymi analizowanymi wariantami inwestycji. W wariantcie tym droga przebiega w pobliżu najmniejszej liczby budynków podlegających ochronie akustycznej i dlatego też planuje się najniższą długość projektowanych ekranów akustycznych. Ponadto stwierdzono najmniejszą powierzchnię utraty stanowisk archeologicznych i najmniejszą powierzchnię zajętości gleb chronionych. Należy zaznaczyć, iż wariant W2 posiada najmniejszą liczbę głosów poparcia i najwięcej głosów sprzeciwu. Niemniej po zsumowaniu wszystkich 17 wskaźników kryterium społecznego, wariant W2 okazał się najlepszy.

Biorąc pod uwagę przeprowadzone analizy oraz fakt, że w wyniku oceny oddziaływania na środowisko nie stwierdzono braku możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantcie proponowanym przez wnioskodawcę, czyli zaistnienia przesłanki z art. 81 ust. 1 ustawy ooś, Regionalny Dyrektor przychylił się do wniosku i wskazał realizację przedsięwzięcia w wariantcie W2.

Wskutek realizacji przedsięwzięcia trwałemu zajęciu i przekształceniu ulegną grunty o powierzchni około 560 ha. W liniach rozgraniczających przedsięwzięcia największy udział w tej powierzchni stanowią lasy, a dalej tereny rolne, łąki i pastwiska, najmniejszy natomiast tereny zabudowane. Według raportu, spośród analizowanych wariantów, wariant wybrany do realizacji zajmuje najmniejszą powierzchnię gleb klas bonitacyjnych objętych ochroną. Niemal w całości, planowana droga ekspresowa poprowadzona zostanie po wschodniej części wysoczyzny Pojezierza Chodzieskiego z kumulacją na rzędnej 192 m n.p.m., której teren stopniowo opada ku dolinie Warty na południu (poza terenem przedsięwzięcia). Od kilometra 34+800, gdzie rozpoczynają się doliny cieków, droga lawiruje między Pojezierzem Gnieźnieńskim, a Kotliną Gorzowską. Projektowana droga będzie przebiegała przez obszar wysoczyzn pagórkowatych w rejonie Chodzieży, tereny sandrów, wysoczyzn płaskich i falistych oraz tarasów piaszczystych. Zasadniczo jednak, teren przedsięwzięcia nie jest znacząco urozmaicony morfologicznie, jedynie w obrębie doliny Wełny dochodzi do znacznych deniwelacji terenu. Jednocześnie, przedsięwzięcie nie przebiega przez obszary rozpoznanych dotąd czynnych zjawisk czy procesów geodynamicznych. Szacunkowy bilans mas ziemnych wskazuje, że objętość nasypów będzie większa aniżeli objętość wykopów. Maksymalne wysokości nasypów osiągną około 13,8 m n.p.t. Natomiast z informacji przedstawionych w dokumentacji hydrogeologicznej wynika, że najgłębiej niweleta planowanej drogi prowadzona będzie około 4,9 m p.p.t. Nie będą to zatem znaczące głębokości.

Rozpoznanie geologiczne i hydrogeologiczne, przedstawione w raporcie, oparto na *Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w rejonie projektowanej drogi ekspresowej S11 Oborniki – Ujście, w związku z zamierzonym wykonywaniem przedsięwzięcia mogącego negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenie*, zwanej dalej dokumentacją hydrogeologiczną, sporządzonej w lipcu 2020 r. i zatwierdzonej decyzją Marszałka Województwa Wielkopolskiego z 15 października 2020 r. znak DSR-I.7431.40.2020.

Na podstawie przeprowadzonego rozpoznania geologicznego ustalono, że pod przypowierzchniową warstwą humusu i nasypów występują utwory czwartorzędowe - holocenyjskie podścielone osadami plejstocenu, a także włąbnie zalegające osady neogeńsko-paleogeńskie i mezozoiczne. Najmłodsze osady występujące na powierzchni to holocenyjskie osady organiczne w obrębie cieków oraz piaski i żwiry rzecznych tarasów nadzalewowych, rzek i cieków. Utwory plejstocenyjskie dominują na analizowanym terenie i w dużym uproszczeniu reprezentowane są przez osady zlodowacenia północnopolskiego wykształcone od północy jako piaszczysto-żwirowe osady wodnolodowcowe (sandrowe), oraz przede wszystkim osady lodowcowe w postaci glin zwałowych z piaskami i żwirami lodowcowymi na powierzchni oraz piaski eoliczne i piaski eoliczne w wydmach.

Na początku opracowania, do ok. 1+000 km pod powierzchnią terenu występują gliny zwałowe tworzące krawędź wysoczyzny Pojezierza Chodzieskiego. Pod nimi występuje poziom wodonośny związany z doliną Noteci, wyznaczony jako główny zbiornik wód podziemnych gzw nr 138 Pradolina Toruń-Eberswalde, którego bazą drenażu jest rzeka Noteć. Przedsięwzięcie przebiega przez gzw nr 138 w kilometrze 0+000-1+945. Zwierciadło wody podziemnej tego zbiornika ma charakter przeważnie swobodny i występuje na niewielkich głębokościach 1-9 m p.p.t., choć w miejscu przebiegu drogi może być napięty i występować na większych głębokościach, pod glinami zwałowymi wysoczyzny. Przeważająca część tego gzw pozbawiona jest izolacji, a zbiornik jest podatny na zanieczyszczenia, wobec czego zachodzi duże zagrożenie jego zanieczyszczenia. Do km 1+860 występuje również

użytkowy mioceni, głęboki i odporny na zanieczyszczenia poziom wodonośny gzw nr 127 Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie. Od mniej więcej km 1+000 drogi gliny zwałowe cienieją, a nad nimi pojawiają się osady piaszczyste, powiązane początkowo hydraulicznie z gzw nr 138, które kontynuują się do około km 17+000. W ich obrębie występują lokalnie holoceni osady dolin rzecznych, w tym np. rzeki Flinty gdzie osady wodonośne są bardziej miększe i mogą mieć użytkowy charakter. Poziomy te są pierwszym poziomem wodonośnym na tym terenie i są bardzo oraz silnie zagrożone. W rejonach płytkiego zalegania zwierciadła wody, przy braku osadów izolujących, poziom wykazuje niską odporność na zanieczyszczenie z powierzchni terenu (dolina Wełny, dolina Flinty wraz z dopływami). Zasadniczo jednak pierwszy poziom wodonośny jest stosunkowo cienki, a użytkowe poziomy wodonośne występują głębiej pod podścielającymi go glinami zwałowymi. Dalej w przebiegu osady przypowierzchniowe tworzą gliny zwałowe miejscami zapiaszczone kontynuujące się niemal do doliny Wełny. Na tym odcinku użytkowe poziomy wodonośne znajdują się głęboko i są izolowane. W km około 19+000 do 21+650 droga, w tym głównie łącznik na odcinku 0+760-1+390 przecina gzw nr 139 Dolina Kopalna Smogulec-Margonin. Zdecydowana większa część zbiornika charakteryzuje się średnią i małą podatnością na zanieczyszczenia. Tylko niewielkie powierzchnie wykazują się dużą podatnością na zanieczyszczenia. Nie występują one jednak w pobliżu przedsięwzięcia. Od doliny Wełny do końca opracowania w podłożu występują pisaki i żwiry wodnolodowcowe doliny rzecznej na glinach zwałowych. W obrębie przedsięwzięcia nie stwierdzono istniejących lub planowanych stref ochronnych gzw. Kierunki przepływu wód podziemnych dowiadują się do lokalnych działów wodnych i spadków terenu, lokalnej bazy drenażu – dolina Flinty i Wełny, a także regionalnej bazy drenażu, którą stanowi struktura doliny Noteci na północy i dolina Warty na południu. W oparciu o obecny etap rozpoznania hydrogeologicznego ustalono, że odcinki drogi przebiegające przez tereny o płytkim położeniu zwierciadła wód gruntowych występują w obrębie dolin cieków naturalnych. Wg dokumentacji hydrogeologicznej wahania zwierciadła wody pierwszego horyzontu wodonośnego są znaczne, szczególnie w obszarach wysoczyznowych. Jak wynika z *raportu*, na obecnym etapie, w wariantcie wybranym do realizacji nie przewiduje się odcinków drogi, na których niweleta znajdować się będzie poniżej zwierciadła wód gruntowych. W rozwiązaniach projektowych założono także, że wszystkie projektowane rowy drogowe będą zlokalizowane powyżej zwierciadła wód gruntowych. W związku z tym, planowana inwestycja nie będzie bezpośrednio wpływać na położenie zwierciadła wód gruntowych. Ze względu jednak na stopień rozpoznania budowy geologicznej nie można wykluczyć występowania niezidentyfikowanych dotąd soczewek wody gruntowej lub napiętego zwierciadła wody gruntowej w przyszłym pasie drogowym. Jeżeli zaistnieje potrzeba trwałego odwodnienia terenu wokół drogi, zobowiązano wnioskodawcę, aby w razie takiej konieczności, zaprojektować takie rozwiązania zabezpieczenia korpusu drogi przed napływem wód gruntowych, aby nie wpływały one trwale i negatywnie na istniejące stosunki gruntowo-wodne. Ze względu na wczesny etap analiz, szczegółowe rozwiązania w tym zakresie, szczególnie w odniesieniu do położenia niwelety drogi względem zwierciadła wód gruntowych, rozpoznania położenia zwierciadła wód gruntowych i ewentualnych soczewek, projektowanym drenażu drogowym oraz ryzyka zaistnienia w przebiegu drogi zjawisk geodynamicznych, a także odpowiednich rozwiązań należy bezwzględnie przedstawić na etapie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w toku wydania decyzji o których mowa w art. 72 ust. 1 *ustawy ooś*.

Z przeprowadzonej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że ani w otoczeniu, ani w przebiegu drogi nie występują strefy ochronny pośredniej ujęć wód, w których obowiązywałyby zakazy i nakazy. Najbliżej zlokalizowane ujęcia wód podziemnych znajdują się w miejscowości Cisie (w 5+500 km drogi) w odległości około 200 m od przedsięwzięcia. Wg dokumentacji hydrogeologicznej w m. Cisie poziom gruntowy stanowi źródło wody pitnej dla mieszkańców, a nadzór wykonawczy nad eksploatacją pełnią Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Chodzieży. Zważywszy na kierunki przepływu wód do tego ujęcia oraz potencjalny czas migracji ewentualnych zanieczyszczeń z rejonu

projektowanej inwestycji, ujęcie to należy traktować jako zagrożone, dlatego planowana droga na tym odcinku wymaga szczególnych rozwiązań. Na etapie przygotowywania projektu budowlanego i ponownej oceny należy ponownie zweryfikować lokalizację przedsięwzięcia, w szczególności względem stref ochronnych ujęć wód, które mogą w między czasie zostać ustanowione na podstawie art. 133, w związku z art. 551 ust. 2 ustawy Prawo wodne i w razie potrzeby dostosować rozwiązania do zakazów lub nakazów wynikających z aktów ustanawiających te strefy.

W km ok. 5+450 zlokalizowany jest punkt monitoringu wód podziemnych Państwowego Instytutu Badawczego, Państwowego Instytutu Geologicznego, oznaczony wg Banku Danych Hydrogeologicznych HYDRO numerem 3540118. W dokumentacji hydrogeologicznej wskazano na ryzyko występowania kolizji ww. punktu pomiarowego z wariantem wybranym do realizacji. Jak wynika jednak z wyjaśnień do raportu, dokładna analiza wykazała, że punkt ten zlokalizowany jest w odległości 70 m od granic terenu, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie. Ze względu jednak na jego bliskie sąsiedztwo, na etapie realizacji przedsięwzięcia nie należy lokalizować w tych miejscach żadnych elementów tymczasowych zaplecza i placu budowy.

W wariantcie wybranym do realizacji planowana droga nie przecina żadnego złoża kruszyw naturalnych. Najbliższe złożo znajduje się 3,8 km w kierunku północno-wschodnim od przedsięwzięcia.

Hydrograficznie, analizowany obszar badań znajduje się pomiędzy dwoma regionalnymi bazami drenażu wód, które stanowią rzeka Noteć oddalona od początku odcinka o około 1750 m na północ oraz rzeka Warta oddalona około 7400 m na południe od końca opracowania. Teren ten odwadnia Wełna z największym dopływem Flinta oraz ich mniejsze dopływy i rowy. Ze względu na porośniętą lasami wysoczyznę morenową, do kilometra ok. 12+985 przedsięwzięcie nie koliduje z żadnymi ciekami. Jedynie w km około 5+600 droga przecina w obrębie lasów obszar źródliskowy ciek pod nazwą Struga Borka, którego źródło zlokalizowane jest w odległości około 320 m od planowanego przedsięwzięcia. Wzdłuż cieku, który płynie w kierunku wschodnim znajdują się zbiorniki wodne, najbliższe w odległości 600 m od przedsięwzięcia, początkowo o niewielkiej powierzchni poniżej 1 ha, w dalej większe, np.: Staw Batory, Staw Zygmunt, Staw Borka. W km 13+000 na wschód od planowanego MOP, w miejscowości Stróżewice, znajduje się obszar źródliskowy Flinty. W celu ochrony wskazanych obszarów źródliskowego i stawów na wspomnianym odcinku drogi, oprócz podstawowych elementów podczyszczania wód w planowanym systemie odwodnienia, tj. oprócz osadnika i zbiornik wód deszczowych, należy zaprojektować separatory substancji ropopochodnych, które zapewnią kompleksową ochronę wodom powierzchniowym i podziemnym. Na dalszym odcinku droga koliduje bezpośrednio z ciekami naturalnymi: Flinta, Dopływ z Piasków, Dopływ z Wyszyn Kolonii, Dopływ z Bukowca, Dopływ z Gościejewa Leśnego, Dopływ spod Gościejewic, Wełna, Dopływ z Garbatki, Dopływ z Boguniewa, Dopływ z Nienawiszcza. W związku z kolizją planowanego układu drogowego ze wskazanymi ciekami, konieczna będzie ich przebudowa, w tym przełożenie ich koryt. Jedynie rzeka Wełna nie będzie podlegać przebudowie, a jej przebieg nie zostanie zmieniony. Do Wełny zaplanowano jedynie budowę wylotów rowów drogowych i kanałów wylotowych ze zbiorników wraz z umocnieniem.

W obrębie doliny rzeki Wełny przedsięwzięcie przecina obszar szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 16 ust. 34) ustawy Prawo wodne, tj. występuje na obszarach, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). Na tym odcinku krawędź korony drogi ekspresowej zostanie wzniesiona co najmniej 1,5 m ponad poziom zwierciadła wielkiej wody 100-letniej.

W otoczeniu przedsięwzięcia nie występują jeziora, a jedynie niewielkie zbiorniki wodne. Znajdują się one w niewielkiej odległości od przedsięwzięcia, jak np. w km 19+000 w odległości 5 m, który stanowi staw śródeśny w ciągu cieku Dopływ z Wyszyn Kolonii lub w km

41+400 w odległości 10 m od przedsięwzięcia, który jest stawem rybnym. Jak wynika z wyjaśnień, nie przewiduje się ich likwidacji ani zmiany przebiegu cieków i rowów zasilających te zbiorniki. Ze względu jednak na ich bliskie sąsiedztwo, na etapie realizacji przedsięwzięcia nie należy lokalizować w tych miejscach żadnych elementów tymczasowych zaplecza i placu budowy. Ponadto, w km 30+385 przedsięwzięcie koliduje bezpośrednio ze zbiornikiem wodnym który, stanowi oczko śródpolne w naturalnym obniżeniu terenu. Przewiduje się likwidację połowy tego zbiornika. Pozostała część zbiornika zostanie zachowana, tym samym nie przewiduje się negatywnego wpływu na środowisko gruntowo wodne, w tym na podniesienie okolicznego zwierciadła wód czy zmniejszonej retencji.

Najbliższe ujęcie wód powierzchniowych znajduje się odległości ponad 3200 m od przedsięwzięcia.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest do km około 6+340 w regionie wodnym Noteci, a na dalszym odcinku w regionie wodnym Warty, w dorzeczu Odry, dla którego obowiązuje „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjęty Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023, poz. 335), zwany dalej PGW. Zgodnie ze stanowiskiem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, w wariantcie wybranym do realizacji planowane przedsięwzięcie zlokalizowane zostanie w granicach zlewni jednolitej części wód powierzchniowych, dalej jcwp o kodach: PLRW60001618859 Noteć od Dopływu spod Sipior do Gwdy, PLRW6000121887379 Noteć od Gwdy do Kanału Romanowskiego, PLRW60001518859 Boleмка, PLRW60001018689 Flinta, PLRW600010186589 Rudka, PLRW600010186729 Dopływ z Sokołowa Budzyńskiego, PLRW60001618699 Welna od Nielby do ujścia, PLRW6000918692 Dopływ z Nienawiszcza. Z wymienionych jcwp, planowana droga ekspresowa przekraczać będzie czterokrotnie jcwp Flintę (w tym Flintę oraz jej dopływy: Dopływ z Wyszyn Kolonii, Dopływ z Bukowca oraz Dopływ spod Gościejewa stanowiące część tej jcwp), a także jcwp Dopływ z Nienawiszcza. Natomiast łącznik z DK11 przekraczać będzie dwukrotnie Dopływ spod Proсны, który wchodzi w skład jcwp Rudka. W pozostałych jcwp znajduje się w ich zlewni, ale nie przekracza bezpośrednio jcwp.

Jcwp Noteć od Dopływu spod Sipior do Gwdy jest monitorowaną silnie zmienioną częścią wód o typie rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk, dla której w PGW stan ogólny został określony jako zły, potencjał ekologiczny – słaby, stan chemiczny – poniżej dobrego. Na obszarze jcwp zidentyfikowano presje chemiczne: rozproszone – rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone – rolnictwo, leśnictwo; presje troficzne: odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja, presje zasalające: eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym) i presje hydromorfologiczne: prostowanie koryta – rzeki główne, budowle piętrzące – rzeki główne, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) – rzeki główne. Jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, którymi są: dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Noteć w obrębie JCWP (dla węgorza europejskiego), stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry. Dla tej jcwp zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 RDW, polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów a także wprowadzono odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW polegające na złagodzeniu celów środowiskowych związane z występowaniem w wodzie benzo(a)pirenu.

Jcwp Noteć od Gwdy do Kanału Romanowskiego jest monitorowaną silnie zmienioną częścią wód o typie Wielka rzeka nizinna, dla której w PGW stan (ogólny) został określony jako zły, potencjał ekologiczny – umiarkowany, stan chemiczny – poniżej dobrego. Na obszarze jcwp zidentyfikowano presje chemiczne: rozproszone – rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone – rolnictwo, leśnictwo, punktowe –

przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; presje hydromorfologiczne: prostowanie koryta – rzeki główne, budowle piętrzące – rzeki główne, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) – rzeki główne, wały przeciwpowodziowe – rzeki główne, górnictwo – rzeki główne. Jest zagrożona jeśli chodzi o ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego, którym jest dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Noteć w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Noteć w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego), stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry. Dla tej jcwp zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 RDW polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów a także wprowadzono odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW polegające na złagodzeniu celów środowiskowych związane z występującym w wodzie benzo(a)pirenem.

Jcwp Bolema jest monitorowaną naturalną częścią wód o typie Potok lub struga w dolinie o dużym udziale torfowisk, dla której w PGW Stan (ogólny) został określony jako zły, stan ekologiczny – słaby, stan chemiczny – poniżej dobrego. Na obszarze jcwp zidentyfikowano presje troficzne: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), presje hydromorfologiczne: prostowanie koryta – rzeki główne, budowle piętrzące – rzeki główne, presja zasolenie: eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym), presja chemiczna: rozproszone – rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone – rolnictwo, leśnictwo; punktowe – przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk. Jcwp jest zagrożona, jeśli chodzi o ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego, którym jest dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry. Dla tej jcwp zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 RDW polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów a także wprowadzono odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW polegające na złagodzeniu celów środowiskowych z występującym w wodzie benzo(a)pirenem.

Jcwp Flinta jest monitorowaną naturalną częścią wód o typie Potok lub strumień nizinny piaszczysty dla której w PGW Stan (ogólny) został określony jako zły, stan ekologiczny – umiarkowany, stan chemiczny – brak danych. Na obszarze jcwp zidentyfikowano presje: troficzna – nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe), hydromorfologiczna: prostowanie koryta – rzeki główne, – rzeki pozostałe, budowle piętrzące – rzeki główne, – rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) – rzeki główne. Jcwp jest zagrożona, jeśli chodzi o ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego, którym jest dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, dobry stan chemiczny. Dla tej jcwp zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 RDW, odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy, OWO.

Jcwp Rudka jest monitorowaną naturalną częścią wód o typie Potok lub strumień nizinny piaszczysty, której stan ogólny w PGW został określony jako zły, stan ekologiczny – umiarkowany, stan chemiczny – brak danych. Na obszarze jcwp zidentyfikowano presje: troficzna: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), presja hydromorfologiczna: prostowanie koryta – rzeki główne, – rzeki pozostałe, budowle piętrzące – rzeki główne, – rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) – rzeki pozostałe, skumulowana presja ilościowa; pobór wód lub zagrożenie suszą lub zanik przepływu Jcwp jest zagrożona jeśli chodzi o ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego, którym jest dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, dobry stan chemiczny. Dla tej jcwp zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 RDW polegające na odroczeniu terminu

osiągnięcia celów środowiskowych w zakresie wskaźników: azot amonowy, fosforany, OWO, azot ogólny, azot azotanowy; IO.

Jcwp Dopływ z Sokołowa Budzyńskiego jest monitorowaną naturalną częścią wód o typie Potok lub strumień nizinny piaszczysty, której stan ogólny został określony jako zły, stan ekologiczny – umiarkowany, stan chemiczny – brak danych. Na obszarze JCWP zidentyfikowano presje: zasolenie: eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym), troficzna: nawożenie i depozycja oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone), hydromorfologiczna: prostowanie koryta – rzeki główne, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) – rzeki główne. JCWP jest zagrożona, jeśli chodzi o ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego, którym jest dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, dobry stan chemiczny. Dla tej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 RDW polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych w zakresie wskaźników: OWO, azot ogólny, azot azotanowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C.

Jcwp Wełna od Nielby do ujścia jest monitorowaną naturalną częścią wód o typie Rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk, której stan ogólny został określony jako zły, stan ekologiczny – słaby, stan chemiczny – poniżej dobrego. Na obszarze JCWP zidentyfikowano presje: hydromorfologiczne – budowle piętrzące – rzeki główne, chemiczna: rozproszone – rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone – rolnictwo, leśnictwo; nieznane (substancje zakazane). JCWP jest zagrożona jeśli chodzi o ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego, którym jest dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wełna od ujścia do ujścia Flinty (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wełna od ujścia do ujścia Flinty (dla troci wędrownej) oraz Wełna w obrębie jcw (dla węgorza europejskiego), stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry. Dla tej jcw zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 RDW polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych w zakresie wskaźników: bromowane difenyletery(b), rtęć(b), MMI, EFI+PL/ IBI_PL; heptachlor(b). Dla tej jcw wprowadzono odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW polegające na złagodzeniu celów środowiskowych.

Jcwp Dopływ z Nienawiszcza jest monitorowaną naturalną częścią wód o typie Potok lub strumień nizinny, którego Stan (ogólny) wg PGW został określony jako zły, stan ekologiczny – umiarkowany, stan chemiczny – brak danych. Na obszarze jcw zidentyfikowano presje: troficzna: nawożenie i depozycja oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), hydromorfologiczna: budowle piętrzące - rzeki główne, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) – rzeki główne, obiekty mostowe – rzeki główne, zasolenie: eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym), skumulowana presja ilościowa; pobór wód lub zagrożenie suszą lub zanik przepływu. Jcwp jest zagrożona, jeśli chodzi o ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego, którym jest dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry. Dla tej jcw zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 RDW polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych w zakresie wskaźników: fosfor ogólny, OWO, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosforany, BZT5, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO. Dla tej jcw nie wprowadzono odstępstwa w trybie art. 4 ust. 5 RDW polegającego na złagodzeniu celów środowiskowych.

Wszystkie te jcw nie są przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Noteć od Dopływu spod Sipior do Gwdy, Rudka oraz Dopływ z Nienawiszcza są przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.

Poza tym, wszystkie one stanowią obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

Jednocześnie, według wskazań Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy analizowana inwestycja znajduje się w granicach obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie i może stanowić nadrzędny cel środowiskowy, tj. w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci, Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka, Obszar Natura 2000 Puszcza Notecka PLB 300015, Obszar Natura 2000 Dolina Wełny PLH 300043.

Ponadto, przedmiotowe przedsięwzięcie zostanie usytuowane w niewielkiej powierzchni na obszarze jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) PLGW600034 oraz PLGW600035, a przeważającej części na obszarze PLGW600042.

JCWPd PLGW600034 jest monitorowana, jej stan chemiczny określono jako dobry, ilościowy określono także jako dobry, stan ogólny dobry. JCWPd nie jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego. Zidentyfikowana presja powodująca zagrożenie dla stanu JCWPd to presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem. JCWPd przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny oraz dobry stan ilościowy. Poza obowiązkową realizacją katalogu działań krajowych, zaplanowano m.in. dodatkowe działania podstawowe – ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP).

JCWPd PLGW600035 jest monitorowana, jej stan chemiczny określono jako dobry, ilościowy określono także jako dobry, a stan ogólny dobry. JCWPd nie jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego. Zidentyfikowana presja powodująca zagrożenie dla stanu JCWPd – presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem. JCWPd przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny oraz dobry stan ilościowy. Poza obowiązkową realizacją katalogu działań krajowych, zaplanowano dodatkowe działania podstawowe m.in. ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP).

JCWPd PLGW600042 jest monitorowana, jej stan chemiczny określono jako dobry, ilościowy określono także jako dobry, stan ogólny dobry. JCWPd nie jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego. Brak zidentyfikowanej presji powodującej zagrożenie dla stanu JCWPd (brak czynnika sprawczego). JCWPd przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny oraz dobry stan ilościowy.

Spośród rozpoznanych jcwp dla części z nich zidentyfikowano presje chemiczne rozproszone związane z transportem, rozwojem obszarów zurbanizowanych oraz odpływem miejskim wód opadowych. W niektórych z nich, jak w Boleńcu czy Dopływie z Nienawiszcza w PGW ustalono nawet derogację w trybie art. 4 ust. 5 RDW polegającą na złagodzeniu celów środowiskowych związane z występowaniem w wodzie benzo(a)pirenu. Benzo(a)piren jest substancją charakterystyczną dla ruchu komunikacyjnego, powstaje bowiem ze spalania paliw. Poza tym zidentyfikowanym zagrożeniem z zakresu presji hydromorfologicznej większości analizowanych jcwp jest prostowanie koryta rzeki. Cele środowiskowe jcwp oraz ich stan powiązany jest zatem z zakresem planowanego przedsięwzięcia, a zatem wymaga ono adekwatnych rozwiązań chroniących środowisko.

Realizacja przedsięwzięcia wymaga ingerencji w koryta cieków i rowów, w tym melioracyjnych, w celu wykonania fundamentów lub konstrukcji nośnej obiektów inżynierskich, a także przebudowy cieków, w tym tych stanowiących jcwp, jak i rowów melioracyjnych. Przebudowa ta realizowana będzie poprzez budowę koryt w nowej trasie oraz

likwidację odcinków wyłączonych z użytkowania. Koryta przekraczanych cieków i rowów zostaną przełożone pod korpusem drogi za pomocą mostów oraz przepustów. Jak wynika z raportu, światła obiektów dobrano zgodnie z przepisami szczegółowymi, w taki sposób by zapewniały swobodę przepływu miarodajnego wody, bez spowodowania nadmiernego spiętrzenia wody w cieku, wywołującego dodatkowe zagrożenia i zmiany w przepływach charakterystycznych.

W ramach inwestycji rzeka Wełna nie będzie podlegać przebudowie ani jej przebieg nie zostanie zmieniony, zaplanowano jedynie budowę wylotów rowów drogowych i kanałów wylotowych ze zbiorników wraz z umocnieniem. Przewidywane rozwiązania projektowe w rejonie rzeki Wełny zakładają realizację obiektu mostowego o konstrukcji trzyprzęsłowej o łącznej długości ok. 194 m i rozpiętościach teoretycznych przęseł: 53+88+53, gdzie koryto rzeki Wełny zostanie przeprowadzone pod środkowym przęsłem, Z *raportu* nie wynika, aby konstrukcje którychkolwiek obiektów inżynierskich wymagały wykonania podpór w nurtach kolidujących z drogą cieków. Wobec czego określono to jako warunek do uwzględnienia przy projektowaniu planowanego przedsięwzięcia. Jednocześnie w obrębie Wełny, gdzie znajduje się obszar szczególnego zagrożenia powodzią, roboty budowlane prowadzone będą przy stałym monitorowaniu sytuacji hydrologiczno-meteorologicznej. Prace budowlane prowadzone będą poza okresem zagrożenia powodziowego, a w przypadku wystąpienia takiego zagrożenia z tego terenu budowy zostanie usunięty sprzęt oraz materiały budowlane mogące zanieczyszczyć wody podczas powodzi.

Zagrożenie związane ze środowiskiem wód powierzchniowych wystąpią podczas realizacji przedsięwzięcia, w szczególności samej przebudowy koryt cieków, a także wykonywania fundamentów i konstrukcji nośnej obiektów mostowych i przepustów. Działania te spowodują przede wszystkim oddziaływanie na elementy biologiczne jcwp wynikające z lokalnego mechanicznego uszkodzenia siedlisk związanych z dnem i brzegami koryt rzecznych, a także na elementy fizykochemiczne głównie wskutek wzrostu stężenia zawiesiny. Należy jednak zaznaczyć, iż oddziaływania te ustąpią po zakończeniu ww. prac i nie będą powodowały trwałych zmian w bilansie jakościowym wód powierzchniowych, a na przebudowanym odcinku cieku nastąpi sukcesja wtórna. Celem zachowania niezmienionego reżimu hydromorfologicznego przebudowywanych cieków, w tym jednolitych części wód, a także rowów, zobowiązano do odtworzenia w przebudowywanych odcinkach tożsamy z likwidowanymi odcinkami warunków hydromorfologicznych (kształt, szerokość, głębokość, krętość) i umocnienia ich naturalnymi materiałami. Przebudowane odcinki zostaną umocnione materiałami naturalnymi jak narzut kamienny, darnina, faszyna, biomały biodegradowalne z nasionami traw. Ponadto, w celu zapewnienia na etapie przebudowy swobodnego przepływu wód cieków oraz ograniczenia zaburzenia stosunków wodnych na przebudowywanych odcinkach wszystkich cieków i dopływów, zobowiązano w niniejszej decyzji do zachowania ciągłości przepływu wód podczas przebudowy umożliwiającej swobodne wykonywanie prac w korycie bez narażania wód cieku na niekontrolowane zanieczyszczenie.

Poza przebudową cieków naturalnych i rowów niezbędne jest również przebudowanie ewentualnych kanałów i sieci drenarskiej istniejącej w gruncie dla potrzeb gospodarki rolnej prowadzonej na tym obszarze. W związku ze zmianą sposobu użytkowania terenów rolnych w pasie inwestycji, wszystkie kanały drenarskie powinny zostać zinwentaryzowane, przebudowane bądź zabezpieczone a nieczynne kolektory zlikwidowane w celu oczyszczenia terenu pod przyszłą infrastrukturę drogową. W związku z tym, że sieć drenarska reguluje stosunki wodne w glebie, należy ją przebudować w sposób niezakłócający stosunków wodnych. Jej przebieg ustalony zostanie poprzez wykonanie przekopów kontrolnych. Napotkane podczas budowy zbieracze i sączki melioracyjne zostaną przebudowane w zakresie występujących kolizji z projektowaną trasą oraz podłączone do rurociągów głównych i odprowadzone do najbliższych odbiorników naturalnych. W niniejszej decyzji zobowiązano, aby podczas realizacji przedsięwzięcia przebudować kolidujące z przedsięwzięciem

urządzenia melioracyjne w tym drenarskie w sposób zachowujący ich funkcjonalność i niezmieniający również istniejących stosunków wodnych.

Jednocześnie, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Bydgoszczy określił warunki realizacji przedsięwzięcia, których dotrzymanie ma na celu ograniczenie zmian w ciekach powierzchniowych na etapie ich przebudowy i realizacji obiektów budowlanych.

Odwodnienie drogi ekspresowej planuje się poprzez nadanie nawierzchni jezdni odpowiednich spadków podłużnych i poprzecznych i skierowanie w ten sposób wód opadowych i roztopowych do systemu odwodnienia drogi ekspresowej, na który składać się będą m.in. rowy drogowe trawiaste, drenaże, system kanalizacji deszczowej, zbiorniki retencyjne i przepusty do skomunikowania tego systemu. Wody opadowe z nawierzchni jezdni będą odprowadzane bezpośrednio do otwartych rowów drogowych lub za pomocą wpustów deszczowych do kolektorów deszczowych i kierowane dalej do zbiorników retencyjnych lub bezpośrednio do odbiorników. Przy krawędzi jezdni w rejonie wysokich nasypów zastosowane zostaną ścieki trójkątne z prefabrykowanych elementów betonowych, z których wody opadowe odprowadzone zostaną poprzez studnie wpustowe do projektowanej kanalizacji deszczowej lub poprzez przykanaliki do rowów drogowych. W miejscu o niekorzystnym ukształtowaniu terenu przewiduje się pompownię wód opadowych. Z przedstawionych informacji nie wynika, aby projektowano zbiorniki bezodpływowe. Przyjęty sposób odwodnienia uwarunkowany będzie niweletą i przekrojem poprzecznym drogi, charakterem istniejącego terenu oraz możliwością odprowadzenia wód opadowych do odbiorników. Odwodnienie pozostałych dróg, w tym dróg poprzecznych, jezdni dodatkowych i łącznic, prowadzone będzie podobnie, przede wszystkim grawitacyjnie do rowów oraz lokalnie poprzez kanalizację deszczową.

W celu ograniczenia nadmiernego wpływu wód opadowych i roztopowych, pochodzących z systemu odwodnienia drogi na środowisko, w systemie odwodnienia drogi planuje się zbiorniki wód deszczowych. Na obecnym etapie będzie 75 zbiorników retencyjnych. Zbiorniki retencyjne zaprojektowane zostaną tam, gdzie konieczne jest zastosowanie urządzeń retencyjnych w celu spowolnienia odpływu wód z powierzchni drogowej i zapewnienie równomiernego odpływu do odbiorników w wielkości niepowodujących zaburzenia przepływu wód czy podtopień. Zatrzymanie wody opadowej w zbiornikach umożliwi także swobodną sedymentację zawiesziny trudnoopadającej, która nie została wychwycona w osadnikach. Wnioskodawca planuje zarówno zbiorniki infiltracyjne jak i szczelne. Co do zasady powinny to być zbiorniki infiltracyjne, aby wody opadowe i roztopowe infiltrować mogły swobodnie do warstw wodonośnych pozostając w zlewni opadowej i zasilając zasoby wód podziemnych. W kontekście prognozowanych zmian klimatycznych jest to korzystne rozwiązanie. Natomiast szczelne zbiorniki należy zaprojektować w celu ochrony jakości wód podziemnych, w tym w pobliżu ujęć wód podziemnych. Jednocześnie, przed ewentualnym przepełnieniem zbiornika chronić będzie przelew do odbiorników.

W raporcie przedstawiono szacunkowe ilości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych, jednakże szczegółowe obliczenia wielkości wód opadowych odprowadzanych do odbiorników zostaną wykonane na kolejnych etapach prac projektowych, podobnie jak uszczegółowienie rozwiązań projektowych dotyczących planowanych zbiorników oraz podanie ich ostatecznych parametrów, typów, szczegółowej lokalizacji.

W przypadku gdy nie będzie możliwe grawitacyjne odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do projektowanych zbiorników retencyjnych, a zastosowanie lokalnych pompowni będzie technicznie i ekonomicznie nieuzasadnione, wody opadowe i roztopowe odprowadzane będą bezpośrednio do odbiorników ostatecznych w sposób niepoprzedzony retencją w zbiornikach. Aby zabezpieczyć odbiorniki przed potencjalnym dużym zrzutem jednostkowym, rozwiązanie takie należy stosować jedynie w przypadku małych zlewni, a w razie potrzeby, tj. gdyby zrzut jednostkowy przekraczał wydolności odbiornika, zaprojektować rozwiązania spowalniające odpływ, np. przegrody filtracyjne w rowach drogowych. Dla tego

rodzaju odwodnienia należy bezwzględnie zaprojektować rozwiązania podczyszczające w postaci osadnika oraz separatora substancji ropopochodnych oraz awaryjne, tj. odcinające odpływ na wylocie, zabezpieczającą odbiornik na wypadek awarii.

Odbiornikami ostatecznymi będą rowy melioracyjne oraz cieki a także zbiorniki retencyjne. Jako odbiorniki wód opadowych pochodzących z projektowanego systemu odwodnienia drogi zakwalifikowano cieki naturalne wyszczególnione na Mapie Podziału Hydrograficznego Polski tj. rzeka Flinta, Dopływ z Piasków, Dopływ z Wyszyn Kolonii, Dopływ z Bukowca, Dopływ z Gościejewa Leśnego, Dopływ spod Gościejewa, Dopływ spod Garbatki, Dopływ spod Boguniewa, Dopływ z Nienawiszczu, Dopływ spod Proсны, Dopływ z Budzyna, Dopływ z Sokołowa Budzyńskiego, Dopływ spod Tarnowa, rzeka Wełna oraz rowy melioracyjne mające ciągłość poza obszarem inwestycji oraz uchodzą do większych odbiorników takich jak cieki naturalne czy kanały. Jak wynika z raportu, system odwodnienia będzie nawiązywał do istniejących kierunków spływu wód w sąsiedztwie inwestycji.

Przeprowadzona w raporcie w oparciu o prognozę ruchu pojazdów prognoza stężeń zanieczyszczeń w wodach opadowych i roztopowych powstających z nawierzchni planowanej drogi wskazuje, że przy prognozowanym natężeniu ruchu na analizowanych odcinkach drogi ekspresowej S11 będą występować przekroczenia poziomów dopuszczalnych stężeń zawiesiny ogólnej oraz nieznaczne przekroczenia substancji ropopochodnych określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311). Prognozę przeprowadzono zgodnie z metodyką zawartą w Polskiej Normie PN-S-02204 Odwodnienie dróg, która jest odpowiednia dla dróg o przekroju i natężeniu ruchu charakterystycznym dla drogi ekspresowej. Zaznaczyć należy, że dla odcinków międzywęzłowych w obliczeniach pas drogowy aproksymowano do 4 pasów ruchu, czyli bez uwzględniania np. nawierzchni poboczy, pasów awaryjnych, z których też powstaje spływ opadowych, ale po których co do zasady nie porusza się strumień pojazdów. Poza tym przyjęto, że projektowany odcinek drogi przebiega w większości przez tereny niezabudowane. Jednocześnie, prognozę przeprowadzono drugą metodyką, mianowicie tą zawartą w „Wytycznych prognozowania stężeń zawiesin ogólnych i węglowodorów ropopochodnych w ściekach z dróg krajowych” wg Zarządzenia nr 29 GDDKiA, odpowiednią dla dróg jednojezdniowych w obszarach zamieszkałych o dobowym natężeniu ruchu w zakresie do 17500 pojazdów na dobę, która jednak w przypadku dróg ekspresowych o wyższym natężeniu ruchu niż 17500 pojazdów na dobę może nie odzwierciedlać faktycznych stężeń substancji w wodach opadowych spływających z drogi. Wnioskodawca chciał w ten sposób podkreślić, że obie metodyki są niedoskonałe i na podstawie doświadczeń w eksploatacji dróg ekspresowych przewiduje, że nie będzie przekroczeń wartości dopuszczalnej węglowodorów ropopochodnych. Ze względu jednak na zasadę prezorności, za wiarygodne uznano wyniki prognozy przeprowadzonej z wykorzystaniem Polskiej Normy i według jej wyników określono środowiskowe uwarunkowania. Zatem, dla odcinka wybranego do realizacji, najwyższe prognozowane stężenia zawiesiny ogólnej i substancji ropopochodnych wystąpią w 2036 roku, na odcinku Wełna – Oborniki, i wyniosą odpowiednio 231,4 mg/l dla zawiesiny ogólnej i 18,5 mg/l dla substancji ekstrahujących się eterem naftowym, w których zawierają się normowane substancje ropopochodne. Wobec czego, minimalny stopień redukcji prognozowanych stężeń zawiesiny ogólnej powinien wynieść co najmniej w zaokrągleniu 57% oraz 19% w stosunku do substancji ekstrahujących się eterem naftowym. Wobec powyższego, przeanalizowano planowane rozwiązania redukujące stężenia zawiesiny ogólnej.

Zasadniczym procesem podczyszczającym wody opadowe i roztopowe ze stężeń obu substancji zastosowanym w planowanym przedsięwzięciu będzie sedymentacja. Za urządzenia planowane w systemie odwodnienia przedmiotowej drogi, w których podczyszczane będą w ten sposób wody opadowe, uznać należy przede wszystkim studnie z

częścią osadową, rowy drogowe trawiaste, osadniki oraz zbiorniki wód deszczowych. W literaturze przyjmuje się, że skuteczność takich urządzeń w odniesieniu do zawiesiny ogólnej wynosi od 40% w przypadku rowów trawiastych do 80% w przypadku zbiorników retencyjnych czy osadników, a w przypadku substancji ropopochodnych, od 20% w przypadku rowów trawiastych do 80% w przypadku pozostałych wymienionych urządzeń (Sawicka-Siarkiewicz H., 2004, Ograniczanie zanieczyszczeń w spływach powierzchniowych z dróg, Warszawa: IOŚ). Skoro zatem przed każdym wylotem odprowadzającym wody opadowe i roztopowe z pasa drogowego zaprojektowany zostanie co najmniej osadnik, uznać należy, że co do zasady planowany system odwodnienia drogi spełni wymagania ww. rozporządzenia nawet w przypadku skumulowanego z drogami poprzecznymi oddziaływania. Niemniej jednak, z uwagi na szczególne uwarunkowania środowiskowe na wybranych odcinkach przedsięwzięcia zobowiązano do zaprojektowania i realizowania dodatkowych, szczególnych rozwiązań w celu ochrony zasobów wód podziemnych oraz ich jakości, w tym szczelnego systemu odwodnienia, szczelnych zbiorników wód deszczowych czy separatorów substancji ropopochodnych.

Rozwiązania dotyczące systemu odwodnienia wskazano w warunkach realizacji przedsięwzięcia, bowiem rozwiązania te bezpośrednio przekładają się na minimalizację stężeń zawiesiny ogólnej w spływach wód opadowych i roztopowych oraz substancji ropopochodnych z nawierzchni planowanych dróg. Zobowiązano zatem, aby ww. urządzenia ochrony środowiska dobrać tak, aby osiągnąć co najmniej wymagany prognozą stężeń zanieczyszczeń procent redukcji. Jednocześnie, zobowiązano do zaprojektowania zbiorników wód deszczowych infiltracyjnych, a w określonych lokalizacjach – zbiorników szczelnych. Na odcinku 0+000-1+980 oraz w km 5+600 i 13+000 tj. w obrębie obszarów źródliskowych rzeki Boleмки i Flinty, a także na wylotach do Wełny i Dopływu z Nienawiszcza dodatkowo przed wylotem do odbiorników zaprojektować separatory substancji ropopochodnych. Ponadto, w miejscach, gdzie dno rowów drogowych lub zbiorników retencyjno-infiltracyjnych będzie występować mniej niż 2 m od zwierciadła wód gruntowych, uwzględniając amplitudę wahań, zobowiązano dno tych urządzeń wyposażyć w geowłókninę, aby chronić jakość wód gruntowych. Planowana inwestycja we wszystkich analizowanych wariantach na ich początkowych odcinkach położona jest w granicach GZWP nr 138 Pradolina Toruń-Eberswalde. Przeważająca część zbiornika jest pozbawiona izolacji lub jest to izolacja słaba. Ponadto zdecydowana część zbiornika to tereny o bardzo wysokiej podatności na zanieczyszczenia. Mając na uwadze powyższe w każdym z analizowanych wariantów należy przewidzieć zastosowanie szczelnego systemu odwodnienia na odcinku od km 0+000 do km ok. 1+980 oraz szczelnych zbiorników wód deszczowych. Takie same rozwiązania należy zastosować w obrębie doliny Wełny w km 34+900-35+300 i zbliżenia się do doliny Wełny w km 38+200-39+000.

W celu uniknięcia zanieczyszczenia wód podziemnych wskutek uwolnienia substancji przewożonych w pojazdach poruszających się po planowanej drodze, a także zanieczyszczenia odbiorników ostatecznych, przed każdym odbiornikiem oraz zbiornikiem wód deszczowych system odwodnienia należy wyposażyć w zamknięcia awaryjne. W ten sposób, w razie wypadku ani do zbiorników retencyjnych, ani do odbiorników nie trafią żadne substancje niebezpieczne.

W celu utrzymania prawidłowej funkcjonalności zaprojektowanego układu podczyszczania i utrzymania zakładanej redukcji zanieczyszczeń niezbędna jest prawidłowa eksploatacja systemu odwadniającego, dlatego nałożono warunek, aby prowadzić konserwację systemu oczyszczania wód opadowych i roztopowych oraz rowów.

Uwzględniając skuteczność podczyszczania planowanych urządzeń, analiza wykazała, że odprowadzana do odbiornika woda opadowa powinna spełniać normy określone w ww. rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. Jednakże, w toku wydania decyzji o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś należy przedstawić szczegółowe rozwiązania dotyczące systemu odwodnienia, w szczególności w

odniesieniu do lokalizacji i rodzaju zbiorników, sposobu uszczelnienia systemu, odbiorników ostatecznych, lokalizacji i parametrów rozwiązań chroniących środowisko wraz z uzasadnieniem ich lokalizacji, przepustowości, przedstawieniem obliczeń i uzasadnieniem doboru.

Jednocześnie, uwzględniając uwarunkowania środowiskowe terenu realizacji przedsięwzięcia, w celu potwierdzenia przyjętych w analizie założeń dotyczących prognozy ale także skuteczności podczyszczania planowanych urządzeń ochrony środowiska, niniejszą decyzją zobowiązano do wykonania po upływie 1 roku od dnia oddania całego odcinka drogi ekspresowej do użytkowania analizy porealizacyjnej w zakresie skuteczności podczyszczania wód opadowych i roztopowych do parametrów określonych przepisami prawa. Badania powinny zostać wykonane na głównych wylotach do odbiorników co najmniej 2 razy w roku, bezpośrednio po opadach poprzedzonych okresem bezopadowym. Badania należy przeprowadzić na wylotach do Flinty, Wełny oraz dopływu z Nienawiszcza. W zakresie badań należy uwzględnić zawiesinę ogólną i węglowodory ropopochodne, a także benzo-a-piren, który jest charakterystycznym wskaźnikiem zanieczyszczeń pochodzących z ruchu komunikacyjnego, a jednocześnie, w tych ciekach jako jednolitych częściach wód determinuje wyznaczone cele środowiskowe.

Na obecnym etapie realizacji przedsięwzięcia oba projektowane MOP dwustronne posiadały będą kategorię I, tzn. wyposażone zostaną w miejsca parkingowe, toalety i miejsca wypoczynku dla podróżnych. Zasadniczo, docelowo mają to być MOP kategorii II lub/i III, a więc mogą mieć również stację paliw i restaurację dla których rezerwę terenu uwzględniono już teraz. Ewentualna rozbudowa MOP do kategorii II i III zrealizowana zostanie odrębną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach. Realizacja MOP w wariantcie wybranym do realizacji w km 12+800 wynika z zachowania odpowiednich odległości pomiędzy kolejnymi miejscami obsługi podróżujących trasie S11 oraz ze względów przyrodniczych (w innej lokalizacji MOP wpływałby niekorzystnie na przejścia dla zwierząt m.in. nadmiernie je oświetlając). Jednakże, w tej lokalizacji teren przeznaczony pod MOP, umiejscowiony jest w obszarze o niskiej odporności na zanieczyszczenie z powierzchni terenu.

Zaopatrzenie MOP w wodę planuje się za pomocą lokalnego ujęcia wody o wydajności odpowiedniej do zapotrzebowania. Przez analogię do zużycia wody na innych MOP w kraju, wnioskodawca oszacował w przybliżeniu, że zużycie wody na etapie eksploatacji MOP kategorii I kształtować się będzie na poziomie 2400-4000 m³/rok, tj. ok. 7-11 m³/dobę. Uwzględniając powyższe, a także rozpoznaną budowę geologiczną, wnioskodawca przewiduje, iż wiercenia wykonane w celu zaopatrzenia w wodą będą miały głębokość mniejszą niż 100 m, a wydajność ujęcia będzie mniejsza niż 10 m³ na godzinę, a wg zasięgniętych przez inwestora informacji, w promieniu 500 m od planowanego MOP nie ma innych istniejących ujęć wód podziemnych o wydajności nie mniejszej niż 1 m³, korzystających z tej samej warstwy wodonośnej. Nie będzie to zatem przedsięwzięcie wg rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Szczegółowe informacje o zaopatrzeniu MOP w wodę, należy przedstawić na etapie ponownej oceny.

Jednocześnie, ze względu na brak infrastruktury kanalizacyjnej, wnioskodawca przewiduje konieczność budowy dla tego MOP oczyszczalni ścieków sanitarnych. Przewiduje się zabudowę lokalnej biologicznej oczyszczalni ścieków dla MOP kategorii projektowanej z możliwością rozbudowy do MOP wyższej kategorii. Szczegółowe informacje o oczyszczalni ścieków możliwe będą do określenia na dalszym etapie projektowym po uwzględnieniu wyposażenia obiektów na terenie MOP. W zależności od szczegółowym analiz na etapie projektu budowlanego, odbiornikiem podczyszczonych ścieków może być kanalizacja deszczowa na terenie MOP, zbiornik retencyjny lub rów melioracyjny. MOP znajduje się w obrębie jcwp Flinty której cała zlewnia jcwp stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, a ponadto, w jej obrębie

zidentyfikowano presje ze źródeł komunalnych, w związku z czym należy odpowiednio dobrać i zaprojektować oczyszczalnię ścieków, aby odprowadzane z niej podczyszczone ścieki nie pogłębiały presji na stan jcw. Ponadto, teren tego MOP przewiduje się odwodnić za pomocą szczelnej kanalizacji deszczowej, zakończonej przed odbiornikiem układem podczyszczającym w postaci osadnika oraz separatora substancji ropopochodnych. W związku z zapisami dokumentacji hydrogeologicznej i lokalizacji tego obiektu na gruntach o niskiej odporności planuje się uszczelnić teren MOPu w zakresie wszystkich miejsc postojowych, jezdni manewrowych, a w szczególności miejsc postoju pojazdów przewożących substancje niebezpieczne. Ze względu jednak na brak precyzyjnych informacji dotyczących rozwiązań dla planowanego MOP, w niniejszej decyzji, określono warunki dotyczące konieczności zaprojektowania rozwiązań minimalizujących, ograniczających lub eliminujących oddziaływanie tego MOP na środowisko gruntowo-wodne, stosownie do rozpoznanej presji m.in. zaopatrzenie w wodę, zaprojektowanie oczyszczalni ścieków, zaprojektowanie szczelnego systemu kanalizacji deszczowej, zakończonego urządzeniami podczyszczającymi w postaci osadnika oraz separatora substancji ropopochodnych, uszczelnienie terenu MOP.

Odrębnego rozwiązania, w obrębie MOP, wymagać będzie odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z wydzielonego stanowiska postojowego przeznaczonego dla pojazdów przewożących towary niebezpieczne. Zgodnie z przepisami, w miejscu tym, na obu MOP należy zastosować nawierzchnię twardą, nienasiąkliwą oraz zapobiegającą przenikaniu materiałów niebezpiecznych do gruntu i urządzeń melioracyjnych, natomiast wodę i materiały niebezpieczne z nawierzchni stanowiska postojowego dla pojazdów przewożących towary niebezpieczne odprowadza się do odrębnego, szczelnego systemu odwodnienia, które jest zaopatrzone w urządzenia do przejmowania i neutralizacji wycieków materiałów niebezpiecznych. W związku z tym, że szczegółowe informacje, m.in. odnośnie rozwiązań dotyczących tego stanowiska postojowego dostępne będą na dalszych etapach projektowych, na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko w toku wydania decyzji o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś, należy przedstawić szczegółowe rozwiązania, m.in. realizujące warunki niniejszej decyzji, dotyczące organizacji i funkcjonowania MOP, zaopatrzenia w wodę, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony środowiska gruntowo-wodnego.

W oparciu o przedłożoną dokumentację, a także uwzględniając uzgodnienie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu w niniejszej decyzji nałożono szereg warunków dotyczących ochrony środowiska gruntowo-wodnego na etapie realizacji przedsięwzięcia. Warunki te związane są m.in. z lokalizacją oraz organizacją zapleczy budowy, baz materiałowo-sprzętowych, parkingów pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych, miejsca tankowania i bieżącej konserwacji pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych, sposobu i miejsca gromadzenia materiałów sypkich np. kruszywa, ziemi z wykopów, wyposażenia terenu budowy w sorbenty i niezwłocznego neutralizowania wszelkich wycieków. Wskazane w warunkach realizacji przedsięwzięcia odcinki drogi, na których nie należy lokalizować zapleczy budowy, baz materiałowo-sprzętowe oraz parkingów pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych, w tym miejsca gromadzenia odpadów oraz tymczasowe stacje obsługi i konserwacji samochodów i maszyn roboczych odnoszą się do cieków wodnych, obszarów źródłiskowych, zbiorników wodnych, obszarów płytkiego występowania zwierciadła wód gruntowych, ujęć wód, głównego zbiornika wód podziemnych nr 138 z uwzględnieniem korekty przebiegu trasy. Ich dotrzymanie zapewni minimalizację oddziaływań etapu budowy na stan jakościowy i ilościowy wód podziemnych i powierzchniowych. Roboty budowlane prowadzone będą poza okresem zagrożenia powodziowego, przy stałym monitorowaniu sytuacji hydrologiczno-meteorologicznej, a w przypadku wystąpienia takiego zagrożenia z tego terenu budowy zostanie usunięty sprzęt oraz materiały budowlane mogące zanieczyścić wody podczas powodzi.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia woda wykorzystywana będzie do celów socjalnych pracowników budowy, a także do celów technologicznych. Jak wyjaśniono w raporcie, nie przewiduje się poboru wód z cieków oraz realizacji ujęć wód podziemnych na potrzeby

realizacji prac budowlanych i procesów technologicznych. Jako źródło zaopatrzenia w wodę na wszelkie niezbędne cele w trakcie budowy drogi przewiduje się występujące w sąsiedztwie inwestycji hydranty oraz beczkowozy.

Według przedstawionych informacji głębokość wykopów budowlanych może osiągnąć nawet 9 m p.p.t. Aby ograniczyć zmiany stosunków wodnych w gruncie zobowiązano, aby wykonywanie wykopów budowlanych oraz ich odwadnianie rozpoczynać bezpośrednio przed rozpoczęciem robót budowlanych w danym miejscu, a w celu zminimalizowania napływu wód gruntowych, wykopy pod obiekty inżynierskie, zabezpieczać przegrodami pionowymi ze ścianek szczelnych. W odniesieniu natomiast do odprowadzania wód z odwodnienia wykopów do środowiska, zobowiązano, aby w przypadku odwadniania bezpośrednio z dna wykopu, wody z odwodnienia odprowadzać do cieków lub urządzeń wodnych po wstępnym podczyszczeniu z zawiesiny ogólnej. Wody pochodzące z odwodnienia systemem igłofiltrów uznaje się jako czyste i nie wymagają one dodatkowego podczyszczania z zawiesiny ogólnej o ile wtórnie nie zostaną nią zanieczyszczone – wówczas je również należy podczyścić przed odprowadzeniem do cieków naturalnych i urządzeń wodnych. Ewentualna konieczność obniżenia poziomu wód gruntowych będzie uzależniona w dużej mierze od poziomu wód gruntowych, istniejących warunków pogodowych w trakcie wykonywania prac oraz głębokości posadowienia obiektów, rur. Jednocześnie Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu wskazał, aby: w celu ograniczenia zaburzeń stosunków wodnych, obniżenia zwierciadła wód podziemnych oraz odwodnienia terenu dla obszaru leżącego w granicach inwestycji ograniczyć do niezbędnego minimum szerokości i głębokości wykopów, prace na otwartych wykopach skrócić do niezbędnego minimum, odwadnianie wykopów prowadzić bezpośrednio przed rozpoczęciem robót budowlanych, a wodę odpompowywaną w trakcie prac ziemnych przed odprowadzeniem do odbiornika, podczyścić.

W ramach inwestycji przewiduje się roboty związane z wymianą gruntu, w razie potrzeby wzmacnianiem podłoża gruntowego, szczególnie w obszarze występowania gruntów nienośnych w tym organicznych, a także posadowieniem fundamentów czy konstrukcji nośnych obiektów inżynierskich, w tym m.in. pośrednim za pomocą pali. Z uwagi na fakt, że na obecnym etapie nie są znane szczegółowe rozwiązania zobowiązano wnioskodawcę, aby zaprojektować takie rozwiązania geologiczno-inżynierskie, które nie będą zmieniały stosunków gruntowo-wodnych w otoczeniu obiektów budowlanych. Szczegółowe rozwiązania dotyczące rozwiązań inżynierskich należy przedstawić na etapie oceny oddziaływania na środowisko w toku wydania decyzji o których mowa w art. 72 ust. 1 *ustawy o oś.*

Po zakończeniu prac budowlanych zobowiązano do uporządkowania pozostałego terenu przekształconego wskutek realizacji przedsięwzięcia.

W swoim stanowisku Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu oraz Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu wskazali też warunki, których tutejszy organ nie uwzględnił w warunkach niniejszej decyzji, bowiem zasadniczo wynikają one z przepisów prawa, jak np. te dotyczące stanowiska postojowego przeznaczonego dla pojazdów przewożących towary niebezpieczne lub organizacji zaplecza socjalnego pracowników budowy, a także takie które nie są konkretnymi warunkami, lecz swoistymi ogólnymi dobrymi praktykami, które winny być uwzględniane przy realizacji przedsięwzięć i dlatego też wnioskodawca winien się nimi kierować realizując planowane przedsięwzięcie.

Mając na względzie charakter i skalę oddziaływania przedsięwzięcia, zastosowane rozwiązania i technologie oraz planowane rozwiązania techniczne chroniące środowisko przedstawione w *raporcie*, przy dotrzymaniu określonych warunków realizacji przedsięwzięcia Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu stwierdził brak możliwości znaczącego oddziaływania na pozostające w zasięgu oddziaływania jednolite części wód i tym samym nie stwierdził negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na realizację celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art.

59 i art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, a określonych dla tych części wód w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 poz. 335). Na podstawie analizy zgromadzonego materiału dowodowego *Regionalny Dyrektor* uznał ten fakt za udowodniony i mając na uwadze art. 81 ust. 3 ustawy o oś, nie stwierdził przesłanek, które wskazywałyby na to, że realizacja przedsięwzięcia może wpłynąć negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych.

Wnioskodawca zaproponował lokalizację, zakres oraz częstotliwość prowadzenia monitoringu, a tutejszy organ uwzględnił je w warunkach realizacji przedsięwzięcia jako analizę skutków realizacji przedsięwzięcia w odniesieniu do terenów szczególnie wrażliwych na zanieczyszczenie. Dla wariantu wybranego do realizacji należy wykonać piezometry i prowadzić monitoring jakości i ilości wód podziemnych w rejonie ujęcia wód w m. Cisie w km 5+000-5+600 oraz w rejonie doliny Wełny w km 39+300-40+900. Na wskazanym odcinku należy zaprojektować monitoring w układzie jednego piezometru na dopływie wód na teren inwestycji i co najmniej jednego piezometru na kierunku odpływu wód z terenu przedsięwzięcia. Piezometry powinny być tak zlokalizowane i wykonane, aby w okresie planowanego monitoringu mogły być dostępne do pomiarów, zabezpieczone przed dostępem osób trzecich i ryzykiem zanieczyszczenia oraz zawsze ujmować poziom wód gruntowych uwzględniając sezonową amplitudę wahań zwierciadła. Ze względu na charakterystykę przedsięwzięcia zakres badań jakościowych powinien objąć co najmniej: odczyn pH; twardość ogólną; chemiczne zapotrzebowanie na tlen (ChZT); chlorki, siarczany, azotany, amoniak; metale: ołów, kadm, cynk, chrom ogólny, kobalt, żelazo, mangan; lotne węglowodory aromatyczne (BTEX); węglowodory ropopochodne; wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), benzen. w przypadku stwierdzenia w badaniach II klasy jakości dla BTEX i WWA, niezwłocznie powtórzyć pobór i do analiz wykonać dodatkowo badania jakości w zakresie benzenu i benzo-a-pirenu. Zastosować metodę umożliwiającą rozpoznanie stężeń na poziomie I klasy jakości określonej w rozporządzeniu Ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r. znak 2148). Monitoring powinien być prowadzony od dnia oddania odcinka drogi ekspresowej do użytku przez okres 10 lat, przy czym pomiar położenia zwierciadła wód gruntowych we wszystkich piezometrach zaleca się prowadzić co roku, natomiast pomiar jakościowy 1 raz na 2 lata o ile nie będzie przekroczeń mierzonych substancji. W przypadku stwierdzenia przekroczeń należy zwiększyć odpowiednio częstotliwość pomiarów. W każdorazowym sprawozdaniu z monitoringu należy zawrzeć analizę słowną wyników z porównaniem do odpowiednich przepisów prawa, a w przypadku wykrycia przekroczeń mierzonych substancji, ustalić przyczynę oraz zaproponować odpowiednie działania minimalizujące skutki dla środowiska, a w ostatnim monitoringu zawrzeć podsumowanie. Monitoring należy przedkładać *Regionalnemu Dyrektorowi*, Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu. W celu ochrony poziomu wodonośnego, po zakończeniu monitoringu należy zlikwidować otwory hydrogeologiczne zgodnie ze sztuką geologiczną. Dokładny projekt monitoringu należy przedstawić na etapie ponownej oceny, uwzględniając zapisy ewentualnych aktów prawa miejscowego.

W związku z realizacją przedmiotowego przedsięwzięcia będą wytwarzane odpady zarówno niebezpieczne jak i inne niż niebezpieczne. Zgodnie z zapisami raportu wszystkie prace związane z budową i późniejszą obsługą planowanego odcinka drogi zlecone zostaną przez inwestora firmom zewnętrznym w myśl definicji określonej w art. 3 ust. 1 pkt 32 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.). Wówczas świadczący usługi jako posiadacz odpadów, będzie zobowiązany do postępowania z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami. Na etapie budowy powstawać będą przede wszystkim odpady z grupy 17 tj. odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z

terenów zanieczyszczonych) a także z grupy 15 – odpady opakowaniowe czy sorbenty. Podczas realizacji inwestycji, prace budowlane i roboty ziemne będą zorganizowane w taki sposób, aby ograniczyć ilość powstających odpadów (np. glebę i ziemię, w miarę możliwości, należy wykorzystać na miejscu – m.in. w celu regulacji wysokościowej terenu, umocnienia skarp). Wszystkie powstające odpady będą selektywne magazynowane i w pierwszej kolejności przekazane do odzysku. Sposób gromadzenia odpadów będzie zależny od ich rodzaju oraz potencjalnego zagrożenia, które stwarzają dla środowiska np. w kontenerach a także luzem w hałdach. Odpady niebezpieczne zostaną oddzielone od obojętnych i innych niż obojętne i niebezpieczne, a następnie przechowane w odpowiednich do tego celu szczelnych pojemnikach. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu w swoich warunkach wskazał na konieczność selektywnego gromadzenia odpadów z uwzględnieniem specyfiki danej grupy odpadów a następnie usuwania ich z placu budowy za pośrednictwem uprawnionych podmiotów. W związku z tym, w warunkach wskazano na konieczność odpowiedniego gromadzenia i przekazywania odpadów do dalszego zagospodarowania podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia. Ponadto w celu ograniczenia wpływu odpadów na środowisko gruntowo-wodne nałożony został warunek gromadzenia odpadów niebezpiecznych w miejscach utwardzonych i uszczelnionych oraz zabezpieczonych przed warunkami atmosferycznymi oraz dostępem osób nieupoważnionych. W przypadku gromadzenia zużytych olejów będą one gromadzone zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 października 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi (Dz. U. poz. 1694). W czasie realizacji inwestycji konieczne będzie wyburzenie kilku obiektów, które mogą być źródłem powstania odpadów zawierających azbest. W takim wypadku prace prowadzone będą zgodnie z: rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. Nr 216, poz. 1824), a także rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r., w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 z późn. zm.). Zgodnie z zapisami raportu gruz oraz gleba i ziemia, w tym kamienie w miarę możliwości będą wykorzystywane we własnym zakresie (np. do wyrównania terenu lub jako podbudowę dróg), a w przypadku braku takiej możliwości będą przekazywane uprawnionym odbiorcom. Powyższe zapisano w niniejszej decyzji jako warunek celem zrównoważonej gospodarki odpadami. Część odpadów będzie mogła być poddana odzyskowi w myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz. U. poz. 796) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz. U. z 2016 r. poz. 93). Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia powstawać będą głównie odpady związane z użytkowaniem drogi w tym: utrzymaniem letnim oraz zimowym drogi, remontami nawierzchni, pielęgnacją zieleni przydrożnej, naprawa lub wymiana zużytych elementów infrastruktury drogi, np.: elementów oświetlenia. Dodatkowo, eksploatacja systemu odwodnienia drogi będzie powodowała generowanie strumienia odpadów w postaci szlamów, okresowo usuwanych ze studzienek ściekowych, wpustów ulicznych lub osadników (separatorów). Na tym etapie mogą również powstawać odpady powstałe w wyniku wypadków i zdarzeń losowych. Wytwórcą odpadów na tym etapie będą poszczególne firmy świadczące usługi w zakresie utrzymania drogi w należytym porządku. Wnioskodawca na tym etapie nie przewiduje konieczności magazynowania odpadów na terenie zarządcy drogi.

Realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia wiązać się będzie ze zmianą wielkości emisji hałasu i zmianą warunków akustycznych na terenach położonych wzdłuż drogi. Przedmiotowa inwestycja położona jest w sąsiedztwie terenów o różnej funkcji zagospodarowania. Zgodnie z art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647), dalej *poś*, w analizie akustycznej

uwzględniono tereny faktycznie zagospodarowane. Rodzaje terenów, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), wyznaczono w oparciu o faktyczne zagospodarowanie terenów, wyrażone w stanowiskach burmistrzów, wójtów gmin i miast leżących w otoczeniu przedsięwzięcia. Ustalenie rodzajów terenów *Regionalny Dyrektor* zweryfikował i uznał za udowodnione. W otoczeniu planowanej inwestycji przeważają tereny niezabudowane, a wśród nielicznych terenów zabudowanych przeważają tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy zagrodowej oraz tereny mieszkaniowo-usługowe zlokalizowane m.in. w miejscowościach: Nowa Wieś Ujska, Cisie, Jacewko, Stróżewice, Grabówka, Wyszyny, Bukowiec, Tłukawy, Wiardunki, Owieczki, Gościejewo, Kaziopole, Dziewiczka Struga, Jaracz.

W związku z realizacją przedsięwzięcia zostanie zburzonych 6 budynków będących w kolizji z przebiegiem trasy. Wyburzenia dotyczą 1 budynku o funkcji mieszkalnej i 5 budynków o innej funkcji. Z uwagi na wyburzenie budynków o funkcji mieszkalnej teren ten traci status terenu wymagającego ochrony przed hałasem.

Faza realizacji przedsięwzięcia związana będzie z czasową emisją hałasu oraz oddziaływaniem wibroakustycznym podczas okresowego użytkowania maszyn i urządzeń niezbędnych przy pracach budowlanych. Z uwagi na lokalizację inwestycji również w obszarze zurbanizowanym, w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania akustycznego nałożono warunki, aby prace wykonawcze związane z realizacją przedsięwzięcia oraz ruch pojazdów budowy dostarczających surowiec i materiały do budowy, w rejonie terenów wymagających ochrony przed hałasem ograniczyć wyłącznie do pory dnia, rozumianej jako przedział czasu od godziny 6:00 do godziny 22:00. Dopuszczono kontynuowanie prac w porze nocy w przypadku, jeżeli technologia wymaga nieprzerwanej pracy i pod warunkiem dotrzymania akustycznych standardów jakości środowiska. Znaczącą uciążliwość stanowią mogą zaplecza techniczne wraz z parkingiem ciężkich maszyn budowlanych. W celu minimalizacji tych oddziaływań określono aby, zaplecza techniczne robót wraz z miejscem parkowania ciężkich maszyn budowlanych lokalizować w odległości co najmniej 100 m od terenów wymagających ochrony przed hałasem. W takiej odległości zaplecze techniczne robót nie będzie już stanowić znaczącej uciążliwości akustycznej. Istotny wpływ na ograniczenie uciążliwości akustycznej mają sprawnie działające maszyny, pojazdy i sprzęt budowlany, stąd konieczne jest, aby wykonawca wykluczył z użycia maszyny i urządzenia, które nie dotrzymują określonych dla nich norm emisji hałasu.

Podstawą oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko akustyczne są m.in. parametry ruchu w tym natężenie i struktura ruchu. Dla drogi objętej opracowaniem prognozę natężenia ruchu przyjęto dla roku 2026 – planowany rok oddania drogi do użytkowania oraz dla roku 2036 – 10 lat po oddaniu inwestycji do użytkowania.

Na potrzeby przygotowywania prognoz ruchu dla przedmiotowego odcinka stworzono model sieci drogowej na podstawie Krajowego Modelu Ruchu, który zbudowano w sposób klasyczny, z odcinkami i punktami węzłowymi, którym przypisano parametry ruchowe, geometryczne oraz współrzędne lokalizujące te elementy w terenie. Jako punkt wyjścia przyjęto podstawowy układ dróg krajowych oraz wojewódzkich, uzupełniając go o drogi powiatowe i gminne w rejonie planowanej inwestycji. Przy realizacji tego zadania wykorzystano udostępnione przez Zamawiającego dane o sieci dróg krajowych. Prognoza ruchu została wykonywana z wykorzystaniem oprogramowania do modelowania VISUM, które w momencie wprowadzenia nowego odcinka drogi (przyszłej drogi S11) dokonuje matematycznego obliczenia i rozkłada ruch źródło-cel zakodowany w macierzach ruchu z podziałem zarówno na rodzaje pojazdów jak i motywacje podróży (biznes, dom-praca, turystyka, inny) z wykorzystaniem odpowiednich algorytmów tak dobierając podróże pojazdów by podróż była jak najbardziej zbliżona do realiów ekonomicznych i czasowych podróży. W ten sposób program wyznaczył wielkości ruchu dobowego na przyszłej drodze ekspresowej

S11. Następnie na potrzeby opracowań środowiskowych ruch ten jest przeliczany na ruch dzienny i nocny. Do analiz wykorzystano dane statystyczne związane z istniejącą DK11 z uwagi na jej bliskość i powiązanie z istniejącym zagospodarowaniem terenu w rejonie inwestycji.

W tabeli 7 przedstawiono średniodobowe prognozowane natężenie ruchu drogowego na projektowanej drodze oraz na odcinkach istniejących dróg przebudowywanych w ramach planowanego przedsięwzięcia i drogach uwzględnionych w analizie potencjalnych oddziaływań skumulowanych w roku 2036 r.

Tabela 7

Nr drogi	Odcinek drogi	Pora dnia		Pora nocy	
		Pojazdy lekkie	Pojazdy ciężkie	Pojazdy lekkie	Pojazdy ciężkie
S11	Ujście – Chodzież	16331	2690	1808	635
S11	Chodzież – Budzyń	14870	2638	1645	623
S11	Budzyń – Rogoźno	15549	2478	1721	586
S11	Rogoźno – Wełna	18613	3325	2060	785
S11	Wełna – Oborniki	20189	3347	2234	791
DP1341P	na przecięciu z S11 w km 16+048	1348	166	167	39
DP1486P	na przecięciu z S11 w km 19+807	807	100	100	23
DG201508P	na przecięciu z S11 w km 20+870	71	7	10	2
DP2026P	na przecięciu z S11 w km 34+161	1184	146	147	33
DK11	na przecięciu z S11 w km 42+100	1882	232	232	54

Realizacja przedsięwzięcia wymaga przebudowy dróg poprzecznych: istniejącej drogi krajowej nr 11, drogi wojewódzkiej nr 183, dróg powiatowych i gminnych. Drogi na odcinkach przebudowy stanowią integralną część przedsięwzięcia, a zatem uwzględniono je w analizach akustycznych. Hałas z przedmiotowej drogi oraz hałas z dróg poprzecznych (z uwagi na ten sam charakter źródła) będą się sumować w sposób logarytmiczny. Szczegółowe dane dotyczące natężenia ruchu na drogach poprzecznych (krajowych, wojewódzkich i powiatowych) przedstawiono w tabeli 7. Drogi gminne krzyżujące się z obwodnicą nie będą istotnymi źródłami hałasu ze względu na znikomy ruch, nieprzekraczających 1000 pojazdów na dobę.

Dla ww. danych została przeprowadzona analiza akustyczna, uwzględniająca także dopuszczalną prędkość pojazdów: 120 km/h dla pojazdów lekkich i 80 km/h dla pojazdów ciężkich (na węzłach oraz drogach dojazdowych przyjęto prędkość zgodnie z kategorią drogi), nawierzchnię drogi (asfalt bez właściwości tłumiących dźwięk), układ geometryczny drogi (droga dwujezdniowa, dwupasowa), zakładaną niweletę oraz inne istotne dla propagacji fali akustycznej czynniki, w tym dane dotyczące pokrycia terenu, warunki meteorologiczne. Analiza została wykonana w oparciu o model matematyczny, który scharakteryzowano w raporcie. Wyniki analiz przedstawiono w postaci obliczeń poziomu hałasu w przekrojach usytuowanych na terenach wymagających ochrony przed hałasem oraz na fasadach budynków, na wysokości światła okna każdej elewacji. Punkty zlokalizowano zgodnie z kryteriami, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem (Dz. U. Nr 140, poz. 824 z późn. zm.). Dodatkowo, obliczenia wykonano w siatce punktów zlokalizowanych na wysokości 4 m. Na podstawie tych wyników wyznaczono przebiegi izolinii poziomu hałasu odpowiadające dopuszczalnym poziomom hałasu dla

terenów występujących w sąsiedztwie przedsięwzięcia, tj. 61 dB i 65 dB dla pory dnia i 56 dB dla pory nocy. Izolinie te wyznaczają jednocześnie zasięg ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego przedmiotowego przedsięwzięcia. W przedłożony *raporcie* wnioskodawca przedstawił analizy związane z oddziaływaniem akustycznym przedmiotowej drogi dla stanu po zrealizowaniu przedsięwzięcia, dla dwóch perspektyw czasowych oraz dla wszystkich 3 wariantów realizacji przedsięwzięcia, modelując zarówno sytuację bez zabezpieczeń akustycznych, jak i po ich zastosowaniu. Obliczenia akustyczne przeprowadzono w dwóch okresach prognozy dla 2026 r. i 2036 r., przy czym w ocenie uwzględniono wyniki dla roku 2036, jako najbardziej niekorzystnego.

Wyniki przeprowadzonych analiz wykazały, że na terenach wymagających ochrony przed hałasem, zlokalizowanych wzdłuż planowanej drogi wystąpią przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu. Przekroczenia wystąpią na najbliższych terenach wymagających ochrony przed hałasem.

W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami dopuszczalnego poziomu hałasu wnioskodawca przeanalizował w *raporcie* możliwości zastosowania rozwiązań przeciwhałasowych. Z uwagi na stwierdzone przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu pochodzące z projektowanej drogi jako rozwiązanie przeciwhałasowe, wskazał ekrany akustyczne, określając ich parametry oraz lokalizację. Dodatkowo, dla drogi powiatowej DP2026P na odcinku podlegającym przebudowie wskazał na zastosowanie nawierzchni o obniżonej hałaśliwości. Ponowne obliczenia poziomów hałasu po zastosowaniu ekranów o wskazanych parametrach i lokalizacji wykazały, że ekrany będą skuteczne i zapewnią zachowanie akustycznych standardów jakości środowiska na terenach, dla ochrony których je zaproponowano.

Biorąc powyższe pod uwagę *Regionalny Dyrektor* określił parametry i lokalizację ekranów, których zastosowanie zapewni zachowanie akustycznych standardów jakości środowiska, na terenach występujących wzdłuż przedsięwzięcia. Dodatkowo, określił także rodzaj zastosowanych ekranów akustycznych oraz ich wskaźniki izolacyjności i pochłaniania, a także lokalizację względem drogi. W przypadku ekranów akustycznych, ważne jest, aby w trakcie ich montażu nie pozostawić szczelin na łączeniu poszczególnych modułów, łączeniu ekranu z podłożem oraz modułów z konstrukcją stalową. Jakakolwiek szczelina, przezroczysta dla fali akustycznej, zdegraduje jego skuteczność, a zatem zobligowano wnioskodawcę do zapewnienia szczelności w konstrukcji ekranów akustycznych. W warunkach niniejszej decyzji określono minimalne parametry ekranów akustycznych tj. wysokość, długość wskaźniki izolacyjności i pochłaniania akustycznej. Zgodnie z przedłożonymi informacjami wszystkie projektowane ekrany akustyczne zainstalowane zostaną na poziomie projektowanej niwelety drogi, jak najbliżej źródła hałasu, uwzględniając możliwości techniczne oraz przebieg drogi w terenie.

Mając na uwadze niepewność metody obliczeniowej oraz dobowe fluktuacje natężenia ruchu w stosunku do SDR przyjętego w analizach akustycznych określono warunek, aby fundamenty pod ekrany zaprojektować i wykonać w taki sposób, aby w przyszłości ekrany te można było podwyższyć o co najmniej 25 % projektowanej wysokości. Dodatkowo, nałożono warunek, aby pozostawić rezerwę terenu pod ewentualny ekran akustyczny na odcinku projektowanej drogi od km 33+700 do km 34+400 strona lewa według rosnącego kilometrażu. W tym kilometrażu znajdują się tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną w miejscowości Gościejewo, które są sukcesywne zagospodarowywane.

Dla terenów występujących wzdłuż drogi powiatowej DP2026P, która zostanie przebudowana w związku z kolizją z drogą ekspresową S11 w miejscowości Gościejewo oraz w miejscowości Kaziopole głównym źródłem hałasu będzie ruch na tej drodze. Hałas z projektowanej drogi ekspresowej nie będzie wpływał na prognozowane przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu. Na odcinku podlegającym przebudowie zastosowanie nawierzchni o obniżonej hałaśliwości nawet o przyjętej skuteczności 3,5 dB, nie spowoduje

obniżenia prognozowanego poziomu hałasu poniżej poziomu dopuszczalnego. Na dodatek, w opinii organu, przyjęta w analizach akustycznych skuteczność takiego rozwiązania jest za duża. Dla skutecznej ochrony terenów mieszkaniowych nie ma możliwości zastosowania innych rozwiązań, w tym ekranów (które musiałyby być zainstalowane wzdłuż drogi powiatowej), ze względu na bezpośrednie zjazdy z drogi powiatowej. Budowa ekranów akustycznych wzdłuż drogi ekspresowej S11 nie spowoduje zmniejszenia poziomu hałasu do poziomów dopuszczalnych lub poniżej gdyż hałas z drogi ekspresowej nie jest decydujący. Z uwagi na brak dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych czy organizacyjnych zapewniających spełnienie akustycznych standardów jakości dla planowanego przedsięwzięcia, zgodnie z art. 135 *poś* konieczne jest utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania. Zgodnie z art. 135 ust. 5 *poś* obszar ograniczonego użytkowania wyznacza się na podstawie analizy porealizacyjnej. Nie mniej jednak, zastosowanie nawierzchni o obniżonej hałaśliwości, zmniejszy oddziaływanie z drogi powiatowej, stąd organ określił je jako wymaganie dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji projektowej.

Ze względu na to, że szczegółowe analizy oraz projekty konstrukcyjne ekranów akustycznych będą wykonane w ramach projektu budowlanego organ wskazał na konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 *ustawy ooś*. Konieczna jest aktualizacja danych przede wszystkim dotyczących prognozowanego natężenia ruchu na drodze głównej oraz drogach poprzecznych i związana z tym, weryfikacja lokalizacji i parametrów (w tym geometrii, położenia, wysokości, długości) ekranów akustycznych z uwzględnieniem faktycznego zagospodarowania terenu oraz obiektów mających ulec rozbiórce i terenów zajętych pod budowę drogi.

Przeanalizowano również oddziaływanie skumulowane hałasu, z uwagi na to, że planowana droga przecina drogi krajowe, drogę wojewódzką, drogi powiatowe, drogi gminne, linię kolejową. W przypadku dróg poprzecznych (krajowych, wojewódzkich) przecinanych przez planowaną drogę, analizy akustyczne wykonano w ramach oddziaływania przedsięwzięcia, bowiem drogi te w ramach przedsięwzięcia zostaną przebudowane lub będą częścią węzłów drogowych. Oddziaływanie skumulowane będzie zachodziło w miejscu styku przebudowywanych dróg z odcinkami leżącymi poza zakresem przebudowy. W celu oceny oddziaływania skumulowanego w modelu akustycznym przedłużono odcinki tych dróg, w rejonie których zlokalizowane są tereny chronione akustycznie. Drogi powiatowe i gminne charakteryzują się nieistotnym oddziaływaniem akustycznym ze względu na niewielkie natężenie ruchu poniżej 1000 pojazdów na dobę.

Skumulowane oddziaływanie występować będzie także na styku projektowanej drogi z inwestycją polegającą na budowie drogi ekspresowej S11 Poznań – Oborniki (dla której *Regionalny Dyrektor* wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach) oraz na styku z inwestycją polegającą na budowie drogi ekspresowej S11 na odcinku Piła – Ujście, dla której postępowanie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest w toku. Dla pierwszego z wymienionych odcinków projektuje się ekrany akustyczne na styku z planowanym odcinkiem, których parametry będą wystarczające, aby zapewnić odpowiedni klimat akustyczny na terenach chronionych akustycznie w miejscowości Jaracz. Z analizy oddziaływania skumulowanego wynika, że największy wpływ na klimat akustyczny na terenach zabudowy mieszkaniowej miejscowości Jaracz ma projektowana droga ekspresowa S11 na odcinku Poznań – Oborniki. Na styku projektowanej drogi i odcinka drogi ekspresowej S11 Piła – Ujście najbliższe tereny chronione akustycznie zlokalizowane są w odległości ponad 300 m od przedmiotowej drogi ekspresowej. W takiej odległości w wyniku oddziaływań skumulowanych nie dojdzie do przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu.

Celem dokonania porównania ustaleń zawartych w *raporcie*, w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na

środowisko oraz planowanych działań zapobiegawczych z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia wskazano na konieczność przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w zakresie oddziaływania akustycznego, a także odniesienia otrzymanych wyników do akustycznych standardów jakości środowiska. Pomiary hałasu należy wykonać w minimum 24 przekrojach pomiarowych, w szczególności na terenach, dla ochrony których zlokalizowane zostaną ekrany akustyczne, oraz w punktach, zlokalizowanych na terenach, na których prognozowany poziom hałasu jest bliski dopuszczalnemu.

Pomiary hałasu we wskazanych przez organ punktach potwierdzą prawidłowość przyjętych parametrów ruchu, dokładność oceny środowiskowej, skuteczność zastosowanych zabezpieczeń przeciwhałasowych oraz zweryfikują przyjęty model obliczeniowy. Pomiary należy wykonać zgodnie z obowiązującą metodyką wskazaną w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem, lub inną obowiązującą w czasie wykonywania pomiarów.

Realizacja i eksploatacja przedsięwzięcia może wiązać się z oddziaływaniem wibroakustycznym. Na etapie budowy będzie ono związane przede wszystkim z pracą ciężkiego sprzętu budowlanego. Należy dodać, że przepisy ochrony środowiska nie precyzują norm dotyczących wibracji oraz drgań. Stąd w niniejszym postępowaniu oddziaływanie w tym zakresie można rozpatrywać jedynie w kategorii wpływu na dobra materialne. Zgodnie z przepisem art. 326 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 z późn. zm.) poziom hałasu oraz drgań przenikających do pomieszczeń w budynkach mieszkalnych, budynkach zamieszkania zbiorowego i budynkach użyteczności publicznej, z wyłączeniem budynków, dla których jest konieczne spełnienie szczególnych wymagań ochrony przed hałasem, nie może przekraczać wartości dopuszczalnych, określonych w Polskich Normach dotyczących ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach oraz oceny wpływu drgań na ludzi w budynkach. Zgodnie z treścią *raportu*, planowane przedsięwzięcie drogowe będzie charakteryzować się nawierzchnią przystosowaną do przenoszenia ruchu ciężkiego, które jest odpowiedzialne za wzbudzenie drgań, a równość nawierzchni wpłynie pozytywnie na komfort jazdy oraz zmniejszenie drgań w porównaniu do stanu istniejącego.

W raporcie przedstawiono wielkości emisji substancji do powietrza powstających w wyniku spalania benzyny i oleju napędowego w silnikach pojazdów samochodowych poruszających się po projektowanej drodze. Skumulowane oddziaływanie z innymi przedsięwzięciami emitującymi te same substancje do powietrza zostało uwzględnione w tle zanieczyszczeń, co jest zgodne z referencyjną metodyką modelowania poziomów substancji w powietrzu. Obliczenia rozprzestrzeniania substancji w powietrzu wykazały, iż emisje substancji emitowanych do powietrza będą powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1031) oraz wartości odniesienia substancji w powietrzu, w tym dopuszczalnych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16 poz.87) poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny w dalszej perspektywie prognozy na rok 2036.

Mając to na uwadze w decyzji zobowiązano do przedstawienia analizy porealizacyjnej oraz do przedstawienia jednorazowego monitoringu. Analiza taka pozwoli ocenić rzeczywiste założenia i oddziaływanie przedmiotowej drogi na stan jakości powietrza. W ramach analizy porealizacyjnej zobowiązano do wykonania i przedstawienia analizy rozprzestrzeniania dwutlenku azotu w powietrzu. Zobowiązano, aby analiza rozprzestrzeniania substancji w

powietrzu wykonana została w oparciu o referencyjne metodyki modelowania poziomów substancji w powietrzu, na podstawie prowadzonego monitoringu natężenia ruchu.

Z uwagi, iż w raporcie wykazano na możliwość przekroczenia dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu w dalszej perspektywie prognozy ruchu, w decyzji zobowiązano do wykonania i przedstawienia po 5 latach od wykonania analizy porealizacyjnej, jednorazowego monitoringu. W ramach monitoringu zobowiązano do wykonania i przedstawienia analizy rozprzestrzeniania dwutlenku azotu w powietrzu. Zobowiązano, aby analiza rozprzestrzeniania substancji w powietrzu wykonana została w oparciu o referencyjne metodyki modelowania poziomów substancji w powietrzu, na podstawie prowadzonego monitoringu natężenia ruchu. Monitoring należy przedstawić w okresie następnego roku od jego wykonania.

Z powstawaniem emisji substancji do powietrza będzie się wiązał także etap budowy przedsięwzięcia. Będzie ona związana z powstawaniem pyłów, w związku z prowadzeniem robót ziemnych oraz przemieszczaniem mas ziemnych. Ponadto, źródłem emisji substancji do powietrza będą także procesy spalania paliw w silnikach maszyn i urządzeń pracujących na placu budowy. Z uwagi na fakt, iż emisje te będą miały charakter lokalny i okresowy i ustaną po zakończeniu prac budowlanych uznano je za pomijalne.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016, poz. 138) planowane przedsięwzięcie nie należy do kategorii zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii. W związku z powyższym nie określono wymogów w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii.

Realizacja inwestycji nie przyczyni się do znaczących zmian klimatu w skali regionalnej. Ewentualne różnice mogą wystąpić na obszarze planowanej trasy. Budowa projektowanego odcinka trasy S11 na odcinku Ujście – Oborniki związana będzie m.in. z wycinką drzew i krzewów, przekształceniem morfologicznym terenu, czasowymi zmianami stosunków wodnych, co stanowi potencjalny zespół czynników powodujących zmiany topoklimatu. Należy przyjąć, iż przekształcenia dotyczyć będą: wilgotności gleby, wilgotności powietrza, nasłonecznienia, temperatury gleby, i temperatury powietrza w bezpośrednim otoczeniu planowanej drogi. Eksploatacja wybudowanego odcinka trasy S11 przyczyni się do zmiany niektórych parametrów mikroklimatu. Niekorzystne oddziaływania, które mogą wystąpić w bardzo niewielkiej skali związane będą z: podwyższeniem temperatury przy powierzchni gruntu, zmniejszeniem wilgotności przy gruncie. Zmiany te dotyczyć będą jedynie obszaru pasa drogowego. Do zjawisk klimatycznych uniemożliwiających funkcjonowanie infrastruktury drogowej zalicza się silne wiatry powodujące m.in. tarasowanie dróg, gwałtowne opady zarówno deszczu, jak i śniegu, których występowanie zaburza płynność transportu. Projektowana droga uwzględniać będzie warunki pogodowe z wielolecia i tym samym materiały budowlane oraz rozwiązania technologiczne, które zostaną zastosowane uwzględniają przyszłe zmiany klimatyczne. Z zapisów raportu wynika, iż działania podjęte dla ochrony przed tymi zjawiskami dotyczą przystosowania systemu odwodnienia wraz z zaprojektowaniem zbiorników retencyjnych o odpowiedniej pojemności w stosunku do odprowadzanej zlewni. Konstrukcja pasa drogowego oraz infrastruktury towarzyszącej wykonana zostanie przy użyciu materiałów, posiadających certyfikaty potwierdzające odporność na działanie czynników atmosferycznych, w tym ekstremalne temperatury.

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane jest częściowo w granicach obszarów chronionego krajobrazu Dolina Noteci i Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka, a także w granicach obszarów Natura 2000: obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza Notecka PLB300015 i specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Wełny PLH300043.

W zakresie obszarów chronionego krajobrazu, ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21) w art. 11 określała, iż przepisy wykonawcze wydane na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114, poz. 492 z późn. zm.), zachowują moc do czasu wejście w życie aktów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień ustawowych w brzmieniu nadanym ustawą, o zmianie ustawy o ochronie przyrody w zakresie, w jakim nie są z nią sprzeczne, jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Oznacza to, że akty powołujące istniejące obszary chronionego krajobrazu, straciły swoją moc o ile nie wydano aktów nowych w ww. terminie. Jednocześnie jednak, art. 7 ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody stanowi, że parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody utworzone na podstawie dotychczasowych przepisów stają się parkami krajobrazowymi, obszarami chronionego krajobrazu, pomnikami przyrody w rozumieniu ustawy. Uwzględniając następnie art. 153 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.) należy wskazać, że formy te zachowały byt prawny jako formy ochrony przyrody, jednakże z powodu utraty mocy aktów, które je powoływały i określały m.in. zakazy i nakazy obowiązujące na ich obszarze należy uznać, że nakazy i zakazy na ich terenie nie obowiązują.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (umieszczonym na stronie natura2000.gdos.gov.pl, data dostępu 13.07.2025 r.) przedmiotami ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza Notecka PLB300015 jest 20 gatunków ptaków z załącznika I dyrektywy ptasiej (bąk *Botaurus stellaris*, bielik *Haliaeetus albicilla*, bocian czarny *Ciconia nigra*, trzmiełojad *Pernis apivorus*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, gąsiorek *Lanius collurio*, jarzębatka *Sylvia nisoria*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, lelek *Caprimulgus europaeus*, lerka *Lullula arborea*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, podgorzałka *Aythya nyroca*, puchacz *Bubo bubo*, włochatka *Aegolius funereus*, rybołów *Pandion haliaetus*, zimorodek *Alcedo atthis*, mucholówka mała *Ficedula parva* i żuraw *Grus grus*) oraz pięć gatunków ptaków migrujących niewymienionych w załączniku I dyrektywy ptasiej (gęś białoczelna *Anser albifrons*, gęś zbożowa *Anser fabalis*, gągoł *Bucephala clangula*, łabędź niemy *Cygnus olor* i nurogęś *Mergus merganser*). Obszar posiada plan zadań ochronnych, ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka PLB300015 (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 1793). Do głównych zagrożeń dla obszaru wskazanych w planie zadań ochronnych należą: zmniejszenie powierzchni szuwaru i jego przesuszenie, zabudowa brzegów jezior, sporty wodne i rekreacja, drapieżnictwo norki, szopa i jenota, zmniejszanie się dostępności odpowiednich siedlisk, tj. zbiorników z dobrze rozwiniętą roślinnością wynurzoną i roślinnością pływającą, elektrownie wiatrowe, kłusownictwo, wiosenne wypalanie roślinności, płoszenie w obrębie noclegowisk gęsi w wyniku polowań, usuwanie drzew dziuplastych i wykrotów w pobliżu rzek i jezior, zabudowa brzegów jezior i rzek, ogradzanie działek położonych nad jeziorami, stawami, rzekami.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Wełny PLH300043 (Dz. U. z 2022 r., poz. 399) przedmiotami ochrony tego obszaru jest 7 typów siedlisk przyrodniczych: 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*, 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*, 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe oraz 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), a także dziewięć gatunków zwierząt: wydra *Lutra lutra*, bóbr europejski *Castor*

fiber, kumak nizinny *Bombina bombina*, minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, głowacz białopłetwy *Cottus gobio*, koza *Cobitis taenia*, piskorz *Misgurnus fossilis*, skójką gruboskorupowa *Unio crassus*, i trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*. Dla przedmiotowego obszaru Natura 2000 opracowano dokumentację planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Dolina Wełny PLH300043 w województwie wielkopolskim. Wśród istniejących zagrożeń dla przedmiotów ochrony w niniejszej dokumentacji wyszczególniono, m.in. spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych, zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu transportu i infrastruktury niezwiązanych z kanałami/zamiatarkami, eutrofizacja. Natomiast wśród celów działań ochronnych wyszczególniono m.in. utrzymanie siedlisk przyrodniczych na określonych obszarach, poprawa złego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych (U2¹) do poziomu co najmniej niezadowolającego (U1¹), utrzymanie populacji gatunku w obszarze.

Ponadto, w odległości do 5 km od przebiegu planowanej drogi ekspresowej znajdują się następujące obszary Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001 (oddalony o około 400 m), specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Noteci PLH300004 (oddalony o około 1,2 km), specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja Pilska PLH300045 (oddalony o około 2,8 km), obszar specjalnej ochrony ptaków Nadnoteckie Łęgi PLB300003 (oddalony o około 3,5 km), specjalny obszar ochrony siedlisk Buczyzna w Długiej Goślinie PLH300056 (oddalony o około 4,4 km) i obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza nad Gwdą PLB300012 (oddalony o około 4,6 km).

Zgodnie z SDF umieszczonym na stronie internetowej www.natura2000.gdos.gov.pl (data dostępu 13.07.2025 r.) przedmiotami ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001 jest 9 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/UE i 10 gatunków ptaków migrujących nie wymienionych w załączniku. Są to: czapla biała *Egretta alba*, łabędź czarnodzioby *Cygnus bewickii*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, kania czarna *Milvus migrans*, bielik *Haliaeetus albicilla*, derkacz *Crex crex*, żuraw *Grus grus*, siewka złota *Pluvialis apricaria*, podróżniczek *Luscinia svecica*, łabędź niemy *Cygnus olor*, gęś zbożowa *Anser fabalis*, gęś białoczelna *Anser albifrons*, krakwa *Anas strepera*, płaskonos *Anas clypeata*, łyska *Fulica atra*, czajka *Vanellus vanellus*, rycyk *Limosa limosa*, kulik wielki *Numenius arquata*, dziwonia *Carpodacus erythrinus*. Do największych zagrożeń wymienionych w SDF dla tego obszaru należą: presja urbanizacyjna, zwiększenie obszarów rolnych i intensyfikacja upraw, presja turystyczna, wypalanie roślinności i zanieczyszczenie wód.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (obwieszczenie z 23.02.2022 r., znak: WPN-III.6322.5.2021.MS.2) przyjął tymczasowe cele ochrony dla gatunków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001, wynikające z warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony. Celami ochrony dla poszczególnych przedmiotów ochrony tego obszaru są: dla łabędzia niemego w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 65 par, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska gatunku w niepogorszonym stanie ochrony (FV) na kompleksach stawów rybnych w obszarze Natura 2000 o łącznej powierzchni 1 580,66 ha; dla krakwy w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 35 par, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska gatunku w niepogorszonym stanie ochrony (FV) w obrębie stawów rybnych Ostrówek i Samostrzel o powierzchni 560,88 ha. Poprawa stanu ochrony siedliska z niezadowolającego na właściwy na stawach Smogulec; dla derkacza w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 125 śpiewających samców, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska gatunku w niepogorszonym stanie ochrony (FV) w obrębie trwałych użytków zielonych położonych w całym obszarze Natura 2000; dla żurawia w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 62 par, a w

zakresie wskaźnika *siedlisko* – Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska gatunku w nie pogorszonym stanie ochrony (FV) na powierzchni 15 500 ha; dla kulika wielkiego w zakresie wskaźnika *populacja* – Przywrócenie stabilnej lęgowej populacji kulika wielkiego w obszarze, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Poprawa niezadowalającego stanu ochrony (U1) w zakresie obniżenia presji drapieżników; dla rycyka w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 3 par, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Poprawa niezadowalającego stanu ochrony (U1) w zakresie obniżenia presji drapieżników; dla bielika, kani czarnej i płaskonosa nie określono celów ochrony z uwagi na konieczność weryfikacji znaczenia obszaru dla populacji lęgowych bielika i kani czarnej oraz populacji migrującej płaskonosa; dla podróżniczka w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 250 śpiewających samców, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Utrzymanie stabilnej powierzchni siedlisk gatunku (podmokłe szuwały, łozowiska, zakrzewienia łąkowe) w nie pogorszonym stanie ochrony (FV) w całym obszarze Natura 2000; dla dziwonii w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 200 śpiewających samców, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska gatunku w nie pogorszonym stanie ochrony (FV) w całym obszarze Natura 2000; dla łabędzia niemego w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 2350 osobników, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska gatunku w nie pogorszonym stanie ochrony (FV) na stawach rybnych Antoniny, Smogulec, Ostrówek, Samostrzel, Występ, Ślesin, Lisi Ogon o łącznej powierzchni 1 580,66 ha; dla łabędzia czarnodziobego w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 535 osobników, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Poprawa stanu ochrony siedliska z niezadowalającego na właściwy oraz utrzymanie siedliska gatunku na stawach rybnych Antoniny, Smogulec, Ostrówek, Samostrzel, Występ, Ślesin, Lisi Ogon o łącznej powierzchni 1 580,66 ha; dla łabędzia krzykliwego w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 1 100 osobników, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Poprawa stanu ochrony siedliska z niezadowalającego na właściwy oraz utrzymanie siedliska gatunku na stawach rybnych Antoniny, Smogulec, Ostrówek, Samostrzel, Występ, Ślesin, Lisi Ogon o łącznej powierzchni 1 580,66 ha; dla gęsi zbożowej w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 10 000 osobników, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Poprawa stanu ochrony siedliska z niezadowalającego na właściwy oraz utrzymanie siedliska gatunku na stawach rybnych Antoniny, Smogulec, Ostrówek, Ślesin o łącznej powierzchni 1 114,54 ha; dla gęsi białoczelnej w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 10 000 osobników, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Poprawa stanu ochrony siedliska z niezadowalającego na właściwy oraz utrzymanie siedliska gatunku na stawach rybnych Antoniny, Smogulec, Ostrówek, Ślesin o łącznej powierzchni 1 114,54 ha; dla łyski w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 8 000 osobników, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Poprawa stanu ochrony siedliska z niezadowalającego na właściwy oraz utrzymanie siedliska gatunku na 1 580,66 ha; dla żurawia w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 3 000 osobników, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Poprawa stanu ochrony siedliska z niezadowalającego na właściwy oraz utrzymanie siedliska gatunku na stanowisku pod Krostkowem oraz na stawach Smogulec 371,52 ha; dla siewki złotej w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 5 500 osobników, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Poprawa stanu ochrony siedliska z niezadowalającego na właściwy oraz utrzymanie siedliska gatunku na stawach rybnych Antoniny, Smogulec, Ostrówek oraz na łąkach w rejonie Białośliwia o łącznej powierzchni 880,05 ha; dla czajki w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 9 000 osobników, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Poprawa stanu ochrony siedliska z niezadowalającego na właściwy oraz utrzymanie siedliska gatunku na stawach rybnych Antoniny, Smogulec, Ostrówek, Występ, Ślesin oraz na łąkach w rejonie Zacharzyna, Szamocina i Białośliwia o łącznej powierzchni 1417,88 ha; dla migrującej populacji kulika

wielkiego w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 50 osobników, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Poprawa stanu ochrony siedliska z niezadowalającego na właściwy oraz utrzymanie siedliska gatunku na stawach rybnych Antoniny, Smogulec, Ostrówek o łącznej powierzchni 880,05 ha; dla migrującej populacji czapli białej w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 550 osobników, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Poprawa stanu ochrony siedliska z niezadowalającego na właściwy oraz utrzymanie siedliska gatunku na stawach rybnych Antoniny, Smogulec, Ostrówek o łącznej powierzchni 880,05 ha; dla populacji migrującej bielika w zakresie wskaźnika *populacja* – Utrzymanie populacji gatunku na poziomie minimum 70 osobników, a w zakresie wskaźnika *siedlisko* – Poprawa stanu ochrony siedliska z niezadowalającego na właściwy oraz utrzymanie siedliska gatunku na stawach rybnych Antoniny, Smogulec, Ostrówek, Samostrzel, Występ, Ślesin o łącznej powierzchni 1517,84 ha. Ze względu na punktowy charakter inwestycji, jej zakres oraz położenie poza obszarem Natura 2000 uznano, że inwestycja nie będzie generować zagrożeń dla przedmiotów ochrony tego obszaru oraz nie wpłynie na osiągnięcie celów ochrony wskazanych w Tymczasowych celach ochrony określonych dla przedmiotów ochrony ww. obszaru Natura 2000.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Noteci PLH300004 (Dz. U. z 2018 r. poz. 1521) przedmiotami ochrony tego obszaru jest 14 siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, 4 gatunki zwierząt oraz jeden gatunek rośliny z Załącznika II ww. Dyrektywy. Do chronionych siedlisk należą: 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*, 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością z *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p., 9110 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*), 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenio septentrionalis-Festucion pallentis*), 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*). Zwierzęta stanowiące przedmiot ochrony tego obszaru to: wydra *Lutra lutra*, kumak nizinny *Bombina orientalis*, czerwonończyk fioletek *Lycaena helle* oraz piskorz *Misgurnus fossilis*. Natomiast rośliną stanowiącą przedmiot ochrony tego obszaru jest starodub łąkowy *Angelica palustris*. Zgodnie z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 2924 ze zm.), istniejącymi zagrożeniami dla ww. obszaru są m.in.: zanieczyszczanie wód powierzchniowych, działalność człowieka, nawożenie, wydobywanie piasku i żwiru, sukcesja roślinna, usuwanie martwych drzew, gatunki inwazyjne, regulowanie i zmiana przebiegu koryt rzecznych, wędkarstwo i intensywna hodowla ryb.

Przedmiotami ochrony specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Piłska PLH300045 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Piłska PLH300045 (Dz. U. z 2023 r., poz. 2290) są następujące siedliska przyrodnicze: 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus*, *Agrostis*), 3140 Twardowodne oligo i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Charactera spp.*), 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*, 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i

Bidentation p.p., 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio Callunion*, *Calluno-Arctostaphyllion*), 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*, 7210 Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*), 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albobfragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), 91T0 Sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetum* i chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*), 2 gatunki rośliny: lipiennik Loesela *Liparis loeselii*, sierpowiec błyszczący *Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus*, a także następujące zwierzęta: bóbr europejski *Castor fiber*, czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*, kumak nizinny *Bombina bombina*, mopek *Barbastella barbastellus*, nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii*, nocek duży *Myotis myotis*, trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, wydra *Lutra lutra*, zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*. Zgodnie z planem zadań ochronnych ustanowionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 stycznia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Pilska PLH300045 (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2023 r. poz. 667) najważniejszymi zagrożeniami są m.in. odpady, wydeptywanie, nadmierne użytkowanie, obce gatunki inwazyjne, zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, usuwanie martwych i umierających drzew, zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie, zanieczyszczenie wód powierzchniowych. Celem działań ochronnych jest m.in. utrzymanie siedlisk przyrodniczych na określonej powierzchni, poprawa złego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych z zachowaniem odpowiednich poziomów wskaźników m.in. (gatunki charakterystyczne, gatunki ekspansywne roślin zielnych, obce gatunki inwazyjne), uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.

Przedmiotami ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Nadnoteckie Łęgi PLB300003 (zgodnie z SDF umieszczonym na stronie <http://natura2000.gdos.gov.pl/> data dostępu 13.07.2025 r.) jest pięć gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej (bocian biały *Ciconia ciconia*, derkacz *Crex crex*, podróżniczek *Luscinia svecica*, siewka złota *Pluvialis apricaria* i żuraw *Grus grus*) oraz pięć gatunków ptaków migrujących niewymienionych w załączniku I dyrektywy ptasiej (czajka *Vanellus vanellus*, gęś białoczelna *Anser albifrons*, gęś zbożowa *Anser fabalis*, kulik wielki *Numenius arquata* i rycyk *Limosa limosa*). Dla obszaru ustanowiono plan zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Nadnoteckie Łęgi PLB300003 (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r. poz. 4760). W planie zidentyfikowano następujące zagrożenia istniejące dla przedmiotów ochrony obszaru: utrata żerowisk i siedlisk w wyniku konserwacji rowów i zwiększeniu upraw rolnych, zwiększenie upraw wierzby energetycznej, płoszenie w trakcie polowań, drapieżnictwo i prowadzenie prac agrotechnicznych w okresie lęgowym.

Przedmiotem ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza nad Gwdą PLB300012 (zgodnie z SDF umieszczonym na stronie <http://natura2000.gdos.gov.pl/> data dostępu 13.07.2025 r.) jest 14 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej (bielik *Haliaeetus albicilla*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, bocian czarny *Ciconia nigra*, dzięcioł

czarny *Dryocopus martius*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, lelek *Caprimulgus europaeus*, lerka *Lullula arborea*, muchotłówka mała *Ficedula parva*, puchacz *Bubo bubo*, rybołów *Pandion haliaetus*, włochatka *Aegolius funereus*, zimorodek *Alcedo atthis* i żuraw *Grus grus*) oraz dwa gatunki ptaków migrujących niewymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej (gagoł *Bucephala clangula* i nurogęś *Mergus merganser*). Dla przedmiotowego obszaru zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 2773 ze zm) ustanowiono plan zadań ochronnych. Zgodnie z zapisami ww. planu, do zagrożeń dla właściwego stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony obszaru oraz ich siedlisk należą m.in.: zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie; rozwój terenów zurbanizowanych i zamieszkanych; drapieżnictwo; sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze oraz zmniejszenie bądź utrata określonych cech siedliska.

Przedmiotami ochrony specjalnego obszaru ochrony siedlisk 2000 Buczyna w Długiej Goślinie PLH300056 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Buczyna w Długiej Goślinie PLH300056 (Dz. U. z 2022 r. poz. 313) jest 6 typów siedlisk przyrodniczych: 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) oraz dwa gatunki zwierząt: bóbr europejski *Castor fiber*, kumak nizinny *Bombina bombina*. Do zagrożeń tego obszaru należą: ścieżki, szlaki piesze i rowerowe, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych, wydeptywanie, nadmierne użytkowanie, infrastruktura sportowa i rekreacyjna, zabudowa rozproszona. Dla przedmiotowego obszaru obowiązuje Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Łopuchówko na okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2027 r. zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z 6 grudnia 2018 r., znak: DL-I.611.41.2018 wraz z zakresem zadań ochronnych dla tego obszaru.

Od północy, przedmiotowe przedsięwzięcie przebiega przez następujące korytarze ekologiczne: GKPN-16 Lasy Nadnoteckie, GKPN-16A Lasy Nadnoteckie-Lasy Poznańskie i GKPN-18 Puszcza Notecka, wchodzące w skład jednego z siedmiu głównych korytarzy – Korytarza Północno-Centralnego (KPN), wyznaczonych w opracowaniu: Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011.

Najbliżej zlokalizowane strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania wyznaczone wokół gniazd to strefa kani rudej zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie linii inwestycyjnych w okolicach miejscowości Wyszyny oraz strefa zlokalizowana w odległości około 500 m od południowej granicy inwestycji w okolicach miejscowości Rożnowo.

Projektowany odcinek drogi na całej długości przebiega w terenie równinnym. Wyjątek stanowi rejon rozległych kompleksów leśnych w sąsiedztwie miejscowości Chodzież, gdzie rzeźba terenu jest bardziej urozmaicona. Obniżenia występują w dolinach cieków. W miejscach tych znajdują się również tereny podmokłe oraz zbiorniki wodne. Początek drogi ekspresowej zlokalizowany jest w miejscu dowiązania do przekroju dwujezdniowego projektowanej w ramach odrębnego zadania obwodnicy Ujścia, w okolicach kilometra 194+000 istniejącej drogi krajowej DK11 w gminie Ujście. Koniec odcinka łączy się z projektowanym w ramach odrębnego zadania odcinkiem S11 Oborniki – Poznań wraz z obwodnicą Obornik, w okolicach kilometra 242+600 istniejącej drogi krajowej DK11 w gminie Rogoźno. Wariant W2 został poprowadzony w oddaleniu od istniejącej drogi krajowej DK11. Początkowy układ trasy,

poprowadzony jest w kierunku południowo-wschodnim przez rozległy, niezabudowany kompleks leśny w okolicach Chodzieży. Dopiero w km ok. 21 trasa wkracza na tereny otwarte zdominowane przez krajobraz rolniczy oraz mniejsze miejscowości. W dalszym przebiegu, w km ok. 35+000 trasa przekracza rzekę Welną oraz ominąwszy łukiem od wschodu Dziewiczą Strugę kieruje się na południowy-wschód, w stronę istniejącej drogi krajowej. Następnie trasa prowadzona jest równolegle do DK11. W końcowej części trasa przecina ponownie tereny leśne od ok. km 37+900. Krajobraz stanowią głównie obszary leśne (szczególnie początkowy oraz końcowy odcinek wariantu), grunty wykorzystywane rolniczo oraz towarzyszące im śródpolne zadrzewienia, a także płaskie doliny cieków. Widoczne będą również zbiorniki wodne, a także stawy rybne występujące głównie w gminie Chodzież.

Pierwotnie, do raportu dołączono 2 Inwentaryzacje przyrodnicze: *Zał. 3 tom I dla zadania „Budowa drogi S11 na odcinku Ujście-Oborniki”. Raport końcowy oraz Zał. 3 tom V Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej – Wariant I od km 0+000 do km 4+200, Wariant 1a oraz Wariant 2 od km 0+000 do km 5+800 oraz Wariant 2 łącznik od km 0+000 do km 9+100.* W toku prowadzonego postępowania, w następstwie kilkukrotnych wezwań organu, dokonano uzupełnień dokumentacji w zakresie rozbieżności stwierdzonych w przedłożonych inwentaryzacjach przyrodniczych. Uzupełnienia dotyczyły również analizy wpływu projektowanego odcinka drogi ekspresowej S11 na stałe terytoria występowania wilka i rysia oraz możliwości zachowania wilczych terytoriów w obrębie kompleksu leśnego położonego na zachód od Chodzieży, w wybranym do realizacji wariantcie W2. Przeprowadzono również ocenę możliwości zachowania istniejących szlaków migracyjnych, a także analizę potencjalnych zagrożeń dla populacji gatunków kluczowych w Polsce północno-zachodniej, wynikających z możliwych kolizji drogowych. Dodatkowo zweryfikowano liczbę oraz parametry przejść dla zwierząt przedstawionych w raporcie. Ostateczny zakres analizy, oceny oraz przyjętych rozwiązań technicznych w zakresie ochrony przyrody i bioróżnorodności został przedstawiony w ujednoliconym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,

Zgodnie z przedstawioną Inwentaryzacją przyrodniczą dla zadania: „Budowa drogi ekspresowej S-11 na odcinku Oborniki-Ujście” Raport Końcowy, Biosphere Sylwia Salach, koord.: Tomasz Radniecki, Rafał Salach, Grzegorz Kubicki, czerwiec 2020, badania terenowe przeprowadzone zostały w okresie maj 2018 r. – maj 2020 r. i obejmowały bufor wyznaczony na odległość po 300 m w obie strony od osi inwestycji (w granicach obszarów Natura 2000 – po 500 m od osi w obie strony). Badania obejmowały sezon wegetacyjny oraz wszystkie pozostałe okresy aktywności poszczególnych grup zwierząt. W ramach inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzono prace terenowe w zakresie siedlisk przyrodniczych, chronionych oraz rzadkich i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych, grzybów, mszaków, porostów, bezkręgowców, płazów, gadów, ptaków i ssaków, w tym nietoperzy. Pracami inwentaryzacyjnymi objęto również wybrane gatunki roślin inwazyjnych oraz ssaki nie objęte ochroną, dla których rozpoznanie tras migracyjnych było niezbędne.

Spośród teriofauny naziemnej, wykazano występowanie 11 gatunków, w tym 3 gatunki z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej – wilka, bobra europejskiego i wydrę. Występowanie wilków w buforze badań analizowanych wariantów projektowanej drogi S11 zostało wykazane podczas inwentaryzacji przyrodniczej na podstawie obserwacji tropów, które bezspornie świadczą o wykorzystywaniu badanego obszaru przez wilka. Jednak z uwagi na warunki pogodowe panujące podczas badań prowadzonych w okresie zimowym na przełomie lat 2018/2019, w tym m.in. brak utrzymującej się przez kilka dni pokrywy śnieżnej, podczas badań terenowych zidentyfikowano nieliczne ślady obecności tego gatunku. W trakcie badań terenowych w rejonie wariantów projektowanej drogi S11 występowanie rysia i żubra nie zostało wykazane, jednak zgodnie z informacjami przekazanymi przez Nadleśnictwo Oborniki, w obrębie Nadleśnictwa obserwowane są rysie oraz wilki, a także co najmniej dwa żubry. Nie stwierdzono śladów obecności łosia w buforze inwentaryzacji przyrodniczej, natomiast zgodnie z informacją z Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w 2019 r. na DK 11 doszło do kolizji pojazdu z jednym osobnikiem łosia w km 204+480. Obecność łosia w rejonie inwestycji

w okolicy m. Chodzież potwierdziły także informacje pozyskane z Polskiego Związku Łowieckiego. Spośród gatunków cennych, ale niechronionych, wykazano obecność borsuka. Licznie obserwowano tropy saren, mniej licznie jeleni. Szczególne nagromadzenie śladów i tropów tych ssaków odnotowano we wszystkich buforach nad rzeką Wełną oraz w kompleksie leśnym na zachód od Chodzieży.

Na podstawie przeprowadzonych prac terenowych w latach 2018-2020, oraz analizy i oceny oddziaływania, w raporcie wyznaczono miejsca charakteryzujące się wzmożoną obecnością ssaków znajdujące się na przecięciu z inwestycją: Korytarz Północno-Centralny KPnC, Dolina Wełny, Stawy w okolicy Oleśnicy, Kompleksy leśne w okolicy Chodzieży, Kompleksy leśne na północ od Budzynia, Kompleksy leśne na wschód od Rogoźna, Korytarz ekologicznych „Łasy Nadnoteckie”. Wskazano jednak, że obecnie migracja dużych i średnich ssaków może odbywać się w zasadzie na całym przebiegu planowanych wariantów. Wszystkie zaprezentowane warianty przecinają jeden z głównych korytarzy migracyjnych zwierząt Korytarz Północno-Centralny – KPnC. Wobec powyższego, propozycje przejść dla zwierząt wyznaczono w miejscach, które stanowią naturalne układy ekosystemów, będące dogodnymi dla ssaków miejscami przemieszczania się i w miejscach nagromadzenia tropów wykazanych podczas inwentaryzacji (głównie w dolinach cieków oraz na zwartych obszarach leśnych).

Powszechnie dostępne dane o występowaniu kluczowych gatunków drapieżników, tj. wilka i rysia, wynikających m.in. z projektu POIS.02.04.00-00.-0143/16 pn. „Powrót rysia do północno-zachodniej Polski” realizowanego przez Zachodniopomorskie Towarzystwo Przyrodnicze wspólnie z Instytutem Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży oraz Ośrodkiem Kultury w Mirosławcu, projektu POIS.02.04.00-00-0040/16 pn. *„Pilotażowy monitoring wilka i rysia w Polsce realizowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska”* realizowanego w Departamencie Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, a także danych publikowanych przez środowisko naukowe, nakazują traktować uzyskane w trakcie inwentaryzacji wyniki oraz wyciągnięte na jej podstawie wnioski, jako niepełne. Powyższe znalazło również odzwierciedlenie w materiale „Analiza aktywności przestrzennej dużych i średnich ssaków w kompleksie Lasów Sarbskich w obszarze przebiegu planowanej drogi ekspresowej S11, odcinek: Ujście-Oborniki; Ocena i analiza potrzeb w zakresie działań minimalizujących oddziaływanie drogi na łączność ekologiczną”, mgr Rafał T. Kurek, Stowarzyszenie Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot, Bystra, 2022. Opracowanie opiera się na przeprowadzonych badaniach terenowych w formie tropień zimowych na śniegu, poprowadzonych wzdłuż transektów liniowych wyznaczonych w strefach równoległych do projektowanych wariantów przebiegu drogi S11. W trakcie tropień dokonywano identyfikacji wszystkich tropów przecinających transekty, rejestracji podlegały zidentyfikowane tropy kopytnych oraz wilka. Jak wskazali autorzy opracowania, tropienia wykonywano na dogodnej pokrywie śnieżnej, panujące warunki pogodowe dla tropień zimowych były najlepsze dla tego obszaru od co najmniej 10 lat, a obserwacje przeprowadzono w trakcie 9 dni, w styczniu, lutym i grudniu 2021 r. Wykonano również analizy jakościowo-ilościowe, których celem była identyfikacja i określenie przestrzenne stref najwyższej aktywności migracyjnej ssaków kopytnych i wilka. Dodatkowo wykonano analizę potrzeb względem zapewnienia łączności ekologicznej w granicach obszarów siedliskowych dużych i średnich ssaków, opartej o dwa zasadnicze elementy: wskazaniu optymalnych lokalizacji przejść i optymalnej liczby, zagęszczenia i parametrów przejść dla zwierząt. Ponadto w opracowaniu dokonano oceny wszystkich, pierwotnie przedstawionych w raporcie przejść dla zwierząt dużych i średnich, zlokalizowanych w zasięgu analizowanych w opracowaniu kluczowych stref aktywności migracyjnej ssaków kopytnych i wilka.

Uzyskane w ten sposób wyniki, potwierdziły wysokie znaczenie Lasów Sarbskich dla wilka oraz dużych i średnich kopytnych. W ramach wariantu W2 największa koncentracja zdarzeń migracyjnych miała miejsce w obrębie ww. kompleksu leśnego, od węzła Chodzież do m. Wyszyny. Analiza skuteczności przedstawionych w raporcie działań minimalizujących w zakresie przejść dla zwierząt wykazała niedostosowanie rozwiązań do skali i intensywności

migracji, a realizacja pozostałych rozwiązań technicznych drogi, w postaci m.in. lokalizacji MOPów i węzłów w obrębie kompleksów leśnych, dodatkowo implikuje fragmentację ekosystemów i wskazała na konieczność korekty przyjętych rozwiązań środowiskowych.

Po analizie danych przedstawionych w raporcie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, biorąc pod uwagę ocenę przedstawionego przez Inwestora materiału dowodowego, publicznie dostępnych danych w zakresie występowania m.in. gatunków kluczowych, a także materiałów przedstawionych przez Stowarzyszenie, tutejszy organ kilkakrotnie wezwał Inwestora do złożenia wyjaśnień, w tym m.in. dokonania analizy wpływu projektowanego odcinka drogi S11, we wszystkich wariantach w tym w wariacie wybranym do realizacji, na stałe terytoria występowania wilków i rysi, możliwość zachowania wilczych terytoriów w obrębie kompleksu leśnego na zachód od Chodzieży w wybranym do realizacji wariantie W2; modyfikację przedstawionych w raporcie działań minimalizujących wraz z weryfikacją i korektą przejść dla zwierząt, w tym dostosowanie ich parametrów do możliwości migracji dużych drapieżników w zakresie wartości optymalnych; weryfikacji wykonanej analizy wariantowej i rozważenie realizacji wariantu omijającego kompleks Lasów Sarbskich.

W toku uzyskanych wyjaśnień, Inwestor nie zmienił wariantu wybranego do realizacji. Zmianie uległy parametry przejść dla zwierząt, dokonano również korekty rozwiązań w zakresie elementów technicznych drogi, zwiększając tym samym skuteczność zaplanowanych do realizacji przejść dla zwierząt, dokonano modyfikacji przebiegu drogi celem odsunięcia jej poza strefę ochrony wyznaczoną wokół gniazda kani rudej, skorygowano analizę wariantową i przeprowadzoną ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Wobec uzyskanych w toku postępowania wyjaśnień i korekty rozwiązań, uwzględniając ograniczone prawnie możliwości organu w zakresie wskazania do realizacji innego wariantu w stosunku do wskazanego przez wnioskodawcę oraz charakter związany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – nie zachodzą przesłanki odmowy wydania decyzji. Wobec uzyskanych w toku postępowania wyjaśnień i korekty rozwiązań, uwzględniając ograniczone możliwości organu w zakresie wskazanego przez Inwestora wariantu wybranego do realizacji, w niniejszej decyzji RDOŚ w Poznaniu uznał za kluczowe, nałożenie maksymalnych, możliwych do zastosowania na etapie prowadzonego postępowania parametrów przejść dla zwierząt, w tym jednego z kluczowych obiektów zlokalizowanych w dolinie rzeki Wełny oraz przejść górnych dla zwierząt w kompleksie Lasów Sarbskich i wskazał jako niezbędne, rozważenie możliwości zwiększenia tych parametrów, zmiany lokalizacji przejść względem dostosowania ich do jak najbardziej optymalnych miejsc dla zachowania swobody migracji gatunków kluczowych oraz kopytnych, a także przeprowadzenie wnikliwej inwentaryzacji przyrodniczej i dokonanie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, na etapie projektu budowlanego.

Kluczowe negatywne oddziaływania na teriofaunę obejmują bezpośrednie niszczenie siedlisk gatunków, oddziaływanie barierowe oraz obniżenie jakości siedlisk przyległych do drogi. W przypadku realizacji wariantu W2, przebiegającego przez całość kompleksu Lasów Sarbskich, możliwość zastosowania środków minimalizujących fragmentację ekosystemu i ubytek lokalnych siedlisk oraz obniżenia jakości siedlisk przylegających do drogi wynikające ze wzrostu antropopresji, hałasu i oświetlenia, zwłaszcza dla gatunków kluczowych, jest ograniczona. Realizacja elementów technicznych drogi i towarzyszących drodze, takich jak węzeł Chodzież i Wełna oraz MOP w okolicach m. Wyszyny w obrębie arealów występowania dwóch grup rodzinnych wilka (jak wskazało w przedstawionym materiale Stowarzyszenie) oraz węzeł Wełna w centralnej strefie korytarza ekologicznego GKPN-C-16A Lasy Nadnoteckie-Lasy Poznańskie, w znacznym stopniu ogranicza możliwość zaplanowania i wykonania skutecznych działań minimalizujących. W zakresie oddziaływania barierowego drogi, zaplanowano realizację 19 przejść dla dużych zwierząt, w tym 8 przejść górnych o szerokości 50 m i 11 przejść dolnych, w tym 2 na drogach równoległych, o szerokości min. 15 m po obu stronach cieku i wysokości 5 m. Dodatkowo zaplanowano realizację przejścia dolnego dla

zwierząt średnich w początkowym fragmencie drogi o szerokości 10 m i wysokości 2,5 m. W miejscach najbardziej kluczowych, tj. w obrębie zwartego kompleksu Lasów Sarbskich oraz w dolinie Wełny, zaplanowano odpowiednio: 9 przejść dla zwierząt, w tym 8 dla zwierząt dużych o wskazanych wyżej parametrach optymalnych dla migracji kopytnych i dużych drapieżników, w tym: wilka, rysia, łosia i możliwie żubra oraz trzyprzęsłowej estakady na rzece Wełna w km 35+097 o długości 194 m, rozpiętości przęseł liczonych w osi obiektu: 53+88+53, o parametrach ekologicznych (przestrzeni dostępnej dla zwierząt) w zewnętrznych przęsłach, wynoszących odpowiednio: 37 m i 37 m, z korytem rzeki zlokalizowanym w przęśle środkowym.

Najistotniejszym z punktu widzenia ochrony i zapewnienia swobody migracji dużych drapieżników i kopytnych jest wykonanie ponownych badań ich rozmieszczenia w zasięgu oddziaływania inwestycji na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko, co stanowić będzie aktualizację danych dotyczących rozmieszczenia gatunków i ocenę skuteczności wytypowanych lokalizacji przejść dla zwierząt dla zachowania łączności ekologicznej gatunków, mogących migrować na znaczne odległości. Obecnie zaprojektowane przejścia dla zwierząt w rejonie wariantu wybranego do realizacji, uwzględniając parametry obiektów i zagęszczenie przejść w obszarach zidentyfikowanych jako kluczowe, zapewniają możliwość migracji dużych drapieżników i kopytnych. Konieczna jest jednak aktualizacja danych dotyczących stref o największej aktywności gatunków kluczowych we wszystkich okresach fenologicznych.

Na terenie objętym badaniami wykazano występowanie następujących gatunków nietoperzy: borowca wielkiego, mroczka późnego, karlika malutkiego, karlika drobnego, karlika większego, mopka, nocka rudego nocka dużego oraz gacka brunatnego. Stwierdzono także przeloty nietoperzy z rodzaju *Myotis*. Część nagrań sygnałów echolokacyjnych określono jako rodzaj: gacek *Plecotus*, karlik *Pipistrellus sp.*, gdyż nie udało się jednoznacznie zakwalifikować ich do któregoś z gatunków. Ponadto niewielka część sygnałów została zaklasyfikowana do grupy gatunków *Eptesicus/Vespertilio/Nyctalus* (borowce lub mroczki). Dane na temat nietoperzy oznaczonych do rodzaju lub grup rodzajów także wzięto pod uwagę przy analizie aktywności nietoperzy na badanym obszarze. Należy założyć, że nietoperze wykorzystują znaczny obszar w otoczeniu punktów nasłuchowych. Uzyskane wyniki pozwoliły na ocenę aktywności poszczególnych stwierdzonych gatunków w punktach badawczych w aspekcie ilościowym, zarówno w kontekście poszczególnych okresów fenologicznych jak i aktywności sezonowej. Wyniki analizy pod kątem aktywności żerowiskowej nietoperzy wskazują, że 85% stanowisk było wykorzystywane jako żerowiska (18 spośród 21 badanych stanowisk). Wykazano żerowanie następujących gatunków: borowca wielkiego, mroczka późnego, karlika malutkiego, karlika drobnego, karlika większego, mopka i nocka rudego. Wyniki wskazują, że tereny wykorzystywane jako żerowiska stanowią wszystkie badane ciek wodne oraz stanowiska zlokalizowane na obszarach leśnych. Żerowanie borowców wielkich obserwowano także na zalesionych odcinkach istniejącej drogi krajowej nr 11. W badanych buforach nie stwierdzono obecności kolonii rozrodczych nietoperzy. Na obszarach leśnych wykazano bardzo wysokie aktywności nietoperzy i relatywnie wysoką różnorodność gatunkową. Podczas badań w obrębie wytypowanych punktów nasłuchowych, nie wykazano liniowych miejsc przemieszczania się nietoperzy. Na tej podstawie można wnioskować, iż przeloty na zwartych terenach leśnych odbywają się raczej na dużej przestrzeni i są rozproszone, a trasy przelotu nie są skumulowane w konkretnych miejscach. Ważne trasy migracji nietoperzy pełnią wszelkie ciek wodne, które przecina planowana droga. Na badanych odcinkach wykazano wysokie i bardzo wysokie aktywności nietoperzy nad Wełną jak i w obrębie rynny jeziornej w okolicy Chodzieży i zwartych kompleksów leśnych.

Wyniki inwentaryzacji wskazują, że w zasięgu oddziaływania inwestycji nie stwierdzono siedlisk strategicznych dla populacji nietoperzy, tj. kolonii rozrodczych, zimowisk, miejsc rojenia czy kryjówek dziennych. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono podwyższone aktywności nietoperzy w obrębie kompleksów leśnych na zachód od Chodzieży

oraz w rejonie doliny rzeki Wełna. Budowa drogi wiąże się z koniecznością przeprowadzenia wycinki drzew w pasie drogowym, co prowadzić będzie do fragmentacji drzewostanów, stanowiących miejsce żerowania nietoperzy. W obszarze badań dominujące były gatunki uznawane za leśne, które kolonie rozrodcze zakładają w dziuplach drzew. W ich przypadku każde uszczuplenie starodrzewu z drzewami dziuplastymi, z pękającą i odstającą korą, będzie uszczuplało potencjalne miejsca schronienia i rozrodu nietoperzy. Należy jednak zaznaczyć, iż inwentaryzacja nie wykazała kolonii rozrodczych w obszarze badań i w związku z powyższym realizacja inwestycji nie jest jednoznaczna ze zniszczeniem siedlisk ważnych dla lokalnych populacji nietoperzy. Potencjalne oddziaływanie inwestycji na nietoperze na tym etapie wiązać się będzie głównie z możliwością płoszenia i niepokojenia osobników na skutek pogorszenia klimatu akustycznego w obszarze planowanej inwestycji wynikającego ze wzrostu antropopresji na etapie budowy drogi. Należy jednak zaznaczyć, iż oddziaływania na etapie realizacji mają charakter krótkotrwały i ustąpią tuż po zakończeniu prac budowlanych i po uporządkowaniu terenu inwestycyjnego.

W rejonie planowanej inwestycji, na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, w liniach rozgraniczających stwierdzono występowanie 8 chronionych gatunków płazów oraz przedstawicieli z grupy żab zielonych, a także 3 gatunki gadów. Do najliczniej spotykanych należały żaby z grupy żab zielonych, spośród gadów – padalec zwyczajny, natomiast jako najcenniejszy gatunek wskazano kumaka nizinnego, obserwowanego na 3 stanowiskach. Siedliska herpetofauny zidentyfikowane w granicach inwestycji cechują się dużą różnorodnością, rozciągłością obszarową i powierzchnią ogólną. Siedliska te stanowią zarówno zbiorniki trwałe jak i efemeryczne, głównie jako okresowo wypełniające się wodą zbiorniki w krajobrazie rolniczym.

W trakcie wyznaczania szlaków migracyjnych płazów, kierowano się przede wszystkim aktywnością migracyjną, typem siedliska, obserwacjami bezpośrednimi migrujących osobników, czy też wynikami śmiertelności na pobliskich drogach. W raporcie z inwentaryzacji przyrodniczej wyraźnie wskazano, że w okresie badań odnotowano bardzo małą ilość opadów, w związku z czym susza w istotny sposób mogła wpłynąć na wyniki inwentaryzacji. Zapewne miało to wpływ na ograniczenie liczby miejsc rozrodczych płazów. Na całym obszarze leśnym przeważają w zasadzie tereny podmokłe związane z dolinami rzek. Stosując się do zasady przeczności w raporcie z inwentaryzacji uwzględniono również występowanie potencjalnych szlaków migracji, wyznaczonych na podstawie rozmieszczenia potencjalnych siedlisk, gdzie pomimo braku odnotowania populacji płazów w czasie prowadzenia badań ich występowanie jest prawdopodobne. W wybranym do realizacji wariantie inwestycji, zidentyfikowano 9 szlaków migracji płazów, we wskazanych kilometrażach: 0+000 – 0+695, 1+215 – 2+515, 4+545 – 6+500, 18+570 – 19+525, 21+515 – 22+330, 29+390 – 30+880, 37+340 – 38+345, 39+055 – 40+275, 1+125 – 1+390+88 (droga do DP1177P). W wyżej wskazanych lokalizacjach zaplanowano wykonanie przejść dla płazów i przepustów, a także dolnych przejść dla zwierząt dużych. Realizacja obiektów zapewniających możliwość przemieszczania się płazów, zapewniających łączność ekologiczną pomiędzy miejscami rozrodu i zimowania, przy jednoczesnym zastosowaniu grodzień herpetologicznych zabezpieczających płazy przed śmiertelnością na drodze oraz naprowadzających płazy na przejścia dla zwierząt, powinna w skuteczny sposób zminimalizować efekt barierowy wynikający z realizacji inwestycji.

W ramach realizacji przedsięwzięcia dojdzie do częściowego zniszczenia 1 siedliska rozrodu płazów w km 30+300 na pow. wynoszącej 2000 m². Całkowita powierzchnia siedliska wynosi 0,36 ha, wobec powyższego zaplanowano realizację zbiornika zastępczego o pow. 0,2 ha. W obrębie przedmiotowego oczka śródpolnego stwierdzono występowanie pojedynczych osobników traszki grzebieniastej, traszki zwyczajnej i żab wodnych (10 osobników). Uwzględniając zaplanowane działanie kompensujące w postaci budowy zbiornika zastępczego dla płazów o powierzchni odpowiadającej powierzchni utraconego siedliska oceniono, że nie przewiduje się uszczuplenia istniejących siedlisk rozrodu płazów w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia. W ocenie wskazano również, że zniszczeniu ulegnie miejsce

występowania padalca zwyczajnego, zlokalizowane w obrębie kompleksu leśnego, określone na powierzchni 4,59 ha. Biorąc pod uwagę, że siedlisko padalca zostało wyznaczone na podstawie obserwacji gatunku, uwzględniając występowanie tożsamyh warunków siedliskowych dla gadów w otoczeniu traconego siedliska uznano, że realizacja przedsięwzięcia nie będzie wiązać się ze znaczącym uszczupleniem siedlisk gatunku.

Spośród bezkręgowców zidentyfikowano 7 gatunków objętych ochroną: pachnica dębowa, ozdobnica większa mrówka rudnica, trzepla zielona, skójka gruboskorupowa, trzmieł ziemny i ślimak winniczek. Nie stwierdzono natomiast chronionych motyli ani w danych literaturowych, ani podczas badań terenowych, jak również występowania chrząszczy takich jak kozioróg dębosz i jelonek rogacz. Pachnica dębowa została zlokalizowana w odległości około 352 m od osi wariantu W2, natomiast trzepla zielona została wykazana w danych literaturowych. Jako liczne uznano występujące kopce mrówki rudnicy. Zarówno zidentyfikowana w obrębie rzeki Wełny skójka gruboskorupowa, jak i trzepla zielona, stanowią przedmioty ochrony specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Wełny PLH300043. Do najcenniejszych siedliskowo pod względem entomofauny odcinków planowanej do realizacji drogi należą lasy w okolicach Chodzieży.

Należy spodziewać się, że w wyniku prowadzonych prac budowlanych w obrębie pasa drogowego, dojdzie do zniszczenia kopców mrówek z rodzaju *Formica*. Przedstawione wyniki inwentaryzacji wykazały, że jest to gatunek stosunkowo liczny lokalnie, wobec powyższego nie przewiduje się negatywnego wpływu realizacji inwestycji na populację mrówek z rodzaju *Formica*. Odległość zinwentaryzowanego stanowiska pachnicy dębowej od osi wybranego do realizacji wariantu drogi wyklucza możliwość negatywnego wpływu inwestycji na ten gatunek chrząszcza. W obrębie doliny rzeki Wełny zidentyfikowano siedlisko występowania skójki gruboskorupowej oraz potencjalne siedlisko zatoki większej. W ramach realizacji przedsięwzięcia nie przewiduje się przekładania i prostowania koryta rzeki Wełny, a z uwagi na fakt, że dolina rzeki Wełny stanowi w tym miejscu istotny szlak migracji różnych grup zwierząt, zaplanowano wykonanie obiektu ekologicznego w postaci estakady. Realizacja niezbędnych do wykonania prac w obrębie doliny rzecznej będzie również uwzględniała konieczność zachowania występujących ekosystemów w stanie niepogorszonym, wobec czego uznano, że na etapie realizacji inwestycja nie spowoduje negatywnego oddziaływania na ww. gatunki.

Ocenę liczebności i struktury gatunkowej ryb oparto na dwóch opracowaniach zbiorczyh, zawierających wyniki pełnej – odcinkowej inwentaryzacji ichtiofaunistycznej, nieznacznie zmodyfikowanej, sporządzonej m.in. na potrzeby dokumentacji przyrodniczej obszaru Natura 2000 Dolina Wełny PLH300043. Skrajnie niskie stany i przepływy wody w okresie realizacji prac inwentaryzacyjnych, uniemożliwiały jednoznaczne potwierdzenie występowania gatunków cennych, a w szczególności chronionych. W większości dopływów Flinty i Wełny, w miejscach kolizji z planowaną drogą S11 stwierdzono brak wody lub odcinkową stagnację wód, wykluczające możliwość występowania jakichkolwiek przedstawicieli ichtiofauny. Listę gatunków ichtiofauny sieci hydrograficznej obszaru oddziaływania inwestycji sporządzono w oparciu o wyniki inwentaryzacji Flinty i Wełny, ze wskazaniem ich klasyfikacji (wg IUCN) w Czerwonej liście minogów i ryb. Łącznie zidentyfikowano 29 gatunków z 11 rodzin ryb i minogów, w tym gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej – różanka, koza, piskorz, minóg strumieniowy i głowacz białopłetwy.

Występowanie ryb ograniczone jest do cieków głównych i niewielkich – przyujściowych fragmentów ich dopływów. Przyczyną tego stanu są małe zasoby cieków zasilających Wełnę i Flintę, silne zmeliorowanie obszaru, zanieczyszczenie wód oraz liczna zabudowa hydrotechniczna, a większość urządzeń piętrzących pozbawiona jest przepławek. Zaproponowane warianty przebiegu drogi S11, minimalizują liczbę kolizji z zarybioną częścią sieci hydrograficznej. Biorąc pod uwagę brak posadowienia podpór obiektów w korytach

cieków, zidentyfikowane kolizje nie będą wiązały się ze zwiększeniem morfologicznych presji antropogenicznych na żyjące w zlewniach Flinty i Wełny populacje ryb. Negatywne oddziaływania wiązać się mogą jedynie z chwilowym zwiększeniem zanieczyszczeń i zawiesiny w ciekach na etapie realizacji inwestycji. Na etapie eksploatacji zagrożenie to powinno zostać wyeliminowane poprzez zastosowanie urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe spływające z korpusu drogi. W wybranym do realizacji wariantcie inwestycyjnym nie dochodzi do kolizji z ichtiofauną zbiorników wodnych. Wobec powyższego należy uznać, że realizacja i eksploatacja inwestycji nie będzie wiązała się z istotnym negatywnym wpływem na populację ichtiofauny.

W buforze badawczym stwierdzono występowanie ponad 100. gatunków ptaków. W ramach prowadzonej inwentaryzacji, wykazano obecność bielika i kani rudej, gatunków objętych ochroną strefową, których stanowiska występowania znalazły się w buforze badań. W wariantcie wybranym do realizacji (W2), w wyniku zmiany przebiegu drogi w okolicach miejscowości Wyszyny, trasa nie koliduje z żadną z ustalonych stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania strefowych gatunków ptaków. Oprócz gatunków strefowych, do najcenniejszych gatunków, które zaobserwowano w trakcie inwentaryzacji przyrodniczej należą niewątpliwie gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka PLB300015, takie jak: gąsiorek, lerka, lelek, jarzębatka, dzięcioł czarny, nurogęś, muchołówka mała, gągoł, kania ruda, bąk, a także żuraw.

Do najistotniejszych zagrożeń dla awifauny lęgowej wynikających z realizacji inwestycji należy wycinka drzew i krzewów, która skutkuje ubytkiem stanowisk lęgowych, miejsc żerowania i odpoczynku poszczególnych gatunków ptaków oraz wycofanie części gatunków z zajmowanych siedlisk w związku ze zmianą warunków siedliskowych. W wariantcie wybranym do realizacji, bezpośrednie niszczenie siedlisk lęgowych dotyczy: słowika szarego, lerki, jarzębatki, muchołówki małej, ortolana, remiza, przepiórki, gąsiorka, dzierłatki i wodnika. Spośród gatunków będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000, ubytek siedlisk lęgowych dotyczy: gąsiorka – zajęciu ulegnie 0,94 ha siedliska, jarzębatki – zajęciu ulegnie 0,69 ha siedliska, lerki – zajęciu ulegnie 2,01 ha siedliska.

W związku z realizacją inwestycji, część siedlisk ulegnie trwałemu zniszczeniu. Biorąc pod uwagę powierzchnię zniszczenia oraz możliwość zachowania znacznej części siedlisk, a także zastosowanie działań minimalizujących uwzględniających termin wycinki przypadającego poza sezonem lęgowym ptaków oraz wykonanie nasadzeń drzew i krzewów gatunków rodzimych, rekompensujących straty przyrodnicze wynikające z przeprowadzonej wycinki uznano, że nie spowoduje to negatywnego oddziaływania wynikającego z uszczuplenia siedlisk poszczególnych gatunków występujących na trasie planowanej drogi ekspresowej. Istotnym oddziaływaniem jest również możliwe płoszenie i niepokojenie ptaków, obejmujące stanowiska lęgowe, żerowiska, miejsca koncentracji ptaków w okresie pozalęgowym i miejsca odpoczynku. Na etapie funkcjonowania przedsięwzięcia, po zrealizowaniu działań uwzględniających m.in. nasadzenia drzew i krzewów oraz uporządkowaniu terenu, część siedlisk zostanie przywrócona i należy spodziewać się ponownego wykorzystania otoczenia inwestycji do żerowania i odpoczynku przez gatunki przejawiające mniejszą antropofobię.

Badania botaniczne wykazały obecność 39 cennych gatunków roślin naczyniowych, mchów, wątrobowców i 1 gatunek ramienicy, występujących na 154 stanowiskach. Wśród roślin naczyniowych, do najcenniejszych zaliczono mleczy błotny znaleziony w ziołoroślach nadrzecznych w dolinie Noteci. Gatunek ten nie jest objęty ochroną prawną, ale należy do bardzo rzadkich i zagrożonych taksonów w Wielkopolsce. Wśród mszaków zwraca uwagę występowanie cennych gatunków epifitycznych z rodzajów: pędzliczek *Syntrichia*, nastroszek *Uloa* i szurpek *Orthotrichum*. Wśród grzybów wielkoowocnikowych stwierdzono 2 gatunki zagrożone, w tym jeden objętych ochroną częściową. W trakcie inwentaryzacji lichenobionty stwierdzono występowanie cennych gatunków porostów. Wśród nich najwyższy walor

posiadają chronione i bardzo rzadkie w Polsce gatunki epifitów: obrotnica rzęsowata, odnożyca jesionowa i odnożyca kępkowa. Głównym skupiskiem chronionych makroporostów jest aleja jesionowa przy stawach hodowlanych w Oleśnicy. Inwentaryzacja przyrodnicza wykazała występowanie 13 typów siedlisk przyrodniczych na 67. stanowiskach, w tym: priorytetowe siedlisko łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych 91E0*, źródlisk wapiennych 7220 oraz siedliska nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włosieniczników 3260 w obrębie rzeki Wełny.

Najistotniejszym oddziaływaniem wynikającym z realizacji inwestycji na szatę roślinną jest jej bezpośrednie zniszczenie, w tym wycinka drzew i krzewów. W wybranym do realizacji wariantcie inwestycyjnym, powierzchnia lasów do wycinki wyniesie 469,65 ha, natomiast powierzchnia zadrzewień planowanych do usunięcia poza terenami leśnymi wyniesie około 4,53 ha. W ramach przedsięwzięcia nie dojdzie do zniszczenia żadnego stanowiska stwierdzonych w buforze inwentaryzacji gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną lub zagrożonych oraz cennych gatunków porostów. Przeprowadzona ocena wykazała, że prawdopodobnie dojdzie do zniszczenia niewielkich populacji cennych gatunków brioflory, na pojedynczych stanowiskach – pędzliczka zielonawego, nastroszka kędzierzawego, rokitnika pospolitego, widłozęba miotlastego, pędzliczka brodawkowatego, próchniczka błotnego, nastroszka kędzierzawego i miedzika płaskiego. Uwzględniając jednak ekologię tych gatunków, w większości ich pospolity charakter, a także ograniczając zajętość pasa inwestycyjnego należy uznać, że przeprowadzone działania minimalizujące w maksymalnym stopniu zabezpieczą lokalne populacje wykazanych gatunków i nie wpłyną negatywnie na zasoby gatunków w regionie.

W trakcie przeprowadzonych badań terenowych, zidentyfikowano siedliska przyrodnicze położone w liniach rozgraniczających inwestycji, podlegające zniszczeniu: 91E0 na pow. 0,15 ha i 0,003 ha, 9190 na pow. 1,48 ha oraz 3260 na pow. 0,0915 ha.

Odrębnie w zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 Dolina Wełny PLH300043 wskazano siedliska przyrodnicze podlegające zniszczeniu w granicach obszaru Natura 2000 i będące przedmiotami ochrony tego obszaru. Inwestycja w wybranym do realizacji wariantcie W2 koliduje z obszarem Natura 2000 Dolina Wełny PLH300043 w następujących kilometrażach: 35+000-35+500, 38+650-39+390, 39+840-40+300 i w podwariantcie v.2: 40+600-40+750. W zakresie oddziaływania inwestycji na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Wełny PLH300043 posłużono się również danymi opracowanymi na potrzeby sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla tego obszaru. Na tej podstawie zweryfikowano maksymalną powierzchnię zniszczenia siedlisk przyrodniczych znajdujących się w liniach rozgraniczających. Określono, że dojdzie do zniszczenia następujących siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony ww. obszaru Natura 2000 na wskazanych maksymalnie powierzchniach: 0,26 ha siedliska 91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe oraz 0,0915 ha siedliska 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*). Zgodnie z SDF, powierzchnia siedliska 91E0 w obszarze wynosi 2,89 ha. Z ekspertyz zgromadzonych na potrzeby sporządzenia projektu planu zadań ochronnych wynika natomiast, że zidentyfikowana powierzchnia siedliska przyrodniczego 91E0 w granicach obszaru Natura 2000 zajmuje powierzchnię 30,39 ha. Przy wskazanej powierzchni, ubytek siedliska w obszarze w wyniku realizacji inwestycji wynosi wobec tego 0,86%. Na tej podstawie należy uznać, że negatywne oddziaływanie wynikające z fizycznego zniszczenia płatów siedliska 91E0 nie będzie nosiło znamion oddziaływania znacząco negatywnego. Zgodnie z SDF powierzchnia siedliska przyrodniczego 3260 wynosi 6,66 ha. Z ekspertyz zgromadzonych na potrzeby sporządzenia projektu planu zadań ochronnych wynika natomiast, że powierzchnia tego siedliska wynosi 0,85 ha. Wyjaśniono jednak, że przedstawiona powierzchnia opiera się na badaniu przeprowadzonym jedynie w obrębie dwóch płatów siedliska, jednym na rzece Wełnie i jednym na rzece Flincie. Nie należy, wobec tego uznawać wskazanej, zaniżonej

powierzchni siedliska w obszarze Natura 2000 jako ostatecznej. Jednocześnie należy wyjaśnić, że realizacji inwestycji nie będzie wiązać się z fizycznym zniszczeniem powierzchni siedliska, z uwagi na fakt, iż w ramach przedmiotowej inwestycji nie przewidziano przebudowy koryta rzeki Wełny, a jedynie budowę umocnienia wylotów projektowanych rowów drogowych i odpływów ze zbiorników wód deszczowych do rzeki. W powyższych analizach jako powierzchnię utraty siedliska 3260 przyjęto powierzchnię zacienienia lustra wody pod konstrukcją projektowanego obiektu mostowego na rzece Wełna oraz powierzchnię mogącego potencjalnie wystąpić ubytku siedliska w rejonie wylotów do cieku, która w wariantcie wybranym do realizacji wynosi 915 m². Częściowe zacienienie powierzchni siedliska przyrodniczego przez obiekt mostowy może wpłynąć na zubożenie składu gatunkowego zinwentaryzowanego płatu siedliska, dlatego też uznano, że jest to maksymalny procent zajęcia siedliska 3260. Na etapie eksploatacji istotnym elementem ochrony tego siedliska będą zaplanowane działania minimalizujące w postaci zaprojektowanych urządzeń podczyszczających. Wody opadowe i roztopowe z odwodnienia drogi przed odprowadzeniem do odbiornika, którym będzie rzeka Wełna zostaną podczyszczone z zawiesin w osadniku i substancji ropopochodnych w separatorze. Tym samym nie przewiduje się pogorszenia jakości wód. Wobec wyżej wskazanych argumentów uznano, że nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania inwestycji na siedlisko przyrodnicze 3260.

Dodatkowo wskazano, że dojdzie do bezpośredniego zniszczenia 0,041 ha siedliska 6430 Ziółorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziółorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) oraz 0,012 ha siedliska przyrodniczego 9110 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*), które zlokalizowane są w obrębie ww. obszaru Natura 2000 i występują w jego granicach, jednak nie stanowią przedmiotów ochrony na mocy rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Wełny PLH300043. Siedlisko 6430 wskazane jest w SDF jako występujące w granicach obszaru Natura 2000. Z dokumentacji zgromadzonej na potrzeby sporządzenia projektu planu zadań ochronnych wynika, że zgromadzone karty siedlisk identyfikują siedlisko w obszarze na powierzchni 0,19 ha. W stosunku do siedliska przyrodniczego 9110, w SDF brak jest informacji o występowaniu siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000. Z dokumentacji zgromadzonej na potrzeby sporządzenia projektu planu zadań ochronnych wynika natomiast, że w trakcie identyfikacji siedlisk przyrodniczych zinwentaryzowano świetliste dąbrowy, stanowiące siedlisko przyrodnicze o kodzie 9110, na powierzchni 2,66 ha i wskazano na konieczność dodania przedmiotowego siedliska przyrodniczego do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Biorąc pod uwagę niewielką powierzchnię niszczonych płatów siedlisk przyrodniczych 6430 i 9110 uznano, że realizacja inwestycji nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania wynikającego z fizycznego zniszczenia płatów tych siedlisk.

Jak wyżej wskazano, realizacja inwestycji będzie związana z lokalnym naruszeniem siedlisk i przekształceniem ich powierzchni. Biorąc jednak pod uwagę powierzchnię siedlisk niszczonych do powierzchni siedlisk występujących w obszarze Natura 2000 uznano, że procent zniszczenia nie będzie miał znamion oddziaływania znacząco negatywnego i tym samym nie wpłynie w sposób istotny na zasoby siedlisk przyrodniczych w obszarze. Fragmenty niektórych siedlisk, które zostaną zachowane poza przewidywanymi liniami zajętości terenu, mogą podlegać degradacji na skutek fragmentacji i związanej z nią utraty integralności. Natomiast na siedliskach występujących poza liniami bezpośredniej zajętości terenu na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań bezpośrednich w postaci ich mechanicznego zniszczenia. W obrębie tych siedlisk może dojść do oddziaływań pośrednich wynikających z budowy drogi, takich jak np. zachwianie warunków gruntowo-wodnych czy czasowe zapylenie. Natomiast oddziaływania te ustąpią po zakończeniu etapu realizacji inwestycji.

Spośród gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony obszaru, wody rzeki Wełny są miejscem bytowania takich gatunków jak: koza, głowacz białopłetwy, minóg strumieniowy i piskorz. Rzeka Wełna przecinana w granicach obszaru Natura 2000 jest

miejszem występowania bobra i wydry. W rejonie doliny stwierdzono także obecność trzepli zielonej oraz skójki gruboskorupowej (oba stanowiska w odległości ponad 170 m od osi inwestycji). W obszarze objętym opracowaniem w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Wełny PLH300043 nie stwierdzono obecności kumaka nizinnego. Jak wyżej wskazano, w ramach przedmiotowej inwestycji nie przewidziano przebudowy koryta rzeki Wełny, a jedynie budowę umocnienia wylotów projektowanych rowów drogowych i odpływów ze zbiorników wód deszczowych do rzeki Wełna. Umocnienie zostanie wykonane przy użyciu materiałów naturalnych, a podpory realizowanego obiektu mostowego będą zlokalizowane poza korytem rzeki. Dodatkowo, po zrealizowaniu inwestycji teren znajdujący się pod obiektem mostowym zostanie uporządkowany i zagospodarowany zgodnie z pełnioną przez niego funkcją przejścia dla zwierząt, należy więc spodziewać się częściowego odtworzenia warunków siedliskowych panujących w dolinie rzeki oraz zachowania swobody migracji ssaków, w tym bobra i wydry, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000. Uznano więc, że inwestycja nie będzie znacząco negatywnie wpływać na gatunki, będące przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Wełny PLH300043.

Inwestycja w wybranym do realizacji wariantcie nr 2 koliduje z obszarem Natura 2000 Puszcza Notecka PLB30015 w następujących kilometrażach: 36+240-36+400, 38+320-38+440, 38+550-38+600, 38+650-38+820, 38+860-38+880, 39+580-41+180, 41+585-41+800, 41+955-41+985, 42+090-42+125, 42+650-43+145,93. Zgodnie z przeprowadzonymi badaniami terenowymi, w buforze badawczym wykazano występowanie 5 gatunków ptaków, które stanowią przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka PLH300015 i znajdują się w jego granicach: dzięcioł czarny, muchołówka mała, jarzębatka, żuraw i gąsiorek. Żadne ze wskazanych stanowisk ww. gatunków nie ulegnie bezpośredniemu zniszczeniu w wyniku realizacji prac, jedynie w stosunku do 1. stanowiska muchołówki małej w km 39+500, znajdującego się w odległości 255 m od osi przyjętego do realizacji wariantu inwestycji, wskazuje się na możliwość wystąpienia pośredniego oddziaływania wynikającego z realizacji inwestycji poprzez zmniejszenia powierzchni żerowania. Natomiast oddziaływanie to ustąpi po zakończeniu etapu budowy drogi i nie wpłynie na stan populacji gatunku. Pozostałe stwierdzone gatunki zidentyfikowano w odległości większej niż 500 m od osi wariantu. Przeanalizowano również odległość stwierdzonych siedlisk ptaków od granic przedsięwzięcia i z uwagi na odległość od granicy przedsięwzięcia uznano, że nie przewiduje się zniszczenia siedlisk ptaków stanowiących przedmioty ochrony obszaru i stwierdzonych w obszarze Natura 2000. Dodatkowo przeanalizowano zagrożenia dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 zidentyfikowanych w trakcie inwentaryzacji wskazane w SDF obszaru i planie zadań ochronnych. Z uwagi na charakter wskazanych zagrożeń, związany głównie z wyrębem starodrzewia, realizacją prac leśnych w okresie lęgowym, usuwaniem zakrzewień, drapieżnictwem i zmniejszeniem powierzchni szuwaru uznano, że realizacja inwestycji nie powoduje intensyfikacji zagrożeń wskazanych dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka PLB300015. Przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie powodować ubytku liczebności kluczowych populacji gatunków, stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. Może wpływać, zwłaszcza na etapie realizacji inwestycji, w wyniku emisji hałasu, obecności ludzi na placu budowy i praca maszyn, na zaburzenia ich rozmieszczenia. Jednakże oddziaływanie to nie będzie miało istotnego wpływu na stan i możliwość ochrony gatunków w granicach ostoi. Planowana wycinka drzew i krzewów będzie dotyczyć peryferyjnych, brzegowych fragmentów obszaru Natura 2000, a przeprowadzenie wycinki poza sezonem lęgowym zminimalizuje negatywny wpływ na potencjalne stanowiska gatunków lęgowych.

W odległości do 5 km od planowanej do realizacji inwestycji znajdują się następujące obszary Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001 (oddalony o około 400 m), specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Noteci PLH300004 (oddalony o około 1,2 km), specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja Piłska PLH300045 (oddalony o około 2,8 km), obszar specjalnej ochrony ptaków Nadnoteckie Łęgi PLB300003 (oddalony o około 3,5 km), specjalny obszar ochrony siedlisk Buczyna w Długiej

Goślinie PLH300056 (oddalony o około 4,4 km) i obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza nad Gwdą PLB300012 (oddalony o około 4,6 km).

Spośród wyżej wymienionych, najbliższym położonym obszarem w stosunku do miejsca realizacji przedsięwzięcia jest obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001, powołany w celu ochrony gatunków ptaków. Obszar ten stanowi równoleżnikowo ułożoną pradolinę rzeczną o zmiennej szerokości od 2 do 8 km, obejmującą dolinę Noteci i dolinę żeglownego Kanału Bydgoskiego. Inwestycja będzie oddalona o około 400 m od granic ww. obszaru specjalnej ochrony ptaków, wobec tego nie będzie ona wpływać w sposób bezpośredni na jego przedmioty ochrony. Dla przedmiotowego obszaru Natura 2000 nie ustanowiono planu zadań ochronnych, biorąc jednak pod uwagę zidentyfikowane w SDF zagrożenia dla przedmiotów ochrony oraz brak możliwości fizycznego zniszczenia stanowisk i siedlisk gatunków uznano, że realizacja i późniejsza eksploatacja inwestycji nie będzie wpływać negatywnie na osiągnięcie celów ochrony określonych dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001.

W odległości do 3 km od realizacji inwestycji znajdują się również obszary Natura 2000: Dolina Noteci PLH300004 (oddalony o około 1,2 km) i Ostoja Pilska PLH300045 (oddalony o około 2,8 km). Obszar Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 obejmuje fragment doliny Noteci między miejscowością Wieleń a Bydgoszczą. Obszar obejmuje bogatą mozaikę siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (16 rodzajów), z priorytetowymi lasami łąkowymi i dobrze zachowanym kompleksami łąkowymi. Obszar Natura 2000 Ostoja Pilska PLH300045 chroni zespół najcenniejszych obszarów przyrodniczych położonych w północnej Wielkopolsce, niedaleko Piły, szczególnie bogatych w siedliska Natura 2000. Dla obu ww. obszarów Natura 2000 obowiązują plany zadań ochronnych, określające zagrożenia dla poszczególnych przedmiotów ochrony obszarów oraz cele działań ochronnych. Z uwagi na odległość od ww. obszarów Natura 2000 oraz brak możliwości fizycznego naruszenia siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk i siedlisk gatunków stanowiących ich przedmioty ochrony, nie zidentyfikowano zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000: Dolina Noteci PLH300004 i Ostoja Pilska PLH300045 na etapie realizacji i eksploatacji inwestycji.

Z uwagi na odległość od pozostałych obszarów Natura 2000 i zakres planowanego przedsięwzięcia na terenie województwa wielkopolskiego, wpływ wynikający z realizacji i eksploatacji inwestycji uznano za nieznaczący. Potwierdzenie braku wpływu przedmiotowej inwestycji na przedmioty i cele ochrony obszarów Natura 2000, ich integralność oraz spójność sieci Natura 2000, zweryfikowane zostanie również na etapie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Dla wykluczenia bądź zminimalizowania negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia na etapie realizacji i eksploatacji drogi, w niniejszej decyzji określono szereg warunków. W sąsiedztwie linii rozgraniczających przedsięwzięcia stwierdzono obecność siedlisk przyrodniczych i gatunków, które mogłyby ulec przypadkowemu zniszczeniu w trakcie prowadzonych prac. Z tego powodu określono warunek wytyczenia i oznaczenia w terenie, w widoczny sposób, granice płatów siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk gatunków chronionych oddalonych do ok. 100 m od granicy przewidywanego terenu, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie. Dodatkowo, celem zabezpieczenia pozyskanego humusu i wykorzystania go do dalszych prac, określono szczegółowe zasady postępowania z zebraniem z powierzchni gruntu humusem. W zakresie szaty roślinnej negatywne oddziaływanie przedmiotowej drogi w głównej mierze będzie związane z wycinką drzew i krzewów. Aby ograniczyć oddziaływanie przedsięwzięcia na ptaki gniazdujące w obrębie zadrzewień i na ziemi, a także uwzględniając konieczność ochrony gatunków bytujących w obrębie głównych rzek znajdujących się na przebiegu drogi określono konieczność prowadzenia wycinki drzew i krzewów, zdejmowanie wierzchniej warstwy gruntu oraz realizację prac w obrębie rzeki Wełny i Flinty poza sezonem rozrodczym tych grup. Dopuszczono odstępianie od powyższego

warunku dla prac związanych z niszczeniem roślinności zielnej i zdejmowania humusu na gruntach ornych, które charakteryzują się z reguły niską bioróżnorodnością i występowaniem gatunków pospolitych. W związku z możliwością występowania szczególnie cennych gatunków bezkręgowców: kozioroga dębosza, kwietnicy okazałej i potencjalnie pachnicy dębowej, nałożono warunek określający konieczność przeniesienia wyciętych pni drzew zasiedlonych przez te gatunki w odpowiednie dla danego taksonu siedliska. Dodatkowo usuwanie drzew dziuplastych oraz wyburzenia budynków ze względu na możliwość obecności nietoperzy, niezależnie od terminu prowadzenia prac, należy wykonać po przeprowadzeniu ekspertyzy w tym zakresie.

Drzewa stanowią bardzo istotny element ekosystemu pozytywnie kształtując lokalny klimat, absorbując zanieczyszczenia z powietrza, w tym metale ciężkie oraz zwiększając retencję wód opadowych. Ponadto mają wielką wartość historyczną, kulturową oraz krajobrazową. Pełnią funkcje korytarzy ekologicznych, przede wszystkim jednak stanowią lokalne lub ponadlokalne ekosystemy cechujące się swoistą bioróżnorodnością znacznie przewyższającą otaczające tereny. W obrębie tych ekosystemów każde drzewo to mikro-ekosystem z właściwą mu florą i fauną oraz biotą grzybów. W związku z powyższym ich wycinka ma negatywny wpływ. W celu jego rekompensaty w pełni uzasadnione jest nałożenie obowiązku nasadzeń za drzewa poza gruntami leśnymi, kierując się zasadą wzrastającej wartości drzewa wraz z jego wiekiem nałożono warunek nasadzeń w skali określonej w warunku. Obwód drzew należy mierzyć na wysokości 130 cm. Ponadto w celu zapewnienia jak najwyższej skuteczności nasadzeń nałożono warunki dotyczące jakości materiału do nasadzeń oraz prac pielęgnacyjnych. Wprowadzanie do środowiska przyrodniczego i przemieszczanie w nim gatunków obcych, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1589) jest co do zasady zakazane. Choć tereny zieleni wskazane zostały jako jeden z wyjątków od tego zakazu, warunek nasadzeń minimalizujących straty przyrodnicze w oparciu wyłącznie o gatunki rodzime w niniejszym przypadku jest zasadny. Należy mieć na uwadze, że każdy gatunek obcy może w przyszłości stać się gatunkiem zagrażającym rodzimej bioróżnorodności; w odniesieniu do drzew status inwazyjnych zyskały w ostatnich dziesięcioleciach np. jesion pensylwański, dąb czerwony, a regionalnie i lokalnie także bożodrzew gruczołowaty, wiązowiec zachodni czy orzech włoski. Ze względu na pełnienie również innych funkcji przez zadrzewienia w rejonie węzłów, rond czy MOP oraz większą odporność niektórych gatunków odmian ozdobnych dopuszczono ich stosowanie w obrębie tych miejsc. Dla zwiększenia udatności nasadzeń określono warunek prowadzenia monitoringu udatności nasadzeń i konieczności nasadzeń uzupełniających w uzasadnionych przypadkach. Uwzględniając lokalizację przedsięwzięcia w bezpośrednim sąsiedztwie strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania wyznaczonej wokół gniazda kani rudej nałożono warunek, aby realizację inwestycji przeprowadzić w sposób wykluczający ingerencję w strefę ochrony kani rudej w okolicach miejscowości Wyszyny.

Dla ograniczenia zajątości terenu i ograniczenia ingerencji w środowisko naturalne na etapie realizacji przedsięwzięcia określono, aby zaplecze budowy, bazy materiałowo-sprzętowe oraz parkingi pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych wyznaczyć poza obrysem rzutu koron drzew, poza dolinami cieków naturalnych, obszarami Natura 2000 oraz w odległości min. 50 m od siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, stanowisk lub siedlisk cennych i rzadkich gatunków grzybów, roślin i zwierząt, a drogi dojazdowe do placu budowy prowadzić poza stwierdzonymi siedliskami przyrodniczymi i stanowiskami gatunków chronionych. W warunkach określono również powierzchnie i typy siedlisk przyrodniczych które ulegną zniszczeniu w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Wełny PLH300043 w wyniku realizacji prac budowlanych. W celu zmniejszenia oddziaływania wskutek zanieczyszczenia światłem i przyciągania owadów na trasach przelotów i żerowania nietoperzy a także w celu ograniczenia zanieczyszczenia światłem przejść dla zwierząt i terenów otaczających przejścia, wskazano konieczność zastosowania oświetlenia bliższego barwie pomarańczowej, o niskiej emisji UV, a dodatkowo w miejscach newralgicznych i w

obszarze intensywnych przelotów i żerowania nietoperzy, zastosowania opraw kierunkowych. Prace związane z budową drogi wymagają częściowej ingerencji w koryta cieków, w związku z tym w celu ograniczenia wpływu na funkcje ekologiczne cieków wskazano warunek rezygnacji ze stosowania gabionów, płyt betonowych czy innych sztucznych, wielkopowierzchniowych elementów oraz wykorzystywania do stabilizacji dna materiałów naturalnych i bystrzy oraz wskazano. Dodatkowo wskazano, aby nie lokalizować podpór i fundamentów obiektów w korytach cieków, koryto rzeki Wełny pozostawić bez ingerencji oraz wskazano odcinek, na którym dopuszcza się korektę rzeki Flinty w zależności od przyjętego podwariantu. Zastoiska wody na placu budowy, dość szybko mogą być zajmowane przez płazy, np. ropuchę zieloną *Bufo viridis*, co może stanowić dla nich pułapkę ekologiczną. W związku z tym zobowiązano do prowadzenia regularnego kontrolowania zastoisk, odławiania i przenoszenia uwięzionych zwierząt. Realizacja inwestycji wiąże się z częściowym zniszczeniem siedliska rozrodu płazów, wobec czego zobowiązano Inwestora do wykonania zbiornika zastępczego dla płazów o powierzchni nie mniejszej niż powierzchnia niszczonego zbiornika i szczegółowych parametrach i wymaganiach określonych w warunku. Dodatkowo określono szczegółowe warunki i terminy konieczne przy uwzględnieniu w trakcie niszczenia siedliska rozrodu płazów. Zbiorniki wód deszczowych mogą okresowo pełnić funkcje zbiorników rozrodczych dla wybranych gatunków płazów. Z opracowania: Kurek R., Rybacki M., Sołtysiak M. 2011. *Poradnik ochrony płazów. Ochrona dziko żyjących zwierząt w projektowaniu inwestycji drogowych. Problemy i dobre praktyki.*, wynika jednak, że dostęp płazów do zbiorników będących elementami systemu odwodnienia drogi należy ograniczać, ze względu na duże zagrożenia dla populacji rozrodczych płazów wskutek sąsiedztwa pasa drogowego i wysokiej śmiertelności, prowadzenia robót utrzymaniowych w zbiornikach, dynamicznych zmian w poziomie wody, kumulacji zanieczyszczeń pochodzących z pasa drogowego, obecności wysokich skarp. Z tego względu określono warunek szczelnego wygrodzenia zbiorników wód deszczowych.

W celu zachowania drożności korytarzy ekologicznych oraz lokalnych szlaków migracji wskazano konieczność budowy obiektów inżynierskich pełniących funkcję przejść dla zwierząt. Dla zwiększenia funkcjonalności przejść szczegółowo określono minimalne parametry przejść, sposób ich zagospodarowania i kształtowania powierzchni i roślinności w ich obrębie. W przypadku przejść dla zwierząt dużych i średnich, w celu zwiększenia ich funkcjonalności określono konieczność zachowania takich parametrów określających wysokość i szerokość obiektu, aby mogły służyć migracji tym zwierzętom, którym zostały dedykowane. Przy projektowaniu przejść i ich otoczenia zaleca się korzystanie z istniejących poradników, tj. Kurek R., Rybacki M., Sołtysiak M. 2011. *Poradnik ochrony płazów. Ochrona dziko żyjących zwierząt w projektowaniu inwestycji drogowych. Problemy i dobre praktyki.* Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot, Bystra, Kurek R. 2010. *Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach.* Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot, Bystra. W celu zmniejszenia śmiertelności małych zwierząt na etapie eksploatacji, w tym również w odniesieniu do obszarów zlokalizowanych w sąsiedztwie zbiorników wód deszczowych, a jednocześnie w celu skuteczniejszego naprowadzania zwierząt małych na przejścia dla zwierząt określono konieczność budowy stałych ogrodzeń ochronno – naprowadzających. Zgodnie z opracowaniem Kurek R., Rybacki M., Sołtysiak M. 2011. *Poradnik ochrony płazów. Ochrona dziko żyjących zwierząt w projektowaniu inwestycji drogowych*, ogrodzenie z siatki nie powinno być stosowane w promieniu 500 m od miejsc rozrodu płazów ze względu na możliwość uwięzienia w oczku osobników młodocianych. W związku z tym określono warunek, by ogrodzenia na odcinkach sąsiadujących z godowiskami płazów (do 500 m od miejsc rozrodu) wykonać z pełnych prefabrykatów polimerowych (ew. kompozytowych lub stalowych). Dodatkowo w miejscach najbardziej narażonych na śmiertelność herpetofauny w trakcie realizacji prac budowlanych, nałożono warunek realizacji tymczasowych grodzień herpetologicznych, zabezpieczających płazy w okresie ich aktywności. Obiekty odwodnieniowe stanowią duże zagrożenie dla małych zwierząt, w szczególności migrujących płazów. Z tego względu określono warunek odpowiedniego zabezpieczenia studni

wpadowych, separatorów i wpustów drogowych, a w rejonie zidentyfikowanych siedlisk przyrodniczych i siedlisk płazów, stawów rybnych oraz w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Wełny PLH300043 zastosowania konstrukcji szczelnej rowów przydrożnych. Celem ograniczenia śmiertelności zwierząt na drodze, oprócz systemu przejść dla zwierząt, w warunkach określono konieczność zastosowania obustronnego grodzenia drogi o wysokości co najmniej 240 cm n.p.t. na jej całej długości. Dodatkowo wskazano na konieczność zastosowania niestandardowego rozwiązania, wynikającego z kolizji przebiegu ze stałymi miejscami występowania rysia, w postaci zastosowania odgięcia górnej krawędzi ogrodzenia (tzw. przewieszki) w stronę przeciwną do drogi, o szer. min. 30 cm i nachyleniu 30°- 45°; co uniemożliwi wkraczanie na jezdnię osobników wspinających się po ogrodzeniu.

Z uwagi na lokalizację inwestycji częściowo w granicach obszarów chronionych, w celu minimalizacji negatywnego wpływu na krajobraz poprzez zwiększenie estetyki elementów technicznych drogi, a także zmniejszając antropofobność tych ekranów zlokalizowanych na obiektach pełniących funkcje przejść dla zwierząt, nałożono warunek obsadzenia ekranów przeciwolśnieniowych i akustycznych roślinnością, w szczególności pnąciami.

Ze względu na zakres planowanych prac, długi czas ich realizacji oraz zapewnienie skuteczności warunków niniejszego postanowienia względem taksonów o niekorzystnym statusie ochronnym, określono konieczność prowadzenia udokumentowanego nadzoru przyrodniczego nad realizacją warunków określonych w decyzji. W celu oceny skuteczności i efektywności ekologicznej zastosowanych działań minimalizujących wpływ barierowy, określono warunek wykonania monitoringu przejść dla zwierząt, w zakresie i o stopniu szczegółowości określonym w warunkach.

Mając na uwadze materiał dowodowy zgromadzony na potrzeby niniejszego postępowania oraz określone warunki realizacji przedsięwzięcia, nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania inwestycji na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji na środowisko przyrodnicze, w tym na krajobraz i bioróżnorodność rozumianą jako liczebność i kondycję populacji występujących gatunków, w szczególności gatunków chronionych, rzadkich lub ginących oraz ich siedliska, w tym utratę, fragmentację lub izolację siedlisk oraz zaburzenia funkcji przez nie pełnionych, a także ekosystemy – ich kondycję, stabilność, odporność na zaburzenia, fragmentację i pełnione funkcje w środowisku. Uwzględniając nałożone warunki realizacji przedsięwzięcia, inwestycja nie powinna także spowodować nadmiernej eksploatacji lub niewłaściwego wykorzystania zasobów przyrodniczych, czy przyczynić się do rozprzestrzeniania się gatunków obcych, nie nastąpi również znacząco negatywne oddziaływanie na obszary Natura 2000, w szczególności na cele ochrony tych obszarów, gatunki, siedliska gatunków lub siedliska przyrodnicze będące przedmiotami ochrony tych obszarów Natura 2000, integralność obszarów Natura 2000 lub ich powiązanie z innymi obszarami, a także na pozostałe obszary chronione. Organ rozważył również możliwość oddziaływania skumulowanego i stwierdził, że nie przewiduje się negatywnego oddziaływania skumulowanego planowanej inwestycji na środowisko przyrodnicze, w tym na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.

Uwzględniając okres jaki upłynie od czasu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu uzyskania stosownych zezwoleń związanych z realizacją przedmiotowej inwestycji, a także biorąc pod uwagę poziom oddziaływania dużych inwestycji infrastrukturalnych na zasoby przyrodnicze i tym samym potrzebę dostosowania ich do zmiennych uwarunkowań terenowych i środowiskowych, konieczne jest przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 i pkt 10 *ustawy ooś*. W zakresie ochrony przyrody i bioróżnorodności, ponowna analiza winna przede wszystkim obejmować: szczegółową inwentaryzację przyrodniczą, zwłaszcza w zakresie identyfikacji szlaków migracji ssaków, ze szczególnym uwzględnieniem dużych drapieżników: wilka i rysia oraz parzystokopytnych. W zakresie obiektów pełniących funkcję przejść dla zwierząt, ponowna ocena winna

zweryfikować liczbę, lokalizację i przyjęte parametry ekologiczne obiektów oraz przyjęte rozwiązania w zakresie infrastruktury drogi i obiektów towarzyszących drodze, w kontekście wyników ponownie przeprowadzonych badań terenowych, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zachowania swobody migracji gatunków kluczowych. W analizie i ocenie uwzględnić również należy pozyskane aktualne dane na temat migracji dużych drapieżników oraz parzystokopytnych.

W ocenie oddziaływania należy również uwzględnić analizę w zakresie wpływu inwestycji na cele ochrony obszarów Natura 2000, mając na względzie planowane zmiany i nowe opracowania w odniesieniu do celów działań ochronnych w dokumentach planistycznych dla tych obszarów.

Realizacja przedsięwzięcia wiąże się z wykonaniem prac sprzecznych z zakazami obowiązującymi w stosunku do gatunków chronionych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) i rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408). Wszelkie prace sprzeczne z zakazami określonymi w wyżej wymienionych aktach prawnych wymagają uzyskania zezwolenia właściwego organu na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do danego gatunku.

Planowana droga niezależnie od wariantu będzie nowym elementem krajobrazu, oddziałującym na niego na etapie budowy i eksploatacji. W ramach realizacji przedsięwzięcia dojdzie do czasowego i stałego zajęcia terenu, zmiany jego ukształtowania, jak również do wyburzeń m. in. budynku mieszkalnego, usługowego i budynków gospodarczych. Budowa będzie mieć wpływ na takie elementy krajobrazu jak: rzeźba terenu, krajobraz przyrodniczy (lasy, łąki), krajobraz kulturowy (zabudowa wsi, pola uprawne, zabytki, stanowiska archeologiczne oraz szlaki turystyczne). W celu złagodzenia efektu związanego z wprowadzeniem nowego elementu jakim będzie przedmiotowa droga inwestor przedstawił działania minimalizujące takie jak: ograniczenie do niezbędnego minimum przekształceń terenu oraz jego zajęcia, przy jednoczesnym prowadzeniu trasy w sposób pozwalający wkomponować inwestycję w istniejące ukształtowanie terenu, wszelkie prace związane z budową drogi wraz z towarzyszącymi urządzeniami, a zwłaszcza obiektami inżynierskimi tj. mosty, wiadukty oraz przejścia dla zwierząt prowadzić w sposób pozwalający ograniczyć konieczną wycinkę roślinności do minimum, zapewnienie ciągłości oraz drożności istniejących szlaków pieszych i rowerowych poprzez odpowiedni układ i lokalizację projektowanych jezdni dodatkowych, węzła Chodzież, a także obiektów inżynierskich zarówno dolnych, jak i górnych, wykonanie nasadzeń zieleni oraz zagospodarowanie przestrzeni wokół przejść dla zwierząt przeprowadzić z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, zastosowanie kolorystyki obiektów do dominującej kolorystyki otoczenia, zapewniając tym samym możliwość ich harmonijnego wkomponowania w otoczenie. Zgodnie z treścią *raportu* przedmiotowa inwestycja nie koliduje z zabytkami wpisanymi do rejestru zabytków. W rejonie planowanego przedsięwzięcia znajdują się stanowiska archeologiczne. W przypadku natrafienia na elementy świadczące o możliwości występowania w tym miejscu zabytków archeologicznych, prace zostaną wstrzymane, teren zabezpieczony, a następnie poinformowane zostaną właściwe organy terytorialnie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub wójta, burmistrza czy prezydenta miasta.

W toku postępowania swoje pisma złożyła strona postępowania informując tutejszy organ o budowie budynków inwentarskich trzody chlewnej na działce nr 263/2 w miejscowości Tłukawy i bliskiego przebiegu drogi w wariantcie wybranym do realizacji. W piśmie z 9 listopada 2022 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.18 *Regionalny Dyrektor* poinformował, iż uwagi został przesłane do inwestora z prośbą o odniesienie się do poruszanych kwestii. Zgodnie z przesłanymi informacjami pierwotny przebieg drogi przechodził przez działkę 263/2 w

miejsowości Tłukawy. W wyniku przesunięcia drogi nastąpiła korekta jej przebiegu, który został przedstawiony w ujednoliconym raporcie, załączonym do pisma z 24 kwietnia 2023 r. a także przesłanych uzupełnieniach. Nowy przebieg drogi w wariantcie W2 nie wchodzi na ww. działkę.

W toku postępowania swoje uwagi i wnioski złożyło również Stowarzyszenie Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot. Stowarzyszenie przy piśmie z 19 października 2022 r. przesłało dokument Analiza aktywności przestrzennej dużych i średnich ssaków w kompleksie Lasów Sarbskich w obszarze przebiegu planowanej drogi ekspresowej S11, odcinek: Ujście-Oborniki, Ocena i analiza potrzeb w zakresie działań minimalizujących oddziaływanie drogi na łączność ekologiczną (mgr Rafał T. Kurek, Bystra 2022) z wnioskiem o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z załączonej dokumentacji. Biorąc pod uwagę, iż Stowarzyszenie uczestniczy w postępowaniu na prawach strony składane materiały traktowane są jako dowody w sprawie, a tutejszy organ w toku postępowania złożone dokumenty bierze pod uwagę. Ponadto pismem z 26 października 2022 r. Stowarzyszenie przesłało swoje uwagi i wnioski do raportu. Ponieważ uwagi i wnioski w większości pokrywały się z uwagami przedstawionymi przez Stowarzyszenie w ramach udziału społeczeństwa do uwag odniesiono się poniżej. Tutejszy organ uwzględniając merytorykę przesłanych dokumentów przesłał je do inwestora pismem z 9 listopada 2022 r. znak: WOO-II.420.74.2021.JC.18. Należy zaznaczyć, iż w dniu 29 marca 2023 r. inwestor przedstawił wyjaśnienia, a miesiąc później do tutejszego organu wpłynął ujednolicony raport uwzględniający korektę przebiegu wariantu wybranego do realizacji z uwagi na ominięcie strefy ochrony kani rudej oraz siedliska przyrodniczego 9110.

W ramach przeprowadzonego postępowania z udziałem społeczeństwa do *Regionalnego Dyrektora* wpłynęły uwagi społeczeństwa, strony oraz podmiotów uczestniczących w postępowaniu na prawach strony. W zakresie uwag dotyczących środowiska przyrodniczego i jego ochrony, uwagi przedstawiło Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot – dalej Stowarzyszenie, które złożyło uwagi w trakcie trwania udziału społeczeństwa w dniach 17 września 2024 do 16 października 2024 r.

Do najważniejszych postulatów przyrodniczych wskazanych przez Stowarzyszenie dotyczących przebiegu drogi S11 należą:

- odrzucenie wariantu W2 przebiegu drogi S11, który przecina środek kompleksu Lasów Sarbskich – obszaru kluczowego dla zachowania łączności ekologicznej w skali krajowej i kontynentalnej i który koliduje z głównymi korytarzami migracyjnymi dużych ssaków (w tym wilka), stanowiącymi część korytarza Północno-Centralnego, który łączy siedliska wschodniej i zachodniej Europy, a tym samym powoduje największy stopień fragmentacji siedlisk i utraty łączności ekologicznej, szczególnie w odniesieniu do wilka i innych gatunków zależnych od dużych kompleksów leśnych,
- wskazanie na istotne oddziaływanie wariantu W2 przebiegu drogi S11 wynikające z przecięcia potwierdzonych, trwałych terytoriów występowania wilka, przez trzy grupy rodzinne, w rejonie miejscowości Ciske, Niewiemko i Dziewoklucz oraz kluczowe znaczenie Lasów Sarbskich dla ochrony tego gatunku.

Jak wskazuje Stowarzyszenie, wariant W1 jest zdecydowanie bardziej korzystny przyrodniczo, ponieważ przebiega obrzeżami kompleksów leśnych, przecina korytarze na krótszych odcinkach i w mniejszym stopniu ingeruje w ich ciągłość.

Regionalny Dyrektor w trakcie prowadzonego postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ocenia warianty wskazane przez Inwestora w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W omawianym przypadku wariantem wybranym do realizacji jest wariant W2, przebiegający przez kompleks Lasów Sarbskich. Biorąc pod uwagę własną analizę a także powyższe wnioski Stowarzyszenia tutejszy organ wzywał Inwestora do rozważenia innego wariantu realizacji przedsięwzięcia, jednak wybór wariantu inwestorskiego został podtrzymany. Biorąc pod uwagę fakt, że w wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko nie stwierdzono zaistnienia przesłanek

do odmowy zgodny na realizację przedsięwzięcia wyrażonych w art. 81 ust. 1-3 *ustawy o oś,* organ nie ma podstaw do wskazania innego wariantu realizacji przedsięwzięcia niż ten, który wskazał wnioskodawca dlatego też nie może uwzględnić powyższego wniosku.

Do najważniejszych postulatów przyrodniczych wskazanych przez Stowarzyszenie dotyczących oddziaływania przedsięwzięcia należą:

- wskazanie na istotne oddziaływanie wynikające z przecięcia kompleksu Lasów Sarbskich na szlaki migracji dużych ssaków (wilka i rysia),
- przecięcie w wariantcie wybranym do realizacji istotnych siedlisk jelenia, sarny, dzika i łośa, które stanowią podstawową bazę pokarmową wilka i są kluczowe dla utrzymania równowagi ekologicznej,
- brak rzetelnej inwentaryzacji oraz analizy tras migracji kopytnych,
- brak uwzględnienia kompleksu Lasów Sarbskich jako korytarza dyspersji łośa w kierunku wschód-zachód,
- brak możliwości skutecznej minimalizacji, nawet przy zastosowaniu licznych przejść dla zwierząt,
- brak analizy wpływu węzłów i MOP na faunę – dokument nie analizuje wpływu węzłów na łączność ekologiczną i nie dostrzega problemów związanych z migracją zwierząt. W szczególności, dla wariantu W2 zaprojektowano aż trzy węzły (Chodzież, Budzyń, Wełna), które poważnie naruszają łączność ekologiczną w skali paneuropejskiej;
- liczne braki i błędy w przedłożonej dokumentacji środowiskowej, m.in.: brak aktualnej inwentaryzacji wilka i danych przestrzennych; niepoprawne szacowanie powierzchni siedlisk i zasięgu oddziaływania drogi; nieuwzględnienie kluczowych danych z monitoringu populacji wilka i źródeł naukowych (IOP PAN, GIOŚ, IBS PAN, NGO); pominięcie kluczowych siedlisk nietoperzy; brak podstaw metodycznych dla wskazanych w raporcie punktów kolizji ze szlakami migracji płazów; brak analizy barierowego oddziaływania DW183; wady analizy wielokryterialnej i analizy porównawczej wariantów.

Do najważniejszych postulatów przyrodniczych wskazanych przez Stowarzyszenie w zakresie rozwiązań technicznych drogi i infrastruktury drogowej mającej wpływ na środowisko przyrodnicze należą:

- zastosowanie zbyt krótkiego obiektu mostowego na rzece Wełnie w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Wełny PLH300043 i konieczność budowy estakady ze światłem pionowym wynoszącym 5 m
- węzeł Wełna, zlokalizowany w centralnej strefie kompleksu leśnego w granicach korytarza GKPN-16A Lasy Nadnoteckie-Lasy Poznańskie, który przecina główną oś migracyjną stanowiącą połączenie Puszczy Noteckiej z innymi cennymi siedliskami, takimi jak Puszcza Zielonka, Lasy Czarniejskie, czy Gnieźnieńskie. Lokalizacja węzła powoduje przerwanie kluczowego korytarza ekologicznego, co ma poważne konsekwencje dla populacji wilka, rysia, żubra oraz ssaków kopytnych. Powoduje zakłócenie migracji i dyspersji gatunków oraz implikuje nieodpowiednią lokalizację przejść dla zwierząt, a sama budowa węzła i wyłączenie obszaru z powierzchni biologicznie czynnej skutkuje fragmentacją siedlisk.

Mając na względzie powyższe *Regionalny Dyrektor* w trakcie prowadzonego postępowania kilkakrotnie wzywał Wnioskodawcę do uzupełnienia, m.in. w zakresie: błędnych wniosków na temat występowania wilka na terenie objętym zamierzeniem inwestycyjnym oraz konieczności uwzględnienia danych pozyskanych z projektu POIS pn. *"Pilotażowy monitoring wilka i rysia w Polsce realizowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska"* oraz projektu POIS.02.04.00-00.-0143/16 *„Powrót rysia do północno-zachodniej Polski”*. Dodatkowo organ wskazywał na braki w dokumentacji obejmujące: brak analizy wpływu projektowanego odcinka drogi S11, we wszystkich wariantach w tym w wariantcie wybranym do realizacji, na stałe terytoria występowania wilków i rysi, możliwość zachowania wilczych terytoriów w obrębie kompleksu leśnego na zachód od Chodzieży w wybranym do realizacji

wariancie W2; brak możliwości zachowania istniejących szlaków migracyjnych wilków i rysi, a także zagrożeń dla populacji tych gatunków w Polsce północno-zachodniej w wyniku możliwych wypadków komunikacyjnych. Wskazywano ponadto, że nie wszystkie z zaproponowanych w raporcie przejść dla zwierząt posiadają optymalne parametry dla migracji dużych drapieżników, a spośród gatunków dla których dedykowano przejścia dla zwierząt, nie wskazano rysia. Wykazano również, że oddziaływanie na rewiry dużych drapieżników przez południkowe przecięcie kompleksu leśnego na zachód od Chodzieży nie zostało ujęte w analizie wariantowej. Dodatkowo organ kilkakrotnie wnosił o konieczność dostosowania przejść dla dużych drapieżników do parametrów optymalnych dla tej grupy zwierząt zgodnie z wytycznymi wskazanymi w opracowaniu *Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach*(...), tj. np. w przypadku przejść górnych szer. min. 50 m., w przypadku przejść dolnych wys. min. 5 m. W wezwaniach wskazywano, że przyjęty jako inwestorski wariant realizacji przedsięwzięcia (W2) przebiega praktycznie w całości przez korytarze ekologiczne: Lasy Nadnoteckie GKPnC-16, Lasy Nadnoteckie – Lasy Poznańskie GKPnC-16A, Puszcza Notecka GKPnC-18, wchodzące w skład jednego z siedmiu głównych korytarzy stanowiących odcinki korytarzy paneuropejskich – Korytarza Północno-Centralnego (KPC) wyznaczone w opracowaniu: Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011.* W odniesieniu do poszczególnych przejść dla zwierząt wnioskowano o dostosowanie infrastruktury drogowej do obiektów pełniących funkcje ekologiczne, poprzez m.in. budowę przejść na drogach równoległych, przecięcia dróg równoległych na wysokości przejść i stosowanie tzw. zawrotek oraz wnioskowano o wyjaśnienia skuteczności obiektów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów towarzyszących drodze (w tym MOP i węzłów).

W wyniku powyższego, w uzupełnieniach do raportu wskazano szereg dodatkowych działań minimalizujących które znalazły odzwierciedlenie w warunkach decyzji, w tym m.in. dostosowanie parametrów wszystkich przejść górnych dla zwierząt do migracji dużych drapieżników (szerokość 50 m), zastosowanie światła pionowego we wszystkich przejściach dolnych dla dużych zwierząt wynoszącego 5 m, wskazania parametrów ekologicznych w obrębie obiektu na rzece Wełnie jak najbardziej optymalnych środowiskowo i doprecyzowanie, że w obrębie rzeki wykonana zostanie estakada. Biorąc pod uwagę niepełne dane w zakresie identyfikacji szlaków migracji dużych drapieżników i kopytnych przedłożone w raporcie, postanowiono o nałożeniu na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko konieczności sporządzenia szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej, zwłaszcza w zakresie identyfikacji szlaków migracji ssaków, ze szczególnym uwzględnieniem dużych drapieżników: wilka i rysia oraz parzystokopytnych. W zakresie obiektów pełniących funkcję przejść dla zwierząt, w ponownej ocenie nałożono obowiązek zweryfikowania, lokalizacji i przyjętych parametrów ekologicznych obiektów oraz przyjęte rozwiązania w zakresie infrastruktury drogi i obiektów towarzyszących drodze w kontekście wyników ponownie przeprowadzonych badań terenowych, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zachowania swobody migracji gatunków kluczowych.

Alert S11 w swoich uwagach wskazał na konieczność odsunięcia trasy S11 w wariantach 1A i 2 od miejscowości Papierni i Trojanki z uwagi na atrakcyjność przyrodniczą tego regionu, w tym gniazdowanie orłów bielików, a także z uwagi na indywidualne odczucia mieszkańców. Zgodnie z postulatem konieczne byłoby przesunięcie o dodatkowe 1,5-2 km na zachodu planowanej trasy. Jednocześnie Alert S11 wskazał, iż wariant W1 przebiegający po starym śladzie drogi krajowej jest nie do przyjęcia ze względu na zbyt dużą ingerencję w układ przestrzenny miasta i przebieg przez tereny masywu Gontyńca. Grupa Inicjatywna Alert S11 złożyła również swoje uwagi podczas drugiego udziału społeczeństwa, który trwał od 13 marca 2025 r. do 11 kwietnia 2025 r. Wówczas Grupa Inicjatywna Alert S11 podtrzymała swoje

wnioski i uwagi złożone wcześniej z tą zmianą, że przyjmując do wiadomości stanowisko Stowarzyszenia Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot oraz wyjaśnienia inwestora – GDDKiA w Poznaniu, odstąpili od postulatu dotyczącego przesunięcie trasy dalej na zachód od uzgodnionego przebiegu wariantu W2. Grupa uznała aktualnie procedowany przebieg wariantu W2 trasy S11 za kompromisowy i optymalny zarówno z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju jak również ładu przestrzennego, tym bardziej, iż w wyniku presji społecznej wariant W2 – jeszcze na etapie konsultacji społecznych prowadzonych przez GDDKiA został odsunięty od Papierni i Trojanki na zachód. Powyższe potwierdzają wyjaśnienia złożone przez inwestora, z których wynika, iż po spotkaniach z mieszkańcami otrzymano postulaty o odsunięciu drogi od Papierni i Trojanki. W związku z czym zostały one uwzględnione w dalszych pracach studialnych nad wariantami W1A oraz W2 i w rezultacie droga została przesunięta na zachód od Trojanki o 1,9 km, a od Papierni o 0,5 km. Wobec powyższego należy uznać, że niniejsza decyzja uwzględnia uwagi Grupy Inicjatywna Alert S11.

Mieszkańcy miejscowości Ciske wskazali na wybór wariantu W1 jako najbardziej optymalnego, z uwagi na poprowadzenie drogi bliżej istniejącej drogi krajowej nr 11, a tym samym zachowanie terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo. Ponadto wskazano na dodatkowe koszty związane z dojazdem do pól uprawnych i zniszczenie enklawy cichej i spokoju.

Odnosząc się do powyższego *Regionalny Dyrektor* zważył, iż projektowana droga S11 w wariantie wybranym do realizacji W2 przebiegać będzie w odległości ok 200 m od miejscowości Ciske. Zabudowa miejscowości została uwzględniona w analizie akustycznej, która nie wykazała przekroczeń w okolicach miejscowości Ciske. Jakkolwiek zapewne pogorszy się klimat akustyczny w rejonie miejscowości to trzeba wskazać, że organ wydający decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach opiera się na obowiązujących przepisach. Określając standardy jakości środowiska w zakresie hałasu ustawodawca dopuścił możliwość istnienia na terenach chronionych akustycznie hałasu o określonym poziomie. Dopiero przekroczenie tego poziomu jest zabronione. Wobec powyższego organ nie może uznać argumentacji wnioskujących. W odniesieniu do terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, w związku z budową drogi należy faktycznie w pewnym stopniu spodziewać się z ich degradacji. Jednakże należy wziąć pod uwagę, że przebieg drogi po nowej trasie zawsze prowadzi do takich skutków i są one nie do uniknięcia, a właśnie ocena oddziaływania ma na celu m.in. ocenienie skali tego zjawiska. Odnosząc się do podnoszonego w uwagach wzrostu kosztów związanych z koniecznością pokonania wydłużonej trasy dojazdów do pól, *Regionalny Dyrektor* nie ma możliwości uwzględnić tego w niniejszym postępowaniu bowiem nie jest to przedmiotem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Mieszkaniec miejscowości Tłukawy wniósł sprzeciw wobec planowanej lokalizacji zbiornika retencyjnego w sąsiedztwie działki 263/2. Wskazał na konieczność rozpatrzenia alternatywnych rozwiązań, które wyeliminują ryzyko kolizji zbiornika retencyjnego z istniejącą zabudową. Zawniosowano również o przesunięcie zbiorników w kierunku nieużytków, gdzie nie będzie on stanowił kolizji z zabudową na działce 263/2. Wskazano również na konieczność ustawienia paneli akustycznych.

Odnosząc się do powyższego należy wyjaśnić, iż działka nr 263/2 w miejscowości Tłukawy nie jest przeznaczona pod inwestycję jaką jest budowa drogi ekspresowej. W obecnym przebiegu teren inwestycji sąsiaduje bezpośrednio z przedmiotową działką. Zgodnie z przedstawionymi mapami na wysokości ww. działki ma powstać zbiornik retencyjny, jednak nie będzie on zlokalizowany na działce 263/2, w związku z tym nie stanowi on potencjalnej kolizji z istniejącą zabudową. Należy dodać, że inwestor jest zobowiązany do przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko, co oznacza, że po przeprowadzeniu szczegółowych badań terenowych inwestor może zweryfikować potrzebę lokalizacji zbiornika retencyjnego w tym miejscu, ewentualnie przesunięcia go w granicach inwestycji określonych

na etapie wydawania niniejszej decyzji, jeśli stwierdzi, że istnieją przesłanki techniczne czy środowiskowe.

W odniesieniu do posadowienia ekranów akustycznych należy zauważyć, że ocena oddziaływania nie wykazała, aby tereny chronione akustycznie znajdowały się w granicach oddziaływania ponadnormatywnego. W związku z tym nie ma podstaw do zobowiązania Wnioskodawcy do postawienia w tym miejscu urządzenia ochrony środowiska jakim są ekrany akustyczne.

Mieszkaniec miejscowości Rogoźno wyraził sprzeciw wobec wyboru wariantu W2 dla planowanej drogi ekspresowej S11. W uzasadnieniu wskazał, iż wariant W2 zakłada przebieg trasy przez bardziej zurbanizowane tereny, co prowadzi do konieczności wyburzeń budynków oraz zwiększonej ingerencji w życie lokalnych społeczności. Ponadto wariant W2 w większym stopniu ingeruje w obszary chronione oraz korytarze migracyjne zwierząt. Równocześnie wskazał on, iż wybór wariantu W1A, odzwierciedla zasady zrównoważonego rozwoju, gdyż wariant ten omija obszary objęte ochroną prawną, takie jak parki narodowe i rezerваты przyrody. Zaznaczył, iż wariant W1A zyskał pozytywny odbiór wśród mieszkańców, a omijanie zabudowanych obszarów oraz terenów intensywnej działalności gospodarczej przyczyni się do zredukowania hałasu oraz zanieczyszczeń. Mieszkaniec Rogoźna wskazał na długoterminowe korzyści: mniejszy wpływ na środowisko oraz lepszą integrację z otoczeniem a tym samym popraw jakości życia mieszkańców oraz wsparcie lokalnej gospodarki. Wariant 1A uwzględnia zarówno aspekty ekologiczne, jak i społeczne. Realizacja tego wariantu przyczyni się, zdaniem wnioskującego, do zrównoważonego rozwoju regionu, minimalizując negatywne skutki dla środowiska.

Odnosząc się do powyższego *Regionalny Dyrektor* nie może zgodzić się ze stwierdzeniem dotyczącym przebiegu inwestycji przez bardziej zurbanizowane tereny. Liczba wyburzeń w wariantcie preferowanym W2 wynosi 6 – w tym tylko jeden budynek mieszkalny. W wariantcie W1A liczba wyburzeń jest taka sama jak w wariantcie wybranym do realizacji W2. Największa ilość budynków koniecznych do rozbiórki znajduje się na przebiegu wariantu W1 i jest to 16-19 budynków w tym 6 mieszkalnych. W odniesieniu do przebiegu wariantów przez tereny chronione należy zauważyć, iż wariant W1 przebiega przez tereny Obszaru chronionego krajobrazu i tereny Natura 2000 na długości 23,96 km, wariant W1A na długości 25,68 km, a wariant wybrany do realizacji W2 – 21,34 km. Inwestycja nie przecina innych obszarów chronionych. A zatem wariant W2 w najmniejszym stopniu przecina tereny chronione przyrodniczo. Należy przyznać, iż inwestycja w wariantcie W2 na największej długości przecina korytarze ekologiczne, jednak w celu zapewnienia przemieszczenia się zwierząt inwestor zaproponował przejścia dla zwierząt.

Ponadto zgodnie z art. 81 *ustawy o oś Regionalny Dyrektor* jako organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach może wskazać do realizacji wariant inny niż preferowany tylko jeśli z oceny oddziaływania na środowisko wyniknie brak możliwości jego realizacji. W niniejszym postępowaniu przesłanka ta nie zaistniała.

W ramach udziału wpłynęły również uwagi z Gminy Chodzież, która popiera preferowany wariant W2. Zgodnie z uzasadnieniem trasa drogi omija masyw najwyższego wzniesienia wzgórza Gontyniec, który stanowi kluczowy, nieodłączny element struktury przestrzennej gminy oraz miasta Chodzież. Wzgórze Gontyniec jest główną częścią strategii rozwoju turystyczno-rekreacyjnego Chodzieży i okolic, na której odbywają się różnego typu imprezy sportowe, rekreacyjne, zarówno dla mieszkańców, jak i szerokiego kręgu uczestników. Z uzasadnienia wynika również, iż wybrany wariant W2 daje nadzieję na uruchomienie szerszych terenów inwestycyjnych na wysokości Budzynia, gdzie trwają zaawansowane rozmowy nt. planowanego łącznika obecnej DK11 z planowaną S11 w wariantcie W2.

Również Powiat Chodzieski popiera preferowany wariant W2 projektowanej trasy ekspresowej S 11. Podobnie jak Gmina Chodzież wskazuje na rozwój turystyczno-rekreacyjny

związany ze wzgórzem Gontyniec, w tym imprezy sportowe, rekreacyjne, zarówno dla mieszkańców, jak i szerokiego kręgu uczestników nie tylko z Wielkopolski, np. biegi górskie, zawody MTB, marsze na orientację, rajdy turystyczne, spacery rodzinne, a także szansę na rozwój nowych terenów inwestycyjnych w gminie Budzyń (węzeł Wyszyny) poprzez uruchomienie nowych terenów inwestycyjnych.

Podsumowując powyższe *Regionalny Dyrektor* zważył co następuje. Wobec przeciwnych stanowisk poszczególnych grup społecznych dotyczących przebiegu drogi ekspresowej, wnioskodawca po przeprowadzeniu konsultacji społecznych i analizie kryterialnej wybrał wariant, który zgodnie z jego oceną wielokryterialną jest najlepszym wariantem dla środowiska, jak również dla mieszkańców. Jakkolwiek zrozumiała jest postawa części społeczeństwa lokalnego, w szczególności mieszkańców miejscowości Cisie, domagająca się przebiegu drogi w zbliżeniu do istniejącej drogi krajowej nr 11, tym samym omijającą tę miejscowość, to należy mieć na uwadze również fakt, iż część społeczeństwa wyraża poparcie dla wariantu wybranego do realizacji. Biorąc pod uwagę fakt, że w wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko nie stwierdzono zaistnienia przesłanki do odmowy zgodny na realizację przedsięwzięcia wyrażonej w art. 81 ust. 1 *ustawy ooś*, organ nie ma podstaw do wskazania innego wariantu realizacji przedsięwzięcia niż ten, który wskazał wnioskodawca, dlatego też nie może uwzględnić powyższego wniosku.

W piśmie z 28 czerwca 2025 r. przesłanym przez stronę postępowania (pod pismem podpisały się również inne osoby będące zarówno stronami postępowania jak i nie posiadające takiego przymiotu) mieszkańcy miejscowości Gościejewo zgłosili wniosek o uwzględnienie ekranów akustycznych po północnej stronie projektowanej drogi w sąsiedztwie drogi powiatowej nr 2026P i działki nr 544/39, gdzie zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przewidziana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. W uzasadnieniu wskazano na: brak zabezpieczeń akustycznych w miejscu istniejącej i planowanej zabudowy, ryzyko występowania ponadnormatywnego hałasu, szczególnie nocą, konieczność przeprowadzenia dodatkowej analizy rozchodzenia się hałasu z uwzględnieniem przeważających wiatrów zachodnich. W ocenie mieszkańców, brak ekranów naruszałby standardy ochrony środowiska i komfortu życia mieszkańców.

Regionalny Dyrektor zważył, że przedstawiona w raporcie analiza akustyczna i zaproponowane zabezpieczenia akustyczne wykonywane są w odniesieniu do aktualnego zagospodarowania terenu. Jak bowiem wynika z treści art. 113 ust. 2 pkt 1 *Ustawy* z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), dopuszczalne poziomy hałasu określone zostały do rodzajów terenów faktycznie zagospodarowanych określonych w rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu. Oznacza to, że ochronie podlegają tereny zagospodarowane, a nie tereny planowane do zagospodarowania zgodnie z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Tereny planowane np. pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną będą podlegać ochronie akustycznej, jeżeli zostaną faktycznie zagospodarowane. Z przedstawionej analizy wynika, iż na wskazanych w piśmie terenach, na których aktualnie znajduje się zabudowa mieszkaniowa planowana do realizacji droga ekspresowa nie będzie powodować przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu. Z uwagi na powyższe, brak jest podstaw do nałożenia w warunkach konieczności budowy ekranów akustycznych wzdłuż drogi ekspresowej we wskazanej lokalizacji. Biorąc jednak pod uwagę możliwości zagospodarowania tych terenów w najbliższej przyszłości, w decyzji organ określił warunek, aby na wskazanym przez stronę odcinku drogi pozostawić rezerwę terenu pod ewentualny ekran akustyczny. Ewentualne zabezpieczenia akustyczne mogą zostać przewidziane na dalszych etapach inwestycji np. na etapie ponownej oceny lub na etapie eksploatacji drogi po przeprowadzeniu przeglądu ekologicznego.

W piśmie z 18 lipca 2025 r. pełnomocnik jeden ze stron przedstawił uwagi, w których wskazał trzy postulaty: zmianę przebiegu wariantu W2 w rejonie działek 30, 21/2, 21/3 obręb

Garbatka, opracowanie alternatywnego przebiegu trasy z uwzględnieniem interesów lokalnych właścicieli i wartości przyrodniczych, przeprowadzenie ponownych konsultacji społecznych z udziałem mieszkańców oraz właścicieli terenów objętych oddziaływaniem inwestycji. W uzasadnieniu stanowiska poruszono takie tematy jak: naruszenie prawa własności i interesu życiowego strony, poprzez zajętość gruntów, również tymczasową na potrzeby badań geologicznych oraz potencjalne wywłaszczenie co doprowadzi do utraty plonów, zakłócenia cyklu produkcji, wzrostu kosztów i ryzyka utraty rentowności, podział działki na nieefektywne fragmenty co utrudni dostęp do części pól; sprzeczność z ustaleniami planistycznymi Gminy Rogoźno (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rogoźno); szkodliwe oddziaływanie na środowisko naturalne gdyż działka nr 21/3 obręb Garbatka obejmuje obszary o dużej wartości środowiskowej: zadrzewienia, trwałe użytki zielone, doliny rzeczne, a budowa drogi ekspresowej w tym miejscu wpłynie negatywnie na bioróżnorodność, korytarze migracyjne i lokalny krajobraz. Wskazano również, iż nieruchomości strony znajdują się w strefie oddziaływania hałasu, który może przekroczyć dopuszczalne poziomy dla obszarów rolniczych i zabudowy zagrodowej. W piśmie podkreślono, że *Regionalny Dyrektor* ma obowiązek wskazać wariant najmniej szkodliwy dla ludzi, przyrody i krajobrazu. Skoro możliwe są przebiegi omijające tereny rolne, cenne przyrodniczo i społecznie wrażliwe, organ powinien żądać ponownej analizy wariantów alternatywnych — zwłaszcza przy silnym sprzeciwie społecznym. Ponadto wskazano na zagrożenie dla integralności społeczno-gospodarczej regionu, gdyż inwestycja w obecnym kształcie budzi powszechny sprzeciw społeczny. Pełnomocnik również z podkreślił, iż strona postępowania aktywnie sprzeciwiała się przebiegowi drogi ekspresowej S11 przez swoje nieruchomości, a pisma kierowane do inwestora pozostają bez odpowiedzi. Pełnomocnik wskazał na konieczność ponownej, wnikliwej analizy wariantów przebiegu trasy, ze szczególnym uwzględnieniem interesów mieszkańców oraz właścicieli gruntów, których życie, praca i przyszłość mogą zostać nieodwracalnie naruszone.

Odnosząc się do powyższego należy zaznaczyć, iż w ramach niniejszej sprawy inwestor analizował trzy warianty drogi ekspresowej. Inwestycja, w każdym z wariantów, poprowadzona została zarówno po terenach należących do Skarbu Państwa jak również po terenach prywatnych. Odnosząc się do utraty plonów, zakłócenia cyklu produkcji, wzrostu kosztów i ryzyka utraty rentowności, podziału działki na nieefektywne fragmenty co utrudni dostęp do części *Regionalny Dyrektor* nie ma możliwości uwzględnić tego w niniejszym postępowaniu bowiem nie jest to przedmiotem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Odnosnie sprzeczności z Studium należy zauważać, że w postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, nie bada się zgodności przedsięwzięcia z uchwalonym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Biorąc pod uwagę, iż przedsięwzięciem jest droga publiczna *Regionalny Dyrektor* został również zwolniony z obowiązku badania zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W odniesieniu do możliwych przekroczeń w zakresie hałasu należy stwierdzić, iż zgodnie z przedstawionymi mapami na działkach 30, 21/2, 21/3 obręb Garbatka brak jest zabudowy wymagającej ochrony akustycznej określonej w rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. A zatem nie ma podstaw do stwierdzenia, iż inwestycja może przekroczyć dopuszczalne poziomy hałasu. W odniesieniu do terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo z związku z budową drogi należy faktycznie spodziewać się ich degradacji w pewnym stopniu. Jednakże należy wziąć pod uwagę, że przebieg drogi po nowej trasie zawsze prowadzi do takich skutków i są one nie do uniknięcia, a właśnie ocena oddziaływania ma na celu m.in. ocenienia skali tego zjawiska. Przedmiotowa droga, jako nowy element zagospodarowania terenu może budzić sprzeciw. W szczególności należy spodziewać się go ze strony osób, które zostaną narażone na utratę działek lub na oddziaływanie inwestycji. *Regionalny Dyrektor* przeanalizował całą złożoną dokumentację, zasięgał również opinii i uzgodnienia organów takich jak Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny i Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu, jak również umożliwił społeczeństwu wypowiedzenie się

co do realizacji przedsięwzięcia w wybranym przez inwestora wariantcie, przeprowadzając dwukrotnie postępowanie z udziałem społeczeństwa. Realizacja inwestycji w wariantcie W2, z uwzględnieniem warunków środowiskowych i stanowisk organów opiniujących, została uznana za możliwą do realizacji. Uwagi pełnomocnika zostały wzięte pod uwagę w zakresie mieszczącym się w przedmiocie niniejszego postępowania, jednak w ocenie *Regionalnego Dyrektora* nie dają podstaw do zmiany wariantu inwestycyjnego.

Na spotkaniu, które odbyło się w siedzibie Regionalnej Dyrekcji w dniu 29 maja 2025 r. Stowarzyszenie Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot przedstawiło uwagi. Zgodnie ze sporządzonym protokołem na spotkaniu poruszano tematy związane z możliwością zmiany wariantu realizacyjnego w związku z dużą ingerencją w tereny leśne, przecięciem korytarza ekologicznego, mniejszą akceptacją społeczną, zgłoszono postulat zorganizowania spotkania trójstronnego aby przeanalizować wariant inwestorski, dyskutowano nt. oddziaływania na rzekę Wełnę i korytarz ekologiczny w rejonie rzeki Wełna, dyskutowano również nt. zastosowanych wskaźników w analizie wielokryterialnej, oddziaływaniu inwestycji na wilka i parametrów obiektów inżynierskich. Przedstawione informacje pokrywały się z wcześniej złożonymi uwagami. *Regionalny Dyrektor* odniósł się do poruszanych kwestii w odpowiedziach na uwagi złożone w trakcie udziału społeczeństwa.

Ze względu na niemożliwość przedstawienia na tym etapie szczegółowego opisu niektórych elementów planowanego przedsięwzięcia i tym samym zastosowanych środków mających na celu zmniejszenie uciążliwości dla środowiska w związku z planowanym przedsięwzięciem, w szczególności w odniesieniu do gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony przyrody stwierdzono konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 i pkt 10 *ustawy ooś*. Ponowna ocena uzasadniona jest także okresem, jaki upłynie od momentu wydania niniejszej decyzji do czasu uzyskania stosownych zezwoleń związanych z realizacją przedmiotowej inwestycji i koniecznością dostosowania rozwiązań do zmiennych uwarunkowań terenowych i środowiskowych.

Pismem z 29 marca 2023 r. wnioskodawca wystąpił z wnioskiem o nadanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach rygoru natychmiastowej wykonalności. Decyzji, od której służy odwołanie, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony. W tym ostatnim przypadku organ administracji publicznej może w drodze postanowienia zażądać od strony stosownego zabezpieczenia. Wnioskodawca w swoim wniosku powołał się na przesłankę interesu społecznego oraz ochronę zdrowia i życia ludzkiego a także na przesłankę interesu strony.

Uzasadniając wniosek o nadanie niniejszej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności wnioskodawca wskazał, że realizacja inwestycji przyniesie wiele korzyści społecznych. Przyjęte parametry drogi przyczynią się do stworzenia szybszego i bardziej komfortowego połączenia i poruszania się po drodze. Wpłyną one również na bezpieczeństwo uczestników ruchu. Wybudowanie drogi ekspresowej S11 po nowym śladzie spowoduje odciążenie istniejącej drogi krajowej nr 11, w szczególności w zakresie ruchu tranzytowego. Oznacza to znaczne zmniejszenie poziomu hałasu na terenach leżących wzdłuż obecnej drogi krajowej nr 11, jak również znaczne zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Projektowana droga ekspresowa S11 wykonana zostanie ze wszystkimi niezbędnymi zabezpieczeniami przeciwhałasowymi, więc nie będzie stanowić ponadnormatywnego zagrożenia dla środowiska. Wszystkie te czynniki będą miały istotny wpływ na poprawę bezpieczeństwa ruchu, ochronę zdrowia i życia ludzkiego. Nadanie niniejszej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności umożliwi podjęcie działań mających na celu pozyskanie wymaganych w procesie inwestycyjnym kolejnych decyzji administracyjnych, w tym decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej i pozwoli na realizację przedsięwzięcia. Organ

uznał, iż w tych okolicznościach, w szczególności tych dotyczących bezpieczeństwa ruchu za nadaniem decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności przemawia interes społeczny.

Ponadto przedmiotowe zamierzenie jest elementem realizacji programu Ministerstwa Infrastruktury pn. „Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.). Zatem przedsięwzięcie ma strategiczne znaczenie dla rozwoju sieci szybkich połączeń dla ruchu samochodowego w Polsce i jego realizacja wiąże się ze słusznym interesem strony.

Biorąc pod uwagę powyższe tj. argumenty wnioskodawcy na istnienie interesu społecznego, a także słuszny interes strony organ uznał, że zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 108 k.p.a. i przychylił się do wniosku o nadanie niniejszej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Ze względu na zakres oddziaływania inwestycji oraz jego lokalizację w dużej odległości od granic państwa, nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje naruszenia wymagań ochrony środowiska zawartych w obowiązujących przepisach, o ile spełnione zostaną warunki określone w przedłożonych dokumentach.

Zgodnie z art. 85 ust. 3 *ustawy ooś*, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, niezwłocznie po jej wydaniu, podaje do publicznej wiadomości informacje o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy, w tym z uzgodnieniami i opiniami organów, o których mowa w art. 77 ust. 1 *ustawy ooś*, a także udostępnia na okres 14 dni w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu treść tej decyzji. W informacji wskazuje się dzień udostępnienia treści decyzji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje stronie prawo wniesienia odwołania do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, za pośrednictwem tutejszego organu, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111 z późn. zm.) wnioskodawca zwolniony jest z opłaty skarbowej za dokonanie czynności urzędowej – wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
Joanna Czeczott, główny specjalista

Załączniki:
Charakterystyka przedsięwzięcia

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Marcin Nowak
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Otrzymują:

1. Pan Wojciech Furmaniak – pełnomocnik wnioskodawcy Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad
2. Pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49 *k.p.a.*
3. aa

Do wiadomości:

1. Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
2. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu
3. Marszałek Województwa Wielkopolskiego, na podstawie art. 86a *ustawy ooś* (po stwierdzeniu ostateczności decyzji)
4. Starosta Chodzieski na podstawie art. 86a *ustawy ooś* (po stwierdzeniu ostateczności decyzji)

5. Starosta Obornicki na podstawie art. 86a *ustawy ooś* (po stwierdzeniu ostateczności decyzji)
6. Starosta Pilski na podstawie art. 86a *ustawy ooś* (po stwierdzeniu ostateczności decyzji)

Załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, znak: WOO-II.420.74.2021.JC.73 z dnia 4.08.2025 r.

Charakterystyka przedsięwzięcia

Charakterystyka przedsięwzięcia polegającego na budowie drogi ekspresowej S11 na odcinku Ujście – Oborniki.

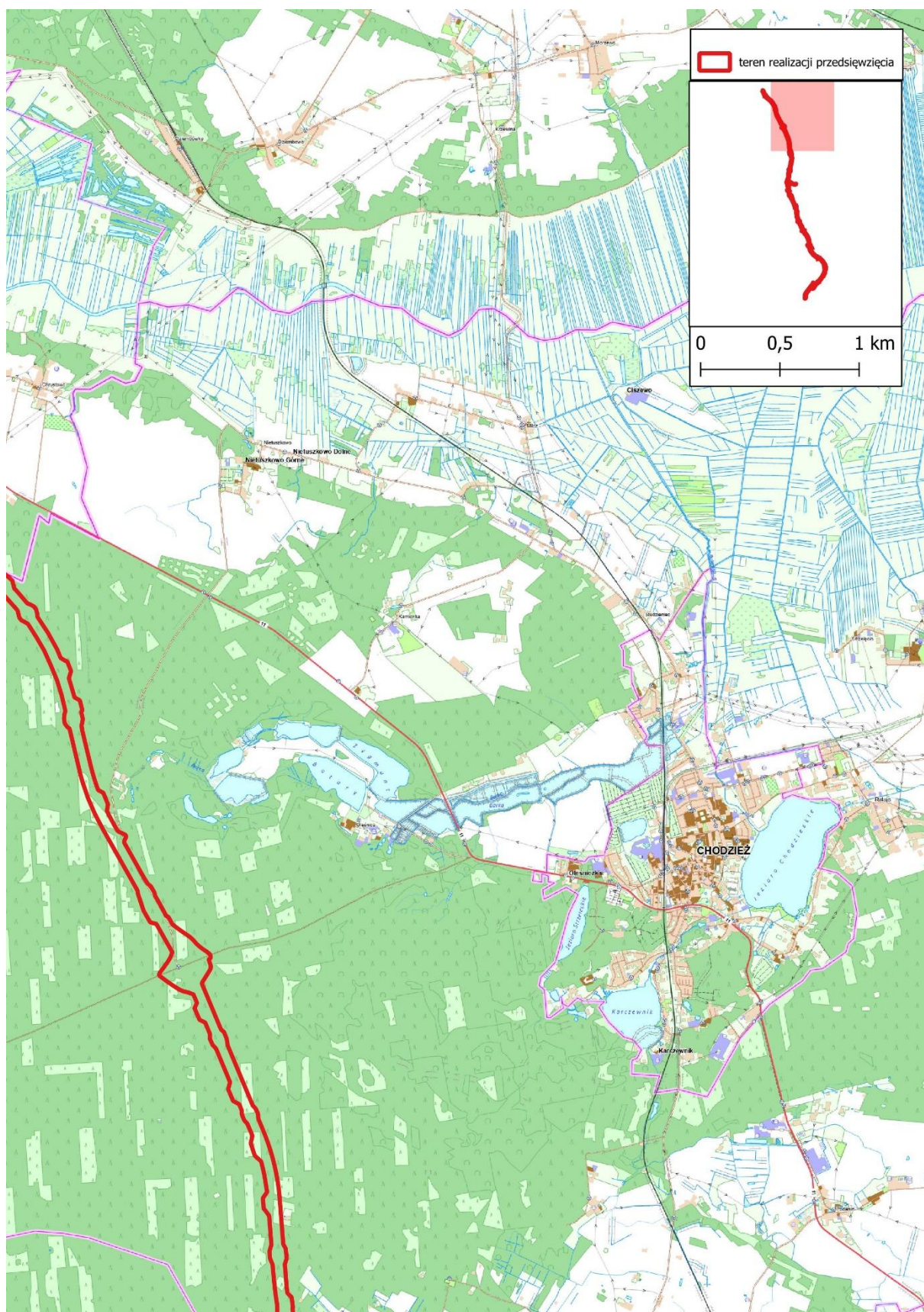
Rodzaj, skala i usytuowanie przedsięwzięcia

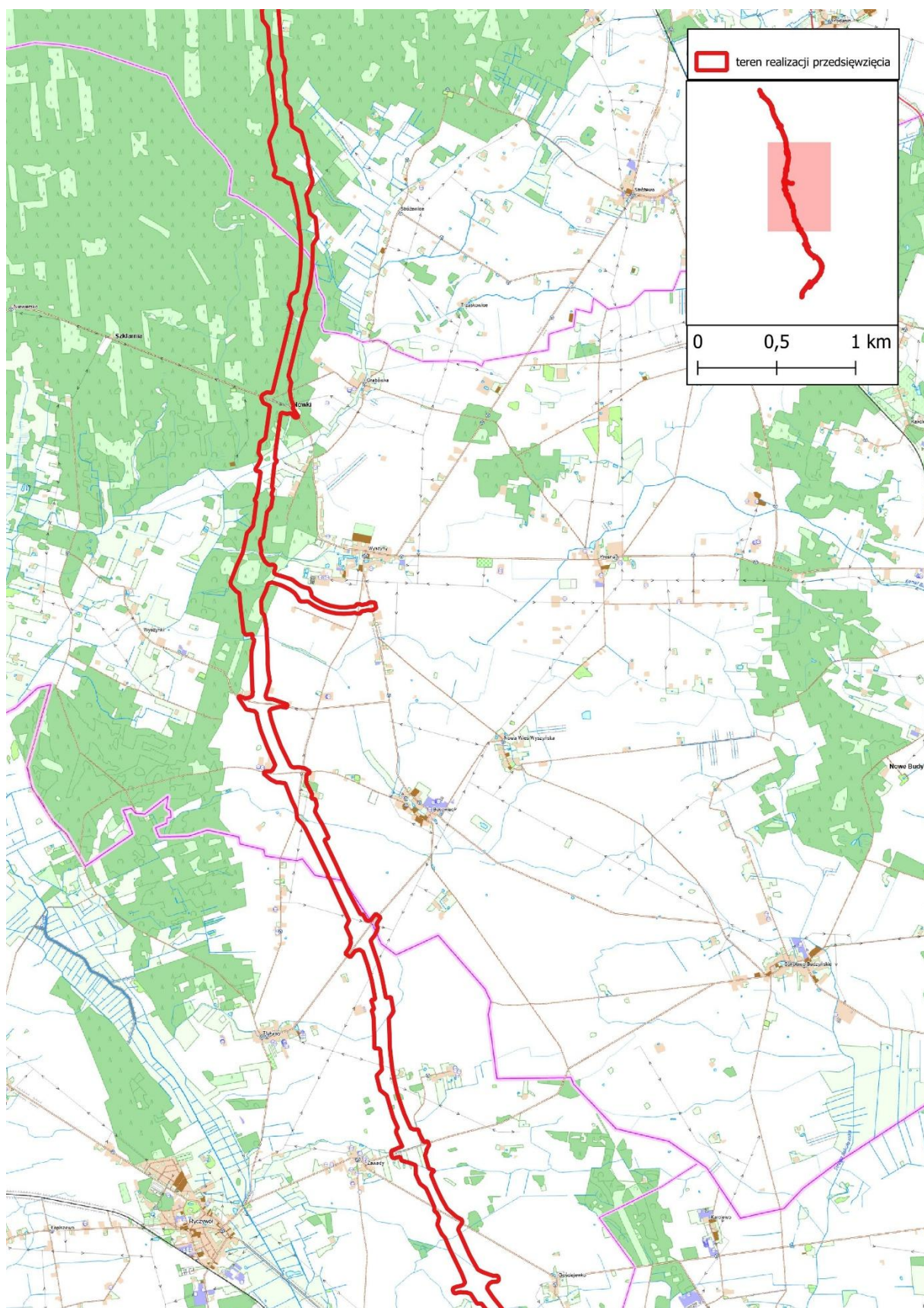
Planowane przedsięwzięcie polega na budowie drogi ekspresowej S11 na odcinku Ujście – Oborniki, według wariantu W2 o długości około 43,1 km. Projektowany odcinek drogi ekspresowej S11 położony jest w województwie wielkopolskim w powiecie pilskim, w gminie Ujście, obręb Nowa Wieś Ujska; powiecie chodzieskim, w gminie Chodzież obręby: Oleśnica i Stróżewice, w gminie: Budzyń, obrębach: Bukowiec, Grabówka, Wyszynki, Wyszyny; w powiecie obornickim, gminie Ryczywół, obręby: Boruchowo, Gościejewko, Ninino, Tłukawy, Wiardunki, Zawady i w gminie Rogoźno, obręby: Garbatka, Gościejewo, Jaracz, Kaziopole, Owieczki, Parkowo.

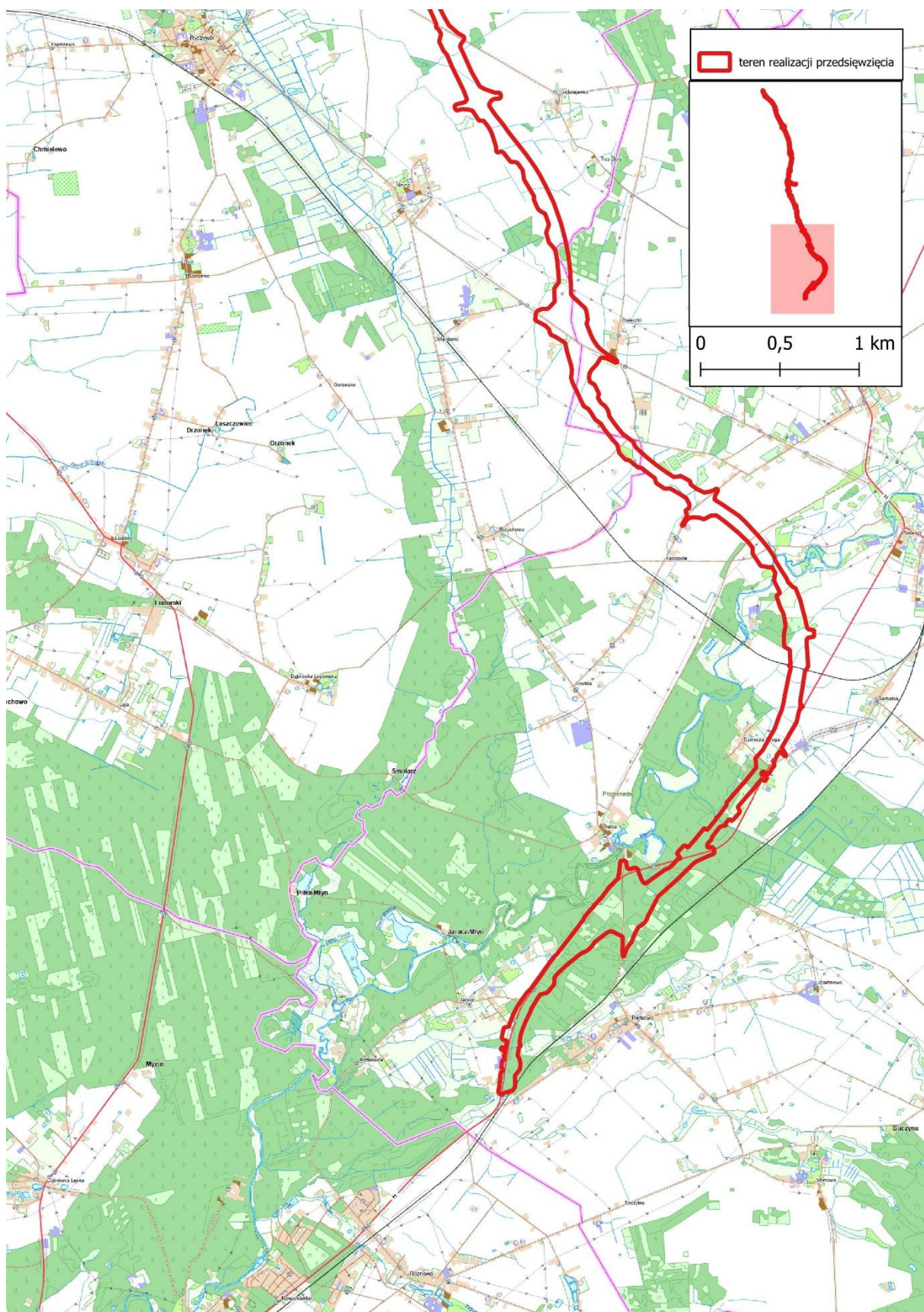
W ramach przedsięwzięcia planuje się m. in.: budowę obiektów inżynierskich – wiaduktów, mostów, przepustów pełniących jednocześnie funkcję przejść dla zwierząt oraz niepełniących takiej funkcji; budowę systemu odwodnienia jezdni; budowę urządzeń ochrony środowiska; usunięcie kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną w tym siecią gazową, wodociągową; budowę Miejsc Obsługi Podróżnych (MOP) kat. I wraz z rezerwą pod przyszłą infrastrukturę dla kat. II i III; wycinkę drzew i krzewów, wykonanie wyburzeń. Celem powiązania projektowanej drogi ekspresowej S11 z istniejącym układem komunikacyjnym zaplanowano cztery węzły drogowe: węzeł Chodzież, węzeł Budzyń, węzeł Rogoźno i węzeł Wełna.

Początek przedmiotowego odcinka zlokalizowany jest w miejscu dowiązania do obwodnicy Ujścia, w okolicach kilometra 194+000 istniejącej drogi krajowej DK11. Koniec odcinka łączy się z projektowanym odcinkiem S11 Oborniki – Poznań wraz z obwodnicą Obornik, w okolicach kilometra 242+600 istniejącej drogi krajowej DK11.

W wariantcie W2 przewiduje się prowadzenie trasy na zachód od istniejącej drogi krajowej DK11. Początek trasy zlokalizowany jest po południowo-zachodniej stronie istniejącej drogi krajowej DK11 w Nowej Wsi Ujskiej. W dalszym przebiegu trasa, omijając miejscowość Papiernia oraz wzgórze Gontyniec na wysokości Chodzieży, prowadzona jest w kierunku południowo-wschodnim przez tereny leśne, niezabudowane. W okolicach km 7+800, w rejonie skrzyżowania z drogą wojewódzką DW183 Chodzież – Czarneków, przewiduje się budowę węzła drogowego. Za węzłem trasa prowadzona jest na południe z uwzględnieniem odejścia od terenów zabudowań w miejscowościach Drzązgowo, Stróżewice, Grabówka i Bukowiec. W rejonie kilometra 12+800 planuje się budowę MOP kategorii I. W rejonie miejscowości Wyszyny (km 18+200) przewiduje się również budowę węzła drogowego na przecięciu z projektowaną drogą do drogi powiatowej 1177P. Na dalszym odcinku trasa biegnie na południowy-wschód, omijając miejscowości Gościejewo Leśne, Gościejewko i Owieczki. Na przecięciu drogi ekspresowej z trasą drogi powiatowej DP1352P relacji Czarneków – Rogoźno przewiduje się budowę ostatniego na omawianym odcinku węzła drogowego (ok. km 30+900). Za projektowanym węzłem droga ekspresowa prowadzona jest łukiem w kierunku wschodnim. W dalszym przebiegu trasa przekracza rzekę Wełnę (ok. km 35+100) i linię kolejową nr 236 relacji Wągrowiec – Bzowo Goraj (ok. km 36+400) i ominąwszy łukiem od wschodu Dziewczą Strugę, kieruje się na południowy-wschód, w stronę istniejącej drogi krajowej. Następnie trasa prowadzona jest równolegle do DK11. W rejonie skrzyżowania z drogą powiatową DP2025P relacji Parkowo – Wełna (tj. okolice kilometra 40+300) przewiduje się budowę węzła drogowego. Za węzłem trasa biegnie dalej na południowy-zachód, pomiędzy miejscowościami Jaracz i Parkowo. Koniec odcinka zlokalizowany jest w okolicach kilometra 242+600 istniejącej drogi krajowej DK11, w rejonie zbliżenia trasy drogi krajowej do linii kolejowej nr 354.

Rodzaj technologii

Na etapie realizacji inwestycji wykorzystane zostaną takie materiały jak woda, surowce, paliwa czy energia. W fazie realizacji inwestycji przewiduje się wykorzystanie w dużej mierze materiałów typowych dla tego typu prac budowlanych, takich jak: beton, kruszywa, cement, asfalt, prefabrykaty, konstrukcje stalowe. Woda wykorzystana zostanie do celów technologicznych przy realizacji zadania oraz na potrzeby sanitarne, paliwa natomiast wykorzystywane będą do maszyn i pojazdów, pracujących przy realizacji inwestycji. Na potrzeby planowanego przedsięwzięcia prognozuje się wykorzystanie normatywnych wielkości w zakresie zużycia wody, materiałów, paliw oraz energii. Ilość paliw zależna będzie od rodzaju sprzętu użytego przez wykonawcę robót.

Technologia prowadzonych prac będzie charakterystyczna dla inwestycji drogowych. Wykorzystane zostaną urządzenia takie jak m.in. koparki i spycharki, ładowarki, wywrotki a do zagęszczenia gruntu wykorzystywane zostaną m.in. ubijaki i walce.

Droga ekspresowa S11 na odcinku Ujście – Oborniki charakteryzować się będzie następującymi parametrami technicznymi:

- klasa drogi: S,
- liczba jezdni: 2 jezdnie,
- przekrój poprzeczny: 2 x 2 pasy,
- szerokość pasa ruchu: 3,5 m,
- obciążenie nawierzchni: 115 kN/oś.

W ramach budowy drogi wykonane zostaną cztery węzły drogowe: węzeł Chodzież w km 7+834 (podwariant v.1 węzła) lub 7+831 (podwariant v.2 węzła), węzeł Budzyń w km 18+273 (podwariant v.1 węzła) lub 18+246 (podwariant v.2 węzła), węzeł Rogoźno w km 30+911 (podwariant v.1 węzła) lub 30+847 (podwariant v.2 węzła) oraz węzeł Wełna w km 40+320 (podwarianty v.1 i v.2 węzła).

Dla wariantu wybranego do realizacji przewiduje się budowę pary miejsc obsługi podróżnych MOP w km 12+800 drogi kat. I wraz z rezerwą pod przyszłą infrastrukturę dla kat. II i III.

W km 0+200 nastąpi przebudowa gazociągu wysokiego ciśnienia.

W ramach przedsięwzięcia planowana jest budowa obiektów inżynierskich niepełniących funkcji przejść dla zwierząt. Charakter obiektów oraz ich orientacyjną lokalizację zawiera tabela 8 i tabela 9.

Tabela 8. Wiadukty drogowe (nie pełniące funkcji przejść dla zwierząt) – podwariant v.1 węzła)

Lp.	Nazwa obiektu	Kilometraż	Opis obiektu
1.	WD-7.8	7+834	Wiadukt w ciągu DW183 (węzeł Chodzież)
2.	WD-16.0	16+048	Wiadukt w ciągu DP1341P
3.	WD-18.3/L	18+273	Wiadukt w ciągu łącznic węzła Budzyń
4.	WD-18.3/P	18+273	
5.	WD-19.9	19+928	Wiadukt w ciągu DP1486P
6.	WD-20.9	20+870	Wiadukt w ciągu drogi gminnej 201508P
7.	WD-23.1	23+125	Wiadukt w ciągu DP1177P
8.	WD-25.9	25+908	Wiadukt w ciągu DP2021P
9.	WD-27.8	27+805	Wiadukt w ciągu drogi wewnętrznej DP33
10.	WD-30.9	30+911	Wiadukt w ciągu DP1352P (węzeł Rogoźno)
11.	WD-33.9	33+907	Wiadukt w ciągu DP2026P
12.	WS-36.4/L	36+426	Wiadukt nad linią kolejową nr 236
13.	WS-36.4/P	36+426	
14.	WS-37.7/L	37+729	Wiadukt nad DG272522P
15.	WS-37.7/P	37+729	

16.	WD-40.3	40+320	Wiadukt w ciągu DK11 (węzeł Wełna)
-----	---------	--------	------------------------------------

WD – wiadukt nad drogą ekspresową, WS – wiadukt w ciągu drogi ekspresowej

Tabela 9. Wiadukty drogowe (nie pełniące funkcji przejść dla zwierząt) – podwariant v.2 węzła)

Lp.	Nazwa obiektu	Kilometraż	Opis obiektu
1	WD-7.8	7+831	Wiadukt w ciągu DW183 (węzeł Chodzież)
2	WD-16.0	16+048	Wiadukt w ciągu DP1341P
3	WS-18.2/L	18+246	Wiadukt w ciągu łącznic węzła Budzyń
4	WS-18.2/P	18+246	
5	WD-19.9	19+928	Wiadukt w ciągu DP1486P
6	WD-20.9	20+870	Wiadukt w ciągu drogi gminnej 201508P
7	WD-23.1	23+125	Wiadukt w ciągu DP1177P
8	WD-25.9	25+908	Wiadukt w ciągu DP2021P
9	WD-27.8	27+805	Wiadukt w ciągu drogi wewnętrznej DP33
10	WD-30.9	30+847	węzeł Rogoźno
11	WD-33.9	33+907	Wiadukt w ciągu DP2026P
12	WS-36.4/L	36+426	Wiadukt nad linią kolejową nr 236
13	WS-36.4/P	36+426	
14	WS-37.7/L	37+729	Wiadukt nad DG272522P
15	WS-37.7/P	37+729	
16	WD-40.3	40+320	Wiadukt w ciągu DK11 (węzeł Wełna)

WD – wiadukt nad drogą ekspresową, WS – wiadukt w ciągu drogi ekspresowej

W ramach inwestycji wykonane zostaną przepusty na cieku lub rowie niepełniące funkcji przejść dla zwierząt, zgodnie z poniższą tabelą 10.

Tabela 10 Przepusty na cieku lub rowie niepełniące funkcji przejść dla zwierząt

Lp.	podwariant v.1 węzła		podwariant v.2 węzła	
	Oznaczenie	Kilometraż	Oznaczenie	Kilometraż
1	PH-13.8	13+828	PH-13.8	13+828
2	PH-13.8a	13+828	PH-13.8a	13+828
3	PH-13.8b	13+828	PH-13.8b	13+828
4	PH-16.1a	16+106	PH-16.1a	16+106
5	PH-17.1	17+166	PH-17.1	17+166
6	PH-17.1a	17+166	PH-17.1a	17+166
7	PH-17.1b	17+166	PH-17.1b	17+166
8	PH-18.0a	17+986	PH-18.0a	17+986
9	PH-18.4	18+389	PH-18.4	18+389
10	PH-18.4a	18+408	PH-18.4a	18+389
11	PH-18.4b	18+432	PH-18.4b	18+389
12	PH-18.4c	18+389	PH-18.4c	18+389
13	PH-22.3a	22+271	PH-18.4d	18+399
14	PH-22.3b	22+271	PH-22.3a	22+271
15	PH-25.9	25+852	PH-22.3b	22+271
16	PH-25.9a	25+852	PH-25.9	25+852

17	PH-25.9b	25+852	PH-25.9a	25+852
18	PH-25.9c	25+858	PH-25.9b	25+852
19	PH-25.9d	25+888	PH-25.9c	25+858
20	PH-25.9e	25+852	PH-25.9d	25+888
21	PH-26.2	26+227	PH-25.9e	25+852
22	PH-26.2a	26+227	PH-26.2	26+227
23	PH-27.4	27+435	PH-26.2a	26+227
24	PH-27.4a	27+435	PH-27.4	27+435
25	PH-28.2	28+206	PH-27.4a	27+435
26	PH-28.2a	28+206	PH-28.2	28+206
27	PH-28.2b	28+206	PH-28.2a	28+206
28	PH-28.5	28+533	PH-28.2b	28+206
29	PH-28.5a	28+533	PH-28.5	28+533
30	PH-28.5b	28+533	PH-28.5a	28+533
31	PH-31.7	31+723	PH-28.5b	28+533
32	PH-31.7a	31+723	PH-31.4	31+407
33	PH-32.8	32+783	PH-31.7	31+723
34	PH-32.8a	32+783	PH-31.7a	31+723
35	PH-32.8b	32+783	PH-32.8	32+783
36	PH-33.7	33+736	PH-32.8a	32+783
37	PH-33.7a	33+736	PH-32.8b	32+783
38	PH-33.7b	33+736	PH-33.7	33+736
39	PH-36.0	35+958	PH-33.7a	33+736
40	PH-36.0a	35+978	PH-33.7b	33+736
41	PH-36.0b	35+958	PH-36.0	35+958
42	PH-36.1	36+149	PH-36.0a	35+978
43	PH-36.1a	36+149	PH-36.0b	35+958
44	PH-36.1b	36+149	PH-36.1	36+149
45	PH-36.6	36+620	PH-36.1a	36+149
46	PH-36.6a	36+620	PH-36.1b	36+149
47	PH-36.9	36+942	PH-36.6	36+620
48	PH-36.9a	37+947	PH-36.6a	36+620
49	PH-37.1	37+114	PH-36.9	36+942
50	PH-37.1a	37+114	PH-36.9a	36+947
51	PH-37.5	37+475	PH-37.1	37+114
52	PH-37.5a	37+475	PH-37.1a	37+114
53	-	-	PH-37.5	37+475
54	-	-	PH-37.5a	37+475

Przewidziano także budowę obiektów inżynierskich pełniących funkcje przejść dla zwierząt oraz przepustów pełniących funkcje przejść dla zwierząt, a także samych przejść, których lokalizację i parametry wskazano w części decyzji określającej wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym.

Lokalizację obiektów pełniących funkcje przejść dla zwierząt, przepustów oraz obiektów drogowych wskazanych w niniejszej decyzji podane zostały w przybliżeniu +/- 25 m. Dokładna lokalizacja zostanie uszczegółowiona na kolejnych etapach prac projektowych.

W ramach inwestycji wyburzonych zostanie 6 budynków, w tym 4 budynki gospodarcze, 1 budynek usługowy i 1 budynek mieszkalny.

Budowa drogi ekspresowej S11 pociąga za sobą konieczność przebudowy drogi krajowej nr 11 w km 40+320 oraz 42+550, drogi wojewódzkiej nr 183 w km 7+834 oraz 7+831 a także dróg powiatowych DP 1477P w km 7+500, DP 1177P w km 23+125, DP 1341P w km 16+048, DP 1488P w km 18+246 i 18+273, DP 1486P w km 19+928, DP 2020P w km 26+500, DP 2021P w km 25+908, DP 1352P w km 30+911 i 30+847, DP 2025P w km 40+320 oraz DP 2026P w km 33+907 oraz dróg gminnych DG 201508P w km 20+870, DG 201505P w km 21+100, DG 273517P w km 25+900, DP33 w km 27+805 i DG 272522P w km 37+729 wariantu W2.

W założeniach projektowych przewiduje się wykonanie następujących urządzeń wyposażenia drogi:

- budowę obustronnych utwardzonych pasów technologicznych zlokalizowanych po wewnętrznej stronie ogrodzenia drogi ekspresowej w celach utrzymaniowych,
- budowę systemu odwodnienia pasa drogowego, w tym urządzeń odwadniających korpus drogowy: rowów drogowych, kanalizacji deszczowej, urządzeń podczyszczających, zbiorników retencyjnych i retencyjno-infiltracyjnych oraz innych,
- budowę przepustów pod koronami dróg i rowów krytych pod zjazdami,
- budowę urządzeń ochrony środowiska m.in. ekranów akustycznych, zieleni ochronnej, separatorów,
- budowę oświetlenia drogowego,
- usunięcia kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną sieci uzbrojenia terenu: elektroenergetyczną, teletechniczną, melioracyjną, gazową, wodociągową, kanalizacyjną oraz każdą inną,
- budowę infrastruktury związanej z drogą, w tym linii elektroenergetycznych zasilających obiekty i elementy infrastruktury drogowej oraz linii stanowiących integralną część oświetlenia drogowego, linii wodociągowych, urządzeń oczyszczających ścieki sanitarne, kanalizacji deszczowej wraz z urządzeniami podczyszczającymi i innych,
- budowę kanału technologicznego dla potrzeb zarządcy drogi wraz z budową sieci/linii teletechnicznej (światłowodowej) zlokalizowanej po wewnętrznej stronie ogrodzenia drogi,
- budowę Systemu Zarządzania Ruchem kompatybilnego i spójnego z KSZR,
- budowę kanału technologicznego – lokalizacja wyłącznie poza ogrodzeniem drogi,
- budowę urządzeń bezpieczeństwa ruchu (m.in. barier ochronnych, ogrodzeń, oznakowania),
- budowę przejazdów oraz wjazdów awaryjnych na drogę ekspresową,
- budowę miejsc obsługi podróżnych MOP wraz z pełną infrastrukturą techniczną.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Marcin Nowak
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Potwierdzenie zgodności kopii z dokumentem elektronicznym:

Znak pisma dokumentu: WOO-II.420.74.2021.JC(243)
Identyfikator dokumentu: 1300100
Nazwa dokumentu: 73_decyzja_74.DOCX
Suma kontrolna SHA256 dokumentu: 625130fd806f39632f6259a030e1c449e266076da
6d1f1c2f3e021903dc30c50

Wydrukował(a): Zbigniew Gołębiewski WOO-II

Data wydruku: 2025-08-05 10:44:45

Podpisy dokumentu:

.....
Marcin Piotr Nowak

Data podpisu: 2025-08-04 16:22:39

Rodzaj podpisu: Kwalifikowany podpis elektroniczny

Numer certyfikatu: 718273207454372872678490703689402606466155649241

Wystawca certyfikatu: Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.